

A.	ZÁKLADNÉ ÚDAJE	7
I.	ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI	7
II.	ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI	8
1.	Názov	8
2.	Účel	8
3.	Užívateľ	8
4.	Umiestnenie a charakter navrhovanej činnosti	8
5.	Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti	9
6.	Dôvod umiestnenia navrhovanej činnosti v danej lokalite	11
7.	Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti	11
8.	Stručný opis technického a technologického riešenia	12
9.	Varianty navrhovanej činnosti	14
10.	Celkové náklady stavby	19
11.	Dotknuté obce	19
12.	Dotknutý samosprávny kraj	19
13.	Dotknuté orgány	19
14.	Povoľujúci orgán	20
15.	Rezortný orgán	20
16.	Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice	20
B.	ÚDAJE O PRIAMYCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA	22
I.	POŽIADAVKY NA VSTUPY	22
1.	Pôda	22
1.1	Zábery poľnohospodárskeho pôdneho fondu a lesného fondu	22
2.	Voda	22
3.	Suroviny	22
4.	Energetické zdroje	23
5.	Nároky na dopravu a inú infraštruktúru	23
5.1	Nároky na dopravu	23
5.2	Požiadavky na telekomunikácie	23
6.	Nároky na pracovné sily	24
II.	ÚDAJE O VÝSTUPOCH	24
1.	Ovzdušie	24
2.	Odpadové vody	24
3.	Odpady	24
4.	Hluk a vibrácie	25
5.	Žiarenie a iné fyzikálne polia	26
6.	Zápach	26
7.	doplňujúce údaje	26

C.	KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA	27
I.	VYMEDZENIE HRANÍC DOTKNUTÉHO ÚZEMIA	27
II.	CHARAKTEISTIKA SÚČASNÉHO STAVU ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA	27
1.	GEOMORFOLOGICKÉ POMERY.....	27
2.	GEOLOGICKÉ POMERY	28
2.1	Geologická a tektonická stavba	28
2.2	Inžinierskogeologické pomery	29
2.3	Geodynamické javy	31
2.4	Seizmicita územia	31
2.5	Ložiská nerastných surovín	31
2.6	Stav znečistenia horninového prostredia	32
3.	Pôdne pomery	32
3.1	Pôdne typy	32
3.2	Pôdne druhy	33
3.3	Potenciálna schopnosť pôdy inaktivovať a transportovať anorganické a organické polutanty.....	34
3.4	Znečistenie pôdy	35
4.	Klimatické pomery	35
5.	Ovzdušie	36
6.	Hydrologické pomery.....	37
7.	Fauna a flóra.....	38
8.	Krajina.....	39
9.	Chránené územia podľa osobitných predpisov a ich ochranné pásma, chránené stromy	40
10.	Územný systém ekologickej stability.....	40
11.	Obyvateľstvo	41
11.1	Demografické údaje	41
11.2	Zdravotný stav obyvateľov.....	42
11.3	Zamestnanosť	43
11.4	Sídla.....	43
11.5	Priemysel, služby a cestovný ruch.....	46
11.6	Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo	47
11.7	Infraštruktúra	47
12.	Kultúrohistorické hodnoty územia.....	49
13.	Archeologické náleziská.....	50
14.	Paleontologické náleziská a významné geologické lokality.....	50
15.	Charakteristika existujúcich zdrojov znečistenia životného prostredia.....	50
16.	Komplexné zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov.....	51
17.	Celková kvalita životného prostredia.....	51
18.	Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala.....	52
19.	Posúdenie súladu navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi	52
III.	HODNOTENIE PREDPOKLADANÝCH VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA A ODHAD ICH VÝZNAMNOSTI....	53
1.	Vplyvy na obyvateľstvo	53

2.	Vplyv na horninové prostredie, geodynamické javy a geomorfologické pomery a podzemnú vodu.....	53
3.	Vplyvy na klimatické pomery.....	55
4.	Vplyvy na ovzdušie	55
5.	Vplyvy na vodné pomery	55
6.	Vplyvy na pôdu.....	58
7.	Vplyv na faunu, flóru a biotopy	59
8.	Vplyv na krajinu.....	59
9.	Vplyvy na chránené územia a ich ochranné pásma.....	59
10.	Vplyvy na územný systém ekologickej stability.....	59
11.	Vplyv na urbánny komplex a využívanie zeme.....	60
12.	Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky.....	60
13.	Vplyvy na archeologické náleziská	60
14.	Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	60
15.	Vplyvy na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy	61
16.	Iné vplyvy.....	61
17.	Priestorová syntéza vplyvov činnosti v území	61
17.1	Priestorová syntéza negatívnych vplyvov činností v území.....	61
17.2	Priestorová syntéza pozitívnych vplyvov činností	61
18.	Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi.....	62
19.	Prevádzkové riziká a ich možný vplyv na územie	64
IV.	OPATRENIA NAVRHNUTÉ NA PREVENCIU, ELIMINÁCIU, MINIMALIZÁCIU A KOMPENZÁCIU VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE.....	65
1.	Územnoplánovacie opatrenia	65
2.	Technické opatrenia.....	65
3.	Technologické opatrenia	65
4.	Organizačné a prevádzkové opatrenia.....	66
5.	Iné opatrenia.....	66
6.	Vyjadrenie k technicko-ekonomickej realizovateľnosti opatrení	67
V.	POROVNANIE VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A NÁVRH OPTIMÁLNEHO VARIANTU (POROVNANIE S NULOVÝM VARIANTOM)	67
1.	Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu	67
2.	Výber optimálneho variantu alebo stanovenie poradia vhodnosti pre posudzované varianty.....	67
3.	Zdôvodnenie návrhu optimálneho variantu.....	70
VI.	NÁVRH MONITORINGU A POPROJEKTOVEJ ANALÝZY.....	70
1.	Návrh monitoringu od začatia výstavby, v priebehu výstavby, počas prevádzky a po skončení prevádzky navrhovanej činnosti.....	70
2.	Návrh kontroly dodržiavania stanovených podmienok	71
VII.	METÓDY POUŽITÉ V PROCESE HODNOTENIA VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A SPÔSOB A ZDROJE ZÍSKAVANIA ÚDAJOV O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA V ÚZEMÍ, KDE SA MÁ NAVRHOVANÁ ČINNOSŤ REALIZOVAŤ.....	71

VIII.	NEDOSTATKY A NEURČITOSTI V POZNATKOCH, KTORÉ SA VYSKYTLI PRI VYPRACÚVANÍ SPRÁVY O HODNOTENÍ.....	72
IX.	PRÍLOHY K SPRÁVE O HODNOTENÍ	73
1.	Mapové prílohy	74
2.	Fotodokumentácia z navrhovaných variantov trasy	75
3.	Problematika chránených území, flóry, fauny a biotopov	76
4.	Vyjadrenia a stanoviská k zámeru EIA.....	77
5.	Rozsah hodnotenia určený MŽP SR	78
6.	Zápisy z konzultácií a rokovaní ku kapitole II. bod 16	79
7.	Zápis z rokovania v obci Malé Zlievce	80
X.	VŠEOBECNE ZROZUMITEĽNÉ ZÁVEREČNÉ ZHRNUTIE.....	81
XI.	ZOZNAM RIEŠITEĽOV A ORGANIZÁCIÍ, KTORÉ SA NA VYPRACOVANÍ SPRÁVY O HODNOTENÍ PODIEĽALI	82
XII.	ZOZNAM DOPLŇUJÚCICH ANALYTICKÝCH SPRÁV A ŠTÚDIÍ, KTORÉ SÚ K DISPOZÍCII U NAVRHOVATEĽA A KTORÉ BOLI PODKLADOM PRE VYPRACOVANIE SPRÁVY O HODNOTENÍ	83
XIII.	DÁTUM A POTVRDENIE SPRÁVNOSTI A ÚPLNOSTI ÚDAJOV PODPISOM (PEČIATKOU) OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU SPRACOVATEĽA SPRÁVY O HODNOTENÍ A NAVRHOVATEĽA	84

POUŽITÉ SKRATKY

KS 03	- Kompresorová stanica 03 Veľké Zlievce
DN	- menovitá svetlosť potrubia
PN	- nominálny tlak
EEPR	- Projekty infraštruktúry pre plyn a elektrinu
STN EN	- Slovenská technická norma, Európska norma
LNG	- Liquid Natural Gas (kvapalný plyn)
HDPE	- High-density polyethylene
VTL	- Vysokotlaký
SRTP	- Systém riadenia technologických procesov
EIA	- Posudzovanie vplyvov na životné prostredie
SR/MR	- Slovenská republika / Maďarská republika
KAO	- Katódová ochrana
TPD	- Tranzitný plynárenský dispečing
MSK-64	- Medzinárodná zemetrasná stupnica
NN	- Nízke napätie
ŠOP SR	- Štátna ochrana prírody SR
MŽP SR	- Ministerstvo životného prostredia SR
CHVÚ	- Chránené vtáčie územie
SHMÚ	- Slovenský hydrometeorologický ústav
VÚC	- Vyšší územný celok
ÚPN - SÚ	- Územný plán sídelného útvaru
ÚPN VÚC BBK	- Územný plán vyššieho územného celku Banskobystrického kraja
ČOV	- Čistiareň odpadových vôd

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1. Názov: eustream, a.s.

2. Identifikačné číslo: 35910712

3. Sídlo: Mlynské nivy 42
825 11 Bratislava

4. Oprávnený zástupca navrhovateľa:

Ing. Jozef Titka
eustream, a.s.
Mlynské nivy 42
825 11 Bratislava
Tel. : 047/4810130

5. Kontaktná osoba na podanie relevantných informácií:

RNDr. Katarína Brtáňová
GasOil engineering, a.s.
ul. Karpatská 15, 058 01 Poprad
Tel. : 052 / 7144325
E- mail : katarina.brtanova@gasoil.sk

Ing. Pavol Šaling
GasOil engineering, a.s.
Ul. Karpatská 15, 058 01 Poprad
Tel: 052 / 7144230
E- mail : pavol.saling@gasoil.sk

Tibor Hegeduš
eustream, a. s., líniová časť
Oblasť Západ
Veľké Zlievce
E- mail: tibor.hegedus@spp.sk

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

1. NÁZOV

**„Plynovod PN 75, DN 800 KS 03 Veľké Zlievce
- hranica SR/MR, Slovenské Ďarmoty“**

2. ÚČEL

Projekt stanovuje nové priority v energetickej bezpečnosti Slovenskej a Maďarskej republiky v oblasti zásobovania plynom a má veľký význam z hľadiska ekonomiky oboch krajín. Je potenciálne novou prepravnou trasou s perspektívnym napojením na južné prepravné koridory. Primárne má riešiť bezpečnosť v dodávkach plynu pre Slovensko resp. pre Maďarsko. Sekundárne dáva možnosť mnohých riešení prepravy plynu v smeroch zo západu na východ Európy a opačne a v osi sever juh Európy. Projekt je pripravovaný so zámerom čerpania fondov z programu „EEPR – Projekty infraštruktúry pre plyn a elektrinu“.

3. UŽÍVATEĽ

eustream a.s.
Mlynské nivy 42, 825 11 Bratislava

4. UMIESTNENIE A CHARAKTER NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

- Kraj: Banskobystrický
- Okres: Veľký Krtíš
- Obce: Veľké Zlievce, Malé Zlievce, Veľké Straciny, Olováry, Glabušovce, Nová ves, Zombor, Kiarov, Obeckov, Sklabiná, Želovce, Záhorce, Sklabiná, Slovenské Ďarmoty
- Katastrálne územie:

la. variant – pôvodný

Veľké Zlievce, Malé Zlievce, Olováry, Kiarov, Želovce, Záhorce, Slovenské Ďarmoty

lb. variant – upravený

Veľké Zlievce, Malé Zlievce, Glabušovce, Zombor, Olováry, Kiarov, Želovce, Záhorce, Slovenské Ďarmoty

II. variant

Veľké Zlievce, Malé Zlievce, Veľké Straciny, Nová Ves, Obeckov, Sklabiná, Želovce, Záhorce, Slovenské Ďarmoty

Dotknuté územie je vymedzené líniou navrhovanými variantmi trasy plynovodu na listoch základnej mapy M 1:10 000 :

Ia. variant

Listy č.:

46-21-23,46-21-22,46-23-02,46-23-07,46-23-06,46-23-11,46-14-15

Ib. variant

Listy č. :

46-21-23,46-21-22,46-23-02,46-23-07,46-23-06,46-23-11,46-14-15

II. variant

Listy č.:

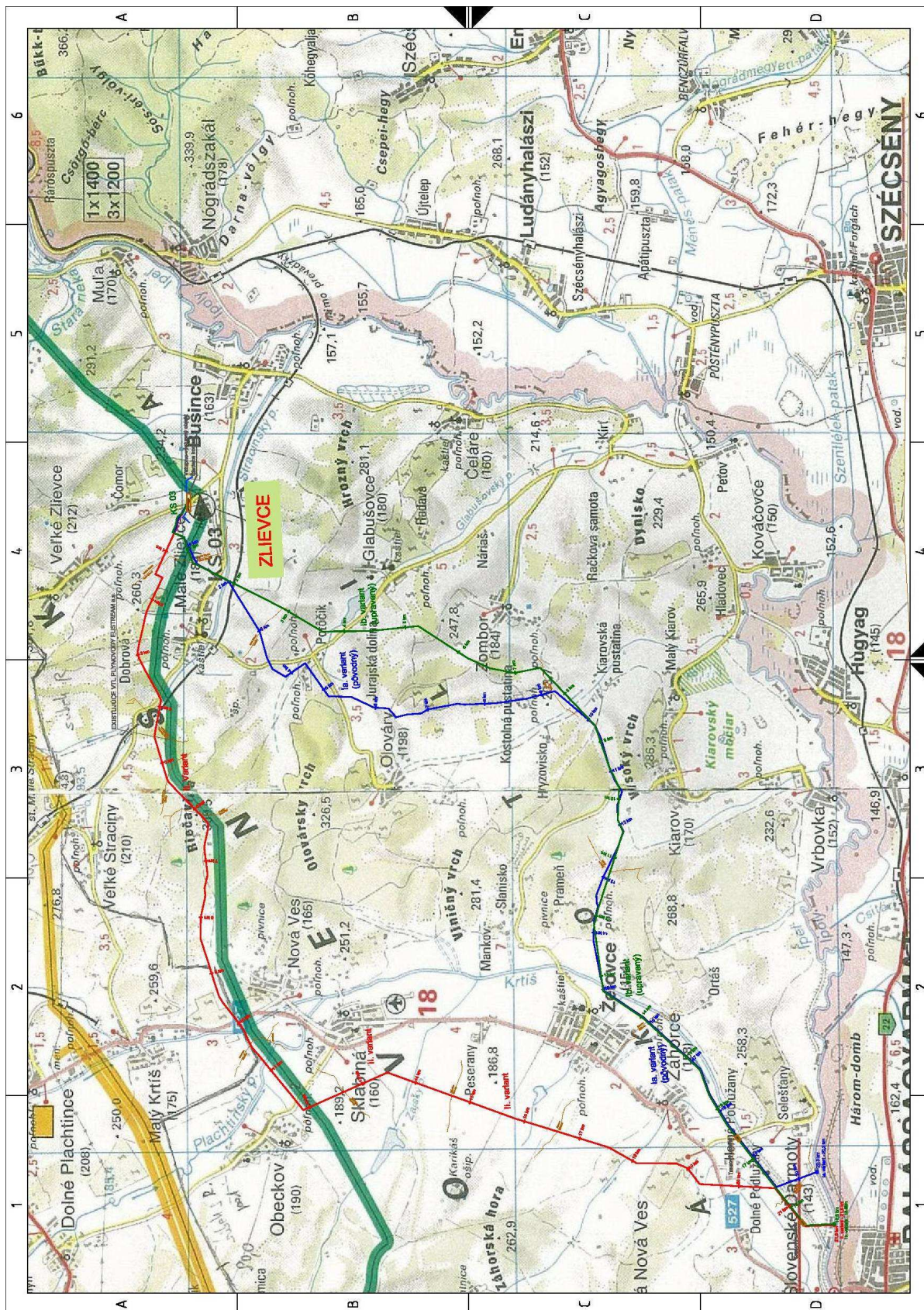
46-21-23,46-21-22,46-23-21,46-23-01,46-23-06,46-23-10,46-14-15

Pozn.

Vzhľadom nato, že ide o líniovú stavbu t.j. o rozsiahle územie, neuvádzame parcelné čísla, len opis trasy jednotlivých variantov (§3 vyhlášky MŽP SR č.453/2000 Z.z.).

5. PREHL'ADNÁ SITUÁCIA UMIESTENIA NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti 1 : 50 000

6. DÔVOD UMIESTNENIA NAVRHOVANEJ ČINNOSTI V DANEJ LOKALITE

Trasa všetkých navrhovaných variantov bola navrhnutá v závislosti na možnosti pripojenia na tranzitnú plynárenskú sústavu SR a kompresorovú stanicu KS 03 vo Veľkých Zlievcach a taktiež na možnosť napojenia na plynárenskú sústavu v Maďarskej republike.

Navrhované varianty trasy boli vybraté po rekognoskácii terénu a preverení nasledovných podmienok, ktoré musia byť splnené:

1. Súlad s ustanoveniami STN EN 38 6410 - dodržanie ochranných pásiem t.j. dovolených minimálnych vzdialeností objektov k osi potrubia pre menovitú svetlosť nad 700 mm:
 - mestá a husto obývané miesta, samostatné priemyselné závody, samostatne stojace budovy s hustým zoskupením obyvateľstva (školy, nemocnice, stanice) a pod., dvojposchodové a vyššie obytné domy – 200 m
 - železničné stanice, letiská, sklady s ľahko horľavým materiálom a pod. Jednopošchodové samostatne stojace budovy. Železničné trate, diaľnice, cesty I. a II. triedy (v súbehu). Diaľničné cestné mosty a verejné lávky pre chodcov – 150 m
 - poľnohospodárske závody (farmy). Samostatne stojace neobytné budovy a pomocné poľnohospodárske stavby železničné vlečky, cesty III. triedy, značené a evidované účelové komunikácie (v súbehu), obsluhované zosilňovacie stanice – 100 m
 - Železničné mosty – 250 m
2. Minimalizácia zásahu do území Natury 2000 a ostatných kategórií chránených území
3. Výber najkratšej spojnice medzi prechodom štátnej hranice a objektom kompresorovej stanice 03 Veľké Zlievce.
4. Možnosť realizácie plynovodu s polomerom ohybov 40 m.
5. Minimálny zásah do prírodného prostredia a lesného fondu.
6. Využitie rovinatého terénu bez potreby vytvárania priečných odrezov a minimalizácia prechodov cez strmé svahy, čím sa zabráni zvýšenej erózii územia.
7. Možnosť realizácie objektu trasového uzáveru v mieste prechodu štátnej hranice.
8. Súlad s územnými plánmi dotknutých obcí.

7. TERMÍN ZAČATIA A SKONČENIA VÝSTAVBY A PREVÁDZKY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Podstatné a rozhodujúce míľniky stavby:

1. ukončenie projektovej prípravy stavby	: október 2010
2. ukončenie majetkovo právneho vysporiadania	: október 2010
3. tender na obstarávanie realizátora projektu	: október 2010 – február 2011
4. začiatok výstavby	: máj 2011
5. ukončenie výstavby	: december 2012

Obdobie výstavby je rozložené na 20 mesiacov, preto požiadavky vyplývajúce z ochrany CHVÚ Poiplie na realizáciu výstavby s vylúčením obdobia hniezdenia vtáctva (od 31.marca do 1.augusta) budú dodržané.

V podrobnom harmonograme prác, ktorý bude súčasťou projektovej dokumentácie aj zmluvného vzťahu realizátora stavby s investorom, budú uvedené podmienky zohľadnené, vrátane vykonávanie odlesnenia v mimovegetačnom období.

8. STRUČNÝ OPIS TECHNICKÉHO A TECHNOLOGICKÉHO RIEŠENIA

Navrhovaná stavba je líniová. Vybudovanie prepojovacieho plynovodu PN 75, DN 800 KS 03 Veľké Zlievce - hranica Slovenská republika – Maďarsko, Slovenské Ďarmoty nebude mať výrobný charakter, zemný plyn sa bude len prepravovať. Plynovod bude pri všetkých variantoch uložený v zemi a jeho súčasťou bude vstupno–výstupný objekt v KS 03 Veľké Zlievce a koncový objekt plynovodu pri štátnej hranici SR/MR.

Navrhovaná stavba bude zabezpečovať:

- Realizáciu viacerých podobných hraničných prepojení v Maďarsku.
- Možnosť dopravy plynu z Nemecka, Nórska, Holandska cez ČR a Slovensko do Maďarska, Rumunska, Slovinska, Chorvátska alebo Srbska s možnosťou dopravy plynu aj opačným smerom.
- Možnosť dopravy ruského plynu cez Srbsko a Maďarsko na Slovensko, Česko prípadne zo Slovenska do Poľska.
- Možnosť dopravy plynu z odparovacieho terminálu (LNG) z lokality Krk cez Chorvátsko, Maďarsko na Slovensko, do Česka alebo Poľska.
- Obrovské možnosti swapových výmen plynu pre jednotlivé štáty v Európe.
- Možnosť dopravy plynu z plynovodu Jamal cez Poľsko na Slovensko, Maďarsko.
- Možnosť dopravy plynu z Maďarska do Česka cez Baumgarten smerom na Břeclav, do Nemecka či Poľska.

Význam navrhovaného plynovodu vzrastie po prípadnej realizácii plynovodu Nabucco a prepojením južného prúdu zo Srbska cez Maďarsko.

Predbežná prepravná kapacita prepoja bola stanovená na 5,0 mld.m³/rok.

Dĺžka slovenského úseku : **I.a variant - 20,3 km**
I.b variant - 18,8 km
II. variant - 21,8 km

Dĺžka maďarského úseku : cca 94 km

Meracia stanica má byť podľa dohovoru s maďarskou stranou situovaná na ich území.

Ukončenie prepoja na hranici SR/MR si vynúti iba osadenie trasového uzáveru s obtokom DN 300 na vyrovnávanie tlaku pred a za uzáverom.

Pre všetky varianty sú spoločné :

Projektované parametre plynovodu

- priemer plynovodu	DN 800 mm
- Maximálny prevádzkový tlak :	75 bar
- Prepravná kapacita:	5 mld. m ³ / rok
- Potrubný materiál:	oceľové rúry
- Izolácia :	polyetylénová aplikovaná u výrobcu

Uloženie plynovodu

Plynovod sa uloží do ryhy s hĺbkou 1,8 m a šírkou cca 1,2 m. Po uložení potrubia sa vykoná zásyp potrubia ryhy vykopanou zeminou.

Ochrana potrubia

Navrhovaná je vonkajšia izolácia polyetylénová aplikovaná na potrubie u výrobcu s vnútorným epoxidovým povlakom. Po zvarení potrubia sa prevedie 100 % - ná kontrola zvarov prežiarení. Hlavná tlaková skúška sa prevedie na zasýpanom potrubí podľa príslušných STN. Potrubie bude chránené aj aktívne - stanicami katódovej ochrany. Jedna bude umiestnená v trase plynovodu, druhá na konci trasy pri objektoch trasového uzáveru.

Napojenie na KS 03 a úpravy v KS 03

Napojenie plynovodu na KS 03 je navrhnuté tak, aby sa zabezpečilo:

- miesto pre osadenie novej čistiacej komory DN 800
- možnosť prevádzkovania navrhovaného plynovodu zo strany vstupu do kompresorovej stanice (sanie)
- možnosť prevádzkovania navrhovaného plynovodu zo strany výstupu z kompresorovej stanice (výtlak)
- perspektívne rozšírenie KS 03 o nové turbokompresorové jednotky

Pre objekt čistiacej komory osadenej na navrhovanom plynovode DN 800 bude potrebné zväčšiť existujúci areál kompresorovej stanice KS 03 o cca 1330 m².

Objekt napojenia plynovodu na hranici SR/MR

Navrhované je jednoduché technické riešenie objektu, ktoré si vynúti iba osadenie trasového uzáveru s obtokom DN 300 na vyrovnávanie tlaku pred a za uzáverom bez čistiacich komôr.

Uloženie optického kábla

Optický kábel bude uložený do HDPE chráničky po celej dĺžke navrhovaného variantného riešenia trasy plynovodu - od kompresorovej stanice KS 03 Veľké Zlievce až po ukončenie slovenského úseku plynovodu pri križovaní rieky Ipel.

Chránička pre optický kábel bude uložená v ochrannom pásme plynovodu DN 800 s odstupom cca 3 m od plynovodu. Začiatok trasy optického kábla bude v objekte kompresorovej stanice KS 03 a koniec trasy v navrhovanom objekte trasových uzáverov Slovenské Ďarmoty (zaústenie do objektu). Od tohto objektu bude optický kábel vedený smerom k štátnej hranici.

Hranica ukončenia trasy plynovodu a optického kábla slovenského úseku sa predpokladá buď pred, alebo za križovaním rieky Ipel a závisí od dohody slovenskej a maďarskej strany.

Príprava pracovného pruhu

Pracovný pruh sa pripraví na rozvoz rúr, montáž a uloženie potrubia, pričom je potrebné zrealizovať:

- skrávku ornice v častiach trasy prechádzajúcou poľnohospodárskou pôdou
- výrub lesa v úsekoch lesných porastov, vytrhanie pŕov po výrube lesa a vyrovnanie terénu
- sprejazdnenie trasy pre stavebné stroje a mechanizmy
- v miestach s priečnym sklonom terénu vzhľadom na os trasy vyrovnanie výškových nerovností na vytvorenie potrebného pozdĺžneho profilu
- v miestach s priečnym sklonom terénu vzhľadom na os trasy vyrovnanie výškových nerovností na vytvorenie potrebného pozdĺžneho profilu

Šírka pracovného pruhu (maximálna) podľa pôvodných kultúr:

- v úsekoch so snímaním ornice : 35 m
- v úsekoch bez snímania ornice : 30 m
- v lesných úsekoch : 17 m

Objektová skladba

Stavebné objekty :

SO 501 VTL plynovod DN 800, PN 75

- 501.1 Zemné práce
- 501.2 Montážne práce
- 501.3 Prechody štátnych ciest
- 501.4 Prechod železničnej trate
- 501.5 Prechody vodných tokov

SO 502 Napojenie na KS 03 a úpravy v KS 03

- 502.1 Potrubná časť
- 502.2 Základy pod potrubie
- 502.3 Oceľové konštrukcie
- 502.4 Uzemnenie
- 502.5 Vonkajšie osvetlenie
- 502.6 Úprava oplotení
- 502.7 Spevnené plochy a terénne úpravy

SO 503 Objekt Slovenské Ďarmoty

- 503.1 Potrubná časť
- 503.2 Základy pod potrubie
- 503.3 Oceľové konštrukcie
- 503.4 Uzemnenie
- 503.5 Vonkajšie osvetlenie
- 503.6 Oplotenie objektu
- 503.7 Spevnené plochy a terénne úpravy
- 503.8 Domček KMB
- 503.9 Príjazdová komunikácia
- 503.10 Elektrická prípojka

SO 504 Katódová ochrana

SO 505 Optický kábel KS 03 – Objekt Slovenské Ďarmoty

Prevádzkové súbory :

PS 001 Prevádzkové rozvody silnoprúdu

PS 002 S RTP

PS 003 Prenos údajov

Rekultivácia pozemkov

9. VARIANTY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

V Zámere EIA boli predložené 2 varianty trasy plynovodu. V správe o hodnotení na základe podrobnej rekognoscácii terénu navrhnutá ešte čiastočná zmena I. variantu. Z uvedeného dôvodu sa bude pôvodný **I. variant trasy** označovať ako **la. variant** a upravený variant trasy ako **lb. variant**, **II. variant** je upravený v závere trasy po zmene bodu prechodu cez rieku Ipeľ.

la. variant

Situovanie trasy

Trasa je vedená cez katastrálne územia obcí Veľké Zlievce, Malé Zlievce, Olováry, Kiarov, Želovce, Záhorce a Slovenské Ďarmoty.

Po napojení v kompresorovej stanici KS 03 Veľké Zlievce trasa navrhovaného plynovodu ide v súbehu s 5. líniou tranzitného plynovodu a za úrovňou oplatenia križuje všetky línie tranzitného plynovodu.

Pokračuje územím s prevahou poľnohospodárskej pôdy a východne od obce Malé Zlievce križuje štátnu cestu Bušince – Malé Zlievce, Stracinský potok a železničnú trať Bušince – Malé Zlievce. Pred lokalitou Potôčik križuje štátnu cestu Malé Zlievce – Olováry, lomí sa južným smerom, znovu križuje štátnu cestu a obchádza obec Olováry po jej východnej strane.

Ďalej pokračuje zvlhneným terénom cez role a pasienky smerom ku lesu nad lokalitou Dievčenský križ, pričom križuje Koniarsky potok, štátnu cestu Kiarov – Želovce a Vrbovský potok. Po prechode lesa schádza ku obce Želovce a križuje rieku Krtíš, bezmenné potoky a asfaltovú komunikáciu.

Následne trasa plynovodu pokračuje súbežne s Krtíšskym potokom, míňa obce Želovce a Záhorce z juhovýchodnej strany a križuje bezmenný potok, Záhorský potok a štátnu cestu Záhorce – Selešťaň.

Za križovaním štátnej cesty Záhorce – Selešťaň bude situovaný objekt trasového uzáveru.

Tab. č. 1 : Zoznam dotknutých katastrov a dĺžky úseku plynovodu – la.variant

la. variant	Kataster	Dĺžka úseku
1	Veľké Zlievce	1270 m
2	Malé Zlievce	1850 m
3	Olováry	5890m
4	Kiarov	3550 m
5	Želovce	3120 m
6	Záhorce	4550 m
7	Slovenské Ďarmoty	170 m
Celková dĺžka		20,30 km

Križovania komunikácií

Prechod štátnych ciest je navrhované pretlačením chráničky DN 1000 lebo DN 1200 pod cestným telesom a nasunutím plynovodného potrubia do chráničky Plynovod bude v chráničke vystreďený strediacimi objímkami a od chráničky elektricky odizolovaný. Konce chráničiek budú utesnené proti vnikaniu vody.

Tab. č. 2 : Križovanie komunikácií – la. variant

Staničenie [km]	Štátna resp. asfaltová cesta	Poznámka
1,4	Veľké Zlievce – Malé Zlievce	č. III/527013
3,3	Malé Zlievce - Glabušovce	č. III/565003
5,2	Malé Zlievce - Olováry	č. III/556006
11,1	Kiarov – Želovce	č. III/527024
15,4	Asfaltová cesta z obce Želovce	účelová komunikácia
18,3	Záhorce – Selešťaň	č. III/527010

Križovanie železničnej trate

Navrhovaná trasa prepojavacieho plynovodu bude križovať železničnú trať Lučenec – Veľký Krtíš medzi obcami Veľké Zlievce a Malé Zlievce. Realizácia je navrhnutá pretlačením chráničky DN 1000 lebo DN 1200 pod železničným telesom a nasunutím plynovodného potrubia do chráničky.

Križovanie vodných tokov

Križovania vodných tokov plynovodom je navrhované spodom (zhybkou) s uložením plynovodu pod dnom toku a jeho zaťažením potrubia proti vyplaveniu.

Ostatné prírodné prekážky v navrhovanej trase plynovodu

V trase plynovodu sa nachádza súvislý lesný porast v lokalite Dievčenský les.

Osadenie objektov a staníc KAO

Navrhovaná je jedna stanica katódovej ochrany približne v polovici trasy medzi 9. až 10. km trasy pri osade Kiarovská pustatina a druhú stanicu v objekte trasových uzáverov Slovenské Ďarmoty. Stanica katódovej ochrany pri Kiarovskej pustatine si vyžiada realizáciu NN prípojky, pripojenie na diaľkový monitoring a umiestnenie do samostatného areálu s oplotením – plocha cca 40 m². Druhá stanica katódovej ochrany bude v areáli trasového uzáveru Slovenské Ďarmoty a bude pripojená taktiež na diaľkový monitoring. Stanice KAO budú osadené v sklolaminátových kioskoch.

Ib. variant

Situovanie trasy

Situovanie trasy plynovodu je navrhnuté v smere Veľké Zlievce, Malé Zlievce, Glabušovce, Zombor, Olováry, Kiarov, Želovce, Záhorce, Slovenské Ďarmoty.

Od napojenia na vstupno–výstupný objekt kompresorovej stanice KS 03 je trasa navrhovaného prepojavacieho plynovodu situovaná v súbehu s 5. líniou tranzitných plynovodov a za existujúcim oplotením západnej časti kompresorovej stanice križuje všetky línie tranzitných plynovodov. Po tomto križovaní pokračuje poľnohospodárskou pôdou južným smerom a východne od obce Malé Zlievce križuje štátnu cestu Bušince – Malé Zlievce, Stracinský potok a železničnú trať Bušince – Malé Zlievce. Pri lokalite Potôčik križuje štátnu cestu Malé Zlievce – Olováry, lomí sa južným smerom, a pokračuje prevažne poľnohospodárskou pôdou medzi obcami Olováry a Glabušovce.

V ďalšom priebehu navrhovaná trasa pokračuje zvlneným terénom cez role a pasienky smerom ku lesu nad lokalitou Dievčenský kríž, pričom križuje Kostoliansky potok, Koniarsky potok, štátnu cestu Kiarov – Želovce a Vrbovský potok. Po prechode lesným úsekom schádza ku obce Želovce a križuje potok Krtíš, bezmenné potoky a asfaltovú komunikáciu.

Následne trasa plynovodu je navrhnutá súbežne s Krtíšskym potokom, míňa obce Želovce a Záhorce z juhovýchodnej strany, križuje bezmenný potok, Záhorský potok a štátnu cestu Záhorce – Selešťany.

Za križovaním štátnej cesty Záhorce – Selešťany bude situovaný objekt trasového uzáveru.

V ďalšom priebehu trasa plynovodu bude križovať potok Krtíš a plynovod bude ukončený pri križovaní rieky Ipeľ na hranici SR/MR v katastrálnom území obce Slovenské Ďarmoty.

Tab. č. 3 : Zoznam dotknutých katastrov a dĺžky úseku plynovodu – Ib. Variant

Ib.variant	Kataster	Dĺžka úseku
1	Veľké Zlievce	1200 m
2	Malé Zlievce	1600 m
3	Olováry	2400 m
6	Glabušovce	1450m
7	Zombor	900m
9	Kiarov	3700 m
10	Želovce	2900 m
11	Záhorce	4000 m
12	Slov. Ďarmoty	650 m
Celková dĺžka		18,80 km

Križovanie komunikácií

Plynovod križuje výlučne cesty III. triedy a miestne komunikácie. Prechody plynovodu sú navrhované pretlačením chráničky DN1000 lebo DN 1200 pod cestným telesom a nasunutím plynovodného potrubia do chráničky. Plynovod bude v chráničke vystredený strediacimi objímkami a od chráničky elektricky odizolovaný. Konce chráničiek budú utesnené proti vnikaniu vody.

Tab. č. 4 : Križovanie komunikácií - Ib . variant

Staničenie [km]	Štátna resp. asfaltová cesta	Poznámka
1,4	Veľké Zlievce – Malé Zlievce	č.III/527013
3,5	Malé Zlievce - Glabušovce	č.III/565003
9,6	Kiarov – Želovce	č.III/527024
13,7	Asfaltová cesta z obce Želovce	účelová komunikácia
17,4	Záhorce – Seleštiny	č.III/527010

Križovanie železničnej trate

Navrhovaná trasa prepojavacieho plynovodu bude križovať železničnú trať Lučenec – Veľký Krtíš medzi obcami Veľké Zlievce a Malé Zlievce. Realizácia je navrhnutá pretlačením chráničky DN1000 lebo DN 1200 pod železničným telesom a nasunutím plynovodného potrubia do chráničky .

Križovania vodných tokov plynovodom je navrhované spodom (zhybkou) s uložením plynovodu pod dnom toku a jeho zaťažením potrubia proti vyplaveniu.

Osadenie objektov a staníc KAO

Navrhovaná je jedna stanica katódovej ochrany približne v polovici trasy medzi 9. až 10. km trasy pri osade Kiarovská pustatina a druhú stanicu v objekte trasových uzáverov Slovenské Ďarmoty. Stanica katódovej ochrany pri Kiarovskej pustatine si vyžiada realizáciu NN prípojky, pripojenie na diaľkový monitoring a umiestnenie do samostatného areálu s oplotením – plocha cca 40 m². Druhá stanica katódovej ochrany bude v areáli trasového uzáveru Slovenské Ďarmoty a bude pripojená taktiež na diaľkový monitoring. Stanice KAO budú osadené v sklolaminátových kioskoch.

Ostatné prírodné prekážky v navrhovanej trase plynovodu

V trase plynovodu sa nachádza súvislý lesný porast v lokalite Dievčenský les.

II. variant

Situovanie trasy

Trasa II. variantu je vedená cez katastre obcí Veľké Zlievce, Malé Zlievce, Veľké Straciny, Nová Ves, Obeckov, Sklabiná, Želovce, Záhorce, Slovenské Ďarmoty.

Po napojení v kompresorovej stanici KS 03 trasa navrhovaného plynovodu ide v súbehu s 5. líniou tranzitného plynovodu, pred obcou Malé Zlievce križuje všetky línie tranzitného plynovodu a pokračuje v súbehu s 2. líniou tranzitného plynovodu.

Za obcou Malé Zlievce križuje štátnu cestu Bušince – Malé Zlievce, Stracinský potok a železničnú trať Bušince – Malé Zlievce. Potom prechádza striedavo lesným porastom a pasienkami smerom ku obci Nová Ves. Plynovod obchádza Novú Ves zo severnej strany, križuje štátnu cestu Nová Ves – Malý Krtíš, rieku Krtíš, Plachtinský potok a štátnu cestu Sklabiná – Obeckov. Ďalej sa lomí a pokračuje južným smerom poľnohospodárskou pôdou. Obce Želovce a Záhorce obchádza zo západnej strany. V tomto úseku križuje Zajský potok, Záhorský potok a po križovaní štátnej cesty Záhorce – Slovenské Ďarmoty smeruje ku rieke Krtíš. Pred jeho križovaním navrhovaný plynovod vchádza do objektu trasového uzáveru. Ukončený je križovaním rieky Ipel na hranici SR/MR v katastrálnom území obce Slovenské Ďarmoty.

Tab. č. 5 : Zoznam dotknutých katastrov a dĺžky úseku plynovodu – II.variant

II.variant	Kataster	Dĺžka úseku
1	Veľké Zlievce	1250 m
2	Malé Zlievce	2980 m
3	Veľké Straciny	1080 m
4	Olováry	770 m
5	Nová ves	4150 m
6	Obeckov	2150 m
7	Sklabiná	1960 m
8	Želovce	1970 m
9	Záhorce	4890 m
10	Slovenské Ďarmoty	800 m
Celková dĺžka		21,80 km

Križovania komunikácií

Prechod štátnych ciest je navrhované pretlačením chráničky DN1000 lebo DN 1200 pod cestným telesom a nasunutím plynovodného potrubia do chráničky. Plynovod bude v chráničke vystreďený strediacimi objímkami a od chráničky elektricky odizolovaný. Konce chráničiek budú utesnené proti vnikaniu vody.

Tab. č. 6 : Križovanie komunikácií - II.variant

Staničenie [km]	Štátna resp. asfaltová cesta	Poznámka
3,4	Malé Zlievce – Veľké Straciny	č.III/527013
9,9	Malý Krtíš – Slovenské Ďarmoty	č. II/ 527
11,4	Obeckov - Sklabiná	č.III/527012
15,4	Asfaltová cesta z obce Želovce	Účelová komunikácia
19,7	Záhorce – Slovenské Ďarmoty	č. II/ 527

Križovanie železničnej trate

Navrhovaná trasa prepojujacieho plynovodu bude križovať železničnú trať Lučenec – Veľký Krtíš medzi obcami Veľké Zlievce a Malé Zlievce. Realizácia je navrhnutá pretlačením chráničky DN1000 lebo DN 1200 pod železničným telesom a nasunutím plynovodného potrubia do chráničky .

Križovanie vodných tokov

Križovania vodných tokov plynovodom je navrhované spodom (zhybkou) s uložením plynovodu pod dnom toku a jeho zaťažením potrubia proti vyplaveniu.

Ostatné prírodné prekážky v navrhovanej trase plynovodu

Prírodné prekážky v trase plynovodu tvoria lesné porasty v lokalitách Medzi potokmi a medzi lokalitami Riečavina a Šípsky bok, kde bude potrebné zasiahnuť do zalesnenej časti a rozšíriť nezalesnený pás nad osou plynovodu trvalo a pri výstavbe o šírku 17m.V týchto miestach sa nachádzajú aj rokliny a strmé zrázy, ktoré bude potrebné preklenúť. V katastrálnom území Nová ves sa nachádzajú staré banské diela - šachty a poddolované územia.

10. CELKOVÉ NÁKLADY STAVBY

I.a variant : 26 901 458 €

I.b variant : 24 913 666 €

II .variant : 28 889 251 €

11. DOTKNUTÉ OBCE

I.a variant

Veľké Zlievce, Malé Zlievce, Olováry, Kiarov, Želovce, Záhorce, Slovenské Ďarmoty

Ib. variant

Veľké Zlievce, Malé Zlievce, Glabušovce, Zombor, Olováry, Kiarov, Želovce, Záhorce, Slovenské Ďarmoty

II. variant

Veľké Zlievce, Malé Zlievce, Veľké Straciny, Nová Ves, Obeckov, Sklabiná, Želovce, Záhorce, Slovenské Ďarmoty

12. DOTKNUTÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ

- Banskobystrický samosprávny kraj

13. DOTKNUTÉ ORGÁNY

- Banskobystrický samosprávny kraj, Úrad banskobystrického samosprávneho kraja
- Krajský úrad životného prostredia Banská Bystrica
- Obvodný úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie Veľký Krtíš
- Obvodný pozemkový úrad Veľký Krtíš

- Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru
- Obvodný úrad životného prostredia Veľký Krtíš
- Obvodný úrad, odbor krízového riadenia
- Obvodný banský úrad Banská Bystrica
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva Veľký Krtíš
- Slovenský vodohospodársky podnik, Odštepňý závod Banská Bystrica
- Štátna ochrana prírody SR

14. POVOLUJÚCI ORGÁN

Územné rozhodnutie a stavebné povolenie:

Spoločný obecný úrad Veľké Zlievce – určený Krajským stavebným úradom v Banskej Bystrici.

15. REZORTNÝ ORGÁN

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky

16. VYJADRENIE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PRESAHUJÚCICH ŠTÁTNE HRANICE

V januári 2010 boli Ministerstvu ochrany prírody a vody Maďarskej republiky odoslané základné informácie o navrhovanej činnosti prostredníctvom MŽP SR ako príslušného orgánu. Ministerstvo ochrany prírody a vody Maďarskej republiky listom zo dňa 1. februára 2010 oznámilo, že chce byť zapojené do procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie.

Dotknuté maďarské orgány ako aj verejnosť boli zapojené do rozhodovacieho procesu. Dokumenty boli zverejnené v Maďarskej republike aj v elektronickej podobe na webových stránkach dotknutých obcí po dobu 21 dní v súlade s nariadením EIA. Celá dokumentácia bola zaslaná prostredníctvom Ministerstva ochrany prírody a vody Maďarskej republiky aj orgánom zodpovedným za posúdenie vplyvov na životné prostredie v regióne a to: Povodie Stredného Dunaja, Inšpektorát pre životné prostredie, Príroda a Voda, riaditeľstvo Národného parku Duna - Ipoly, riaditeľstvo Národného parku Bükk ako aj Odbor ochrany prírody Ministerstva životného prostredia a vody.

Listom Odboru ochrany prírody Ministerstva životného prostredia a vody MR z 8. marca 2010 maďarská strana oznámila, že prepojovací plynovod prechádza územím NATURA 2000 - Poipľie (HUDI10008), preto navrhujú zmeniť trasu a posunúť prechod na hranici MR/SR smerom na západ k obci Balassagyarmat.

MŽP SR na základe uvedených skutočností zvolalo konzultácie s maďarskou stranou, ktoré sa uskutočnili dňa 5. mája 2010 u navrhovateľa SPP, kde boli poskytnuté podrobnosti k vplyvu navrhovaného plynovodu na životné prostredie, spracovateľom dokumentácie EIA a aj zástupcami ŠOP.

Na konzultáciách bolo dohodnuté:

1. Navrhovateľ so spracovateľom projektovej dokumentácie vymedzil na slovenskej strane rozsah územia, v ktorom je možné križovať rieku Ipeľ plynovodom z hľadiska technického aj z hľadiska ochrany prírody, z čoho vyplýva aj možnosť stanoviť miesto prechodu štátnej hranice SR/MR.

2. Námitka maďarskej strany na situovanie prechodu hranice a tým aj rieky Ipeľ bola posúdená a akceptoval sa predbežný návrh na zmenu miesta prechodu štátnej hranice cez hraničnú rieku Ipeľ (príloha).
3. Spresnenie bodu prechodu hranice a pripojovacie objekty trasy vysokotlakého plynovodu v prihraničnej oblasti Slovenské Ďarmoty (SR) a Balassagyarmat (MR), vrátane ochranného a bezpečnostného pásma sa stanovia na vzájomnom stretnutí po obhliadke reálnej situácie pri meste Balassagyarmat.
Maďarská strana po prerokovaní trasy s miestnou samosprávou a s potrebnými dotknutými orgánmi navrhne čo najskôr termín prehliadky terénu za účelom určenia prechodu plynovodu hranicou SR/MR a tým aj križovania rieky Ipeľ.
4. Obe strany súhlasili, že realizácia križovania rieky Ipeľ bude vykonaná podchodom pod riekou Ipeľ, nakoľko to bude najšetrnejší spôsob z hľadiska ochrany flóry a fauny na oboch stranách prechodu aj na územia NATURY 2000, nachádzajúcich sa na oboch stranách.
5. Zamedzeniu invázií druhov rastlín, ktoré hrozí po odstránení vegetačného krytu sa zamedzí hlavne opatreniami po výstavbe - technickou a biologickou rekultiváciou poškodeného územia, inventarizáciou drevín a krovín a následnou náhradnou výsadbou po ukončení stavby a monitoringom územia stanoveným Štátnou ochranou prírody.

Závery zo stretnutia v Balassagyarmat dňa 27.mája 2010:

1. S ohľadom na hodnoty životného prostredia a ochranu území patriacich do siete Natura 2000 a na najmenší možný negatívny vplyv na území MR i SR, rozvojovú koncepciu mesta Balassagyarmat, ako aj technické možnosti realizácie výstavby plynovodu, účastníci rokovania navrhli vytýčenie bodu prechodu cez hranice.
2. Na stretnutí zúčastnených strán sa vzali do úvahy všetky námietky vznesené maďarskou stranou týkajúce sa ochrany prírody v trase navrhovaného plynovodu.

Všetky skutočnosti uvedené v tejto kapitole sú doložené zápismi z rokovaní (pozri kapitolu IX., bod 6.).

B. ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

I. POŽIADAVKY NA VSTUPY

1. PÔDA

1.1 Zábery poľnohospodárskeho pôdneho fondu a lesného fondu

Trvalý záber poľnohospodárskeho pôdneho fondu - pre všetky varianty je rovnaký:

la., lb. a ll. variant

- Napojenie plynovodu v KS 03 Veľké Zlievce (vstupno – výstupný objekt, čistiaca komora - **1400 m²**
- Objekt trasového uzáveru s prístupovou cestou Slovenské Ďarmoty - **1000 m²**
- Stanica katódovej ochrany - **40 m²**

Použitie poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodársky zámer na čas kratší ako 1 rok v zmysle zákona č. 220/2004 Z.z. (dočasný záber)

- Trasa plynovodu (pracovný pruh 35m) **la. variant - 691 285 m²**
- Trasa plynovodu (pracovný pruh 35m) **lb. variant - 632 380 m²**
- Trasa plynovodu (pracovný pruh 35m) **ll. variant - 679 875 m²**

Dočasný záber lesného fondu

- Trasa plynovodu (pracovný pruh 17m) **la. variant - 9 503 m²**
- Trasa plynovodu (pracovný pruh 17m) **lb. variant - 10 914 m²**
- Trasa plynovodu (pracovný pruh 17m) **ll. variant - 38 845 m²**

Lesné priesečky musia byť v šírke 5 m od osi plynovodu na obe strany ponechané trvalo bez porastu.

2. VODA

la., lb. a ll. variant

Prevádzka plynovodu nebude mať nároky na pitnú vodu, úžitkovú vodu, úpravu vody ani na čistenie odpadových vôd.

3. SUROVINY

la., lb. a ll. variant

Navrhovaná stavba nebude mať žiadne nároky na spotrebu surovín, pretože sa jedná výlučne len o prepravu zemného plynu.

4. ENERGETICKÉ ZDROJE

la., lb. a ll. variant

Elektrická energia

Na elektrickú energiu budú napojené hlavné a obtokové uzatváracie armatúry vybavené elektropohonmi a hydraulicko – pneumatickými pohonmi osadené vo vstupno-výstupnom objekte. Napojené budú na existujúce elektrické rozvádzače v KS03. Uvedené zariadenia sú v činnosti nepravidelne, sporadicky – elektrický príkon nepresahuje 10kW.

Objekt trasového uzáveru so zariadením pre telemechaniku a uzatváracími armatúrami má predpokladaný inštalovaný príkon 10kW čo predstavuje ročnú spotrebu 87 600 kWh.

Stanice katódovej ochrany – projektované sú dve stanice, jedna v trase plynovodu a jedna v objekte terasového uzáveru. Predpokladá sa príkon cca 3kW, čo predstavuje ročnú spotrebu 26 280 kWh.

Ostatné druhy energie - nebudú potrebné.

Dočasné pripojenie elektrickej energie a vody pre objekty zariadenia staveniska bude riešené v projekte organizácie výstavby – predpoklad umiestnenia zariadenia staveniska je v jednom s nevyužívaných areálov poľnohospodárskych družstiev.

5. NÁROKY NA DOPRAVU A INÚ INFRAŠTRUKTÚRU

5.1 Nároky na dopravu

la., lb. a ll. variant

Navrhovaná stavba si nevyžaduje úpravu verejného ani občianskeho vybavenia. Počas realizácie stavby bude využitá existujúca cestná a železničná sieť. Na prístup k pracovným pruhom bude pri výstavbe plynovodu potrebné vybudovať dočasné zjazdy z komunikácií III. triedy a z miestnych účelových ciest v rozsahu podľa projektu organizácie výstavby.

Zariadenie staveniska a skladovacie plochy materiálu budú umiestnené v niektorom z nevyužívaných areálov poľnohospodárskych družstiev nachádzajúcich sa v blízkosti navrhovanej trasy, ku ktorým sú vybudované prístupové cesty. Dovož potrubného materiálu bude po železničnom spojení Lučenec – Kalonda – Veľký Krtíš a ďalej po miestnych komunikáciách postupne na trasu plynovodu. V trase plynovodu ani v ochranných pásmach vodných tokov sa nebudú vytvárať žiadne mimoriadne skládky ani rampy na manipuláciu s materiálom potrebným na výstavbu.

Objekty trasového uzáveru a staníc katódovej ochrany sú navrhované tak, aby boli prístupné z existujúcich komunikácií a nebolo potrebné budovať prístupové cesty.

5.2 Požiadavky na telekomunikácie

la., lb. a ll. variant

Plynovod bude napojený na automatický riadiaci systém plynovodnej sústavy pomocou samostatného optického kábla, ktorý bude súčasťou stavby.

Začiatok trasy optického kábla bude v objekte kompresorovej stanice KS 03 a koniec v navrhovanom objekte trasového uzáveru Slovenské Ďarmoty (zaústenie do objektu). Od tohto objektu bude optický kábel vedený smerom k štátnej hranici. Hranica ukončenia trasy plynovodu a optického kábla slovenského úseku sa predpokladá buď pred, alebo za križovaním rieky Ipeľ a závisí od dohody slovenskej a maďarskej strany.

6. NÁROKY NA PRACOVNÉ SILY

la., lb. a ll. variant

Prevádzka plynovodu bude bezobslužná, automaticky riadená s TPD Nitra, preto nebudú požiadavky na zvyšovanie pracovníkov.

II. ÚDAJE O VÝSTUPOCH

1. OVZDUŠIE

la., lb. a ll. variant

Pri výstavbe plynovodu budú zdrojom emisií do ovzdušia emisie zo stavebných strojov v pracovnom pruhu plynovodu a nepravidelne pri dovoze potrubného materiálu z centrálnej skládky na trasu.

Prevádzka plynovodu nebude zdrojom emisií do ovzdušia.

V objekte trasového uzáveru v Slovenských Ďarmotách sú pri mimoriadnych stavoch (údržba, odstávka) pri vyrovnávaní tlakov možné odfuky plynu do ovzdušia, čo sú však hlboko podlimitné koncentrácie znečisťujúcich látok, prakticky nemerateľné.

Kompresorová stanica je plánovaná na území Maďarskej republiky, pretože tam bude situovaná prevažná časť plynovodu cca 94 km.

2. ODPADOVÉ VODY

la., lb. a ll. variant

Prevádzka plynovodu nevytvára nároky na spotrebu vody, preto nebudú vznikať žiadne odpadové vody.

3. ODPADY

la., lb. a ll. variant

Prevádzka

Počas prevádzky plynovodu vzniká odpad len pri čistení plynovodných potrubí, ktoré sa vykonáva nepravidelne cca raz za 5 až 10 rokov. Objekt čistiacej komory bude situovaný v KS 03 Veľké Zlievce.

Podľa vyhlášky č. 284/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov, ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov budú vznikať nasledovné druhy odpadov:

Tab. č. 7 : Kategória, druh a množstvo odpadov vzniknutých počas prevádzky

Číslo druhu odpadu	Druh odpadu	Kategória	Množstvo odhad
05 07 99	Odpad inak nešpecifikovaný (kondenzát z plynu)	N	1-2m ³
15 02 02	Absorbenty, filtračné materiály vrátane olejových filtrov inak nešpecifikovaných, handry na čistenie, ochranné odevy kontaminované nebezpečnými látkami	N	0,05 t

Likvidácia nebezpečného odpadu bude zabezpečená v zmysle zákona č. 223/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov oprávnenou spoločnosťou na likvidáciu príslušného nebezpečného odpadu, s ktorou má prevádzkovateľ eustream uzavretý aj v súčasnosti zmluvný vzťah.

Výstavba

Odpady vzniknú aj **jednorázovo** počas výstavby za predpokladané obdobie od 04/2010 do 12/2012.

Zaradenie a predpokladané množstvo odpadov podľa vyhlášky MŽP SR č. 284/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov, ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov, ktoré vzniknú počas výstavby:

Tab. č. 8 : Kategória, druh a množstvo odpadov vzniknutých počas výstavby

Číslo druhu odpadu	Druh odpadu	Kategória	Množstvo odhad
17 04 05	Železo a oceľ	O	50 t
17 04 09	Kovový odpad kontaminovaný nebezpečnými látkami	N	3 t
15 01 01	Obaly z papiera a lepenky	O	0,33 t
15 01 02	Obaly z plastov	O	0,1 t
15 01 03	Obaly z dreva	O	0,3 t
15 01 04	Obaly z kovu	O	0,01t
15 01 06	Zmiešané obaly	O	0,3 t
15 01 10	Obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované nebezpečnými látkami	N	0,1 t
15 02 02	Absorbenty, filtračné materiály vrátane olejových filtrov inak nešpecifikovaných, handry na čistenie, ochranné odevy kontaminované nebezpečnými látkami	N	0,05 t
17 02 01	Drevo	O	6 m ³

Likvidácia nebezpečných odpadov bude zabezpečená v zmysle zákona č. 223/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov oprávnenou spoločnosťou, s ktorou je povinný vybrať dodávateľ uzavrieť zmluvný vzťah . Všetky povinnosti ustanovené v § 18 a 19 citovaného zákona t.j. separovanie, zhromažďovanie, označovanie, evidencie budú dodržané. Recyklovateľné odpady budú takto využité.

4. HLUK A VIBRÁCIE

la., lb. a ll. variant

Výstavba

Počas výstavby plynovodu bude mierne zvýšená hlučnosť spôsobená prejazdom stavebných mechanizmov po miestnych cestách na trasu plynovodu a jednorázovými prejazdmi ťažkých automobilov s potrubným materiálom.

Prevádzka

Z technického riešenia návrhu plynovodu vyplýva, že plynovod bude napojený na existujúcu kompresorovú stanicu KS03 Veľké Zlievce pomocou vstupno-výstupného objektu. Súčasťou bude aj čistiaca komora s elektropohonom. Uvedené zariadenia **nebudú** zdrojom hluku.

5. ŽIARENIE A INÉ FYZIKÁLNE POLIA

Plynovod nebude zdrojom magnetického poľa ani žiarenia. Na výstupe z kompresorovej stanice je teplota plynu vyššia, preto má prepravné potrubie plynovodu vyššiu teplotu, ako je horninové prostredie v ktorom je uložené. Potrubie je prirodzene prostredím v ktorom je uložené ochladzované.

6. ZÁPACH

Plynovod nebude produkovať žiaden zápach.

7. DOPLŇUJÚCE ÚDAJE

Všetky údaje súvisiace s výstupom sú uvedené.

C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

I. VYMEDZENIE HRANÍC DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

la., lb. a ll. variant

Na vymedzenie hraníc dotknutého územia má vplyv vymedzenie ochranného a bezpečnostného pásma plynovodu ako plynárenského zariadenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z. (energetický zákon).

Ochranné pásmo pre plynovod DN 800 je priestor v bezprostrednej blízkosti plynovodu vymedzený vodorovnou vzdialenosťou **50 m od osi** plynovodu na každú stranu meraný kolmo na os plynovodu. Pre objekt trasového uzáveru a stanice katódovej ochrany, je ochranné pásmo 8 m od pôdorysu zariadenia.

Bezpečnostné pásmo je určené na zabránenie porúch alebo havárií alebo na zmiernenie ich dopadov a na ochranu života, zdravia a majetku osôb. Je to priestor vymedzený vodorovnou vzdialenosťou **300m od osi** plynovodu na každú stranu meraný kolmo na os plynovodu.

Vlastníci pozemkov, ktoré sa nachádzajú v lesných priesekoch, cez ktoré sú vedené plynárenské zariadenia prevádzkované s tlakom nad 0,4 MPa, sú povinní umožniť prevádzkovateľovi siete zachovať voľné pásy v šírke 5 m na obe strany od osi plynovodu.

Trasa jednotlivých variantov bola navrhnutá tak aby vzhľadom na uvedené ochranné a bezpečnostné pásma plynovodu nebola obmedzená infraštruktúra a územné plány dotknutých obcí.

II. CHARAKTEISTIKA SÚČASNÉHO STAVU ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

1. GEOMORFOLOGICKÉ POMERY

Podľa geomorfologického členenia SR (Atlas SR, 2002) prechádzajú všetky navrhované varianty trasy v širšom členení :

- 1.Oblasťou Lučensko-košická zníženina
- 2.Celkom Juhoslovenská kotlina
- 3.Podcelkom Ipeľská kotlina

la. variant

V rámci podcelku Ipeľská kotlina prechádza trasa v užšom členení v úseku 0,0-14,9 km oddielom Pôtorská pahorkatina a v úseku 14,9-20,4 km oddielom Hontianske terasy.

V Pôtorskej pahorkatine sa jedná o reliéf stredne členitých pahorkatín, Hontianske terasy majú reliéf málo horizontálne a vertikálne rozčlenených rovín, pričom na vlastných nivách vodných tokov Krtíš a Ipeľ je vyvinutý reliéf nerozčlenených rovín. Sklony svahov v Pôtorskej pahorkatine dosahujú prevažne 2,6-6,0°, sklony svahov v oddiele Hontianske terasy dosahujú 0-2,5°.

lb. variant

V rámci podcelku Ipeľská kotlina spadá trasa v užšom členení v úseku 0,0-13,0 km do oddielu Pôtorská pahorkatina a v úseku 13,0-18,5 km do oddielu Hontianske terasy.

V Pôtorskej pahorkatine sa jedná aj v tomto prípade o reliéf stredne členitých pahorkatín. Hontianske terasy majú reliéf málo horizontálne a vertikálne rozčlenených rovín, pričom na vlastných nivách vodných tokov Krtíš a Ipeľ je vyvinutý reliéf nerozčlenených rovín. Sklony svahov v Pôtorskej pahorkatine dosahujú prevažne 2,6-6,0°, sklony svahov v oddiele Hontianske terasy dosahujú 0-2,5°.

II. variant

V rámci podcelku Ipeľská kotlina prechádza trasa v úseku 0,0-9,7 km oddielom Pôtorská pahorkatina a v úseku 9,7-21,3 km oddielom Hontianske terasy. V Pôtorskej pahorkatine sa jedná opäť o reliéf stredne v úvode trasy až silne členitých pahorkatín. Hontianske terasy majú reliéf aj v tejto časti trasy málo horizontálne a vertikálne rozčlenených rovín, pričom na vlastných nivách vodných tokov Krtíš a Ipeľ je vyvinutý reliéf nerozčlenených rovín. Sklony svahov v časti Pôtorskej pahorkatiny dosahujú prevažne 3-6,0°, sklony svahov v oddiele Hontianske terasy dosahujú 0-2,5°.

2. GEOLOGICKÉ POMERY

2.1 Geologická a tektonická stavba

Ia. variant

Záujmové územie je budované sedimentárnymi horninami kvartéru a terciéru.

Kvartér je v záujmovom území zastúpený nespevnenými sedimentmi niekoľkých litologických a genetických typov. V úvode trasy prechádzajúcej Pôtorskou pahorkatinou (km 0,0-14,1) sa vyskytujú prevažne eolicko-deluviálne (polygenetické) piesčito-hlinité sedimenty sprašového charakteru, ktorých hrúbka tu dosahuje 1-6 m. Aluviálna niva tokov Stracinský potok, Krtíš a Ipeľ (úseky trasy v km cca 1,5-2,0 a 14,1-20,3) je vyplnená fluviálnymi náplavmi. Náplavy Stracinského potoka majú vo vrchnej časti charakter ílov až piesčitých ílov, prechádzajúcich smerom do hĺbky do ílovitých pieskov. Vo vrchnej časti náplavov tokov Krtíš a Ipeľ sa jedná o 1-3 m hrubú polohu holocénnych povodňových ílovitých až piesčitých hĺn, resp. ílov. Spodnú časť fluviálnych náplavov tvoria zvodnené hlinito-piesčité štrky korytovej fácie. Celková hrúbka kvartérnych fluviálnych náplavov dosahuje 4-7 m.

Terciér sa vo väčšine záujmového územia nachádza v podloží kvartérnych sedimentov a na povrch vychádza iba lokálne na temenách niektorých pahorkov a na morfológicky najexponovanejších svahoch. Terciér je zastúpený neogénnym súvrstvom veku eger, tvoreným slabo spevnenými siltovcami a pieskovicami s polohami ílov a uhoľných ílov. Celková hrúbka neogénneho súvrstvia je niekoľko stoviek metrov.

Sedimentárna výplň Ipeľskej kotliny je výrazne tektonicky porušená systémom zlomov smeru SZ-JV, pozdĺž ktorých došlo k rôznemu zdvihu i poklesu jednotlivých krýh a vytvoreniu viacnásobne sa striedajúcich elevačných a depresných štruktúr.

Ib. variant

Záujmové územie je taktiež budované sedimentmi kvartéru a terciéru.

Kvartér je v záujmovom území zastúpený nespevnenými sedimentárnymi horninami (zeminami) dvoch genetických typov. V úvode trasy prechádzajúcej Pôtorskou pahorkatinou (km 0,0-12,5) sa vyskytujú prevažne eolicko-deluviálne (polygenetické) hlinité sedimenty sprašového charakteru, ktorých hrúbka tu dosahuje 1-6 m. Aluviálna niva tokov Stracinský potok, Krtíš a Ipeľ (úseky trasy v km cca 1,4-1,9 a 12,5-18,5) je vyplnená fluviálnymi náplavmi. Vo vrchnej časti sa prevažne jedná o 2-6 m hrubú polohu holocénnych povodňových ílovitých

až piesčitých hĺn, resp. ílov. Spodnú časť fluvialných náplavov tvoria zvodnené hlinito-piesčité štrky korytovej fácie. Celková hrúbka fluvialných náplavov dosahuje 6-8 m.

Terciér sa vo väčšine záujmového územia nachádza v podloží kvartérnych sedimentov a na povrch vychádza iba lokálne na temenách niektorých pahorkov a na morfológicky najexponovanejších svahoch. Terciér je tvorený neogénnym tzv. lučeneckým súvrstvom veku eger. Prevažne sa jedná o slabo spevnené vápnité siltovce s polohami pieskov, ílov a uhoľných ílov. Celková hrúbka tohto súvrstvia prevyšuje sto metrov.

Sedimentárna výplň lpeľskej kotliny je výrazne tektonicky porušená systémom zlomov smeru SZ-JV, pozdĺž ktorých došlo k rôznemu zdvihu i poklesu jednotlivých krýh a vytvoreniu viacnásobne sa striedajúcich elevačných a depresných štruktúr.

II. variant

Geologická a tektonická stavba dotknutého územia je obdobná ako u predchádzajúcich variantov.

Kvartér je v záujmovom území zastúpený nespevnenými sedimentárnymi horninami (zeminami) viacerých litologických a genetických typov. V úvode trasy prechádzajúcej Pôtorskou pahorkatinou (km 0,0-9,7) sa vyskytujú prevažne eolicko-deluviálne (polygenetické) piesčito-hlinité sedimenty sprašového charakteru, ktorých hrúbka tu dosahuje 1-6 m. Aluviálna niva tokov Stracinský potok, Krtíš, Plachtinský potok a lpeľ (úseky trasy v km cca 3,3-3,7, 9,7-10,0, 10,5-11,4 a 19,0-21,3) je vyplnená fluvialnými náplavmi. Vo vrchnej časti sa jedná o 1-3 m hrubú polohu holocénnych povodňových ílovitých až piesčitých hĺn, resp. ílov. Spodnú časť fluvialných náplavov tvoria zvodnené hlinito-piesčité štrky korytovej fácie. Celková hrúbka fluvialných náplavov dosahuje 5-7 m. Na pravej (západnej) strane tokov Krtíš a Plachtinský potok sú v záujmovom území vyvinuté kvartérne fluvialné terasy. Na bázach jednotlivých terás (nízka, spodná stredná a vrchná stredná) sa nachádza 2-4 m hrubá poloha piesčitých štrkov, ktoré sú okrem hrán terás prekryté 2-5 m hrubým pokryvovým eolických spraší.

Terciér sa vo väčšine záujmového územia nachádza v podloží pokryvných kvartérnych sedimentov a na povrch vychádza iba lokálne na temenách niektorých pahorkov a na morfológicky najexponovanejších svahoch. Terciér je tvorený neogénnymi súvrstviami rôzneho litologického zloženia a stupňa spevnenia. Prevažne sa jedná o slabo spevnené vápnité siltovce a pieskovce s polohami ílov a uhoľných ílov (eger), lokálne sa v oblasti kóty Rešavina nachádzajú tiež štrky s polohami pieskov a ílov (otnang). Celková hrúbka neogénnych súvrství je niekoľko stoviek metrov.

Sedimentárna výplň lpeľskej kotliny je výrazne tektonicky porušená systémom zlomov smeru SZ-JV, pozdĺž ktorých došlo k rôznemu zdvihu i poklesu jednotlivých krýh a vytvoreniu viacnásobne sa striedajúcich elevačných a depresných štruktúr.

2.2 Inžinierskogeologické pomery

Ia. variant

Navrhovaná trasa plynovodu prechádza územím s výskytom troch inžiniersko-geologických rájónov. V úsekoch km 1,5-2,0 a 14,1-20,3 sa nachádza rájón údolných riečnych náplavov vodných tokov Stracinský potok, Krtíš a lpeľ. Výkopy sa tu budú realizovať prevažne v ílovitých až piesčitých povodňových hlinách, ktoré majú z inžinierskogeologického hľadiska charakter ílov so strednou plasticitou a majú tuhú konzistenciu. V podloží povodňových hĺn sa nachádzajú zvodnené hrubé hlinito-piesčité štrky korytovej fácie. Celková hrúbka kvartérnych náplavov dosahuje 5-7 m, z toho vrchná poloha hĺn má hrúbku do 2-3 m. Podzemná voda je v rájóne viazaná na polohu štrkov. Hladina podzemnej vody sa nachádza v hĺbke 2-3 m pod úrovňou terénu (pod vrstvou relatívne nepriepustných hĺn) a podľa sezónnej úrovne vodných stavov má voľný až mierne napätý charakter.

V ostatných úsekoch trasy navrhovaného plynovodu (km 0,0-1,5 a 2,0-14,1) sa viacnásobne navzájom striedajú inžinierskogeologický rajón kvartérnych deluviálnych sedimentov a inžinierskogeologický rajón neogénnych jemnozrnných sedimentov. Kvartérne deluviálne sedimenty tvoria 1-6 m hrubý pokryv svahových hĺn, ktoré majú z inžinierskogeologického hľadiska charakter ílov so strednou plasticitou a piesčitých ílov a majú tuhú až pevnú konzistenciu. Inžinierskogeologický rajón neogénnych jemnozrnných sedimentov sa v malom rozsahu vyskytuje v úsekoch trasy prechádzajúcich najvyššími polohami chrbtov Pôtorskej pahorkatiny, kde až na povrch vystupujú neogénne sedimenty, najmä rozpadavé siltovce, menej íly a piesky triedy. Hladina podzemnej vody sa v týchto sedimentoch obvykle nachádza v hĺbke väčšej ako 5-10 m pod terénom.

Podzemná voda sa vo výkopoch bude vyskytovať iba pri prekonávaní vodných tokov, pričom úseky s výskytom podzemnej vody v hĺbke cca 1,5-2 m pod úrovňou terénu budú dlhé niekoľko desiatok metrov.

Ib. variant

Navrhovaná trasa plynovodu prechádza územím s výskytom troch inžiniersko-geologických rajónov. V úsekoch km 1,5-2,0 a 14,1-18,8 sa nachádza rajón údolných riečnych náplavov vodných tokov Stracinský potok, Krtíš a Ipeľ. Výkopy sa tu budú realizovať prevažne v ílovitých až piesčitých povodňových hlinách, ktoré majú z inžinierskogeologického hľadiska charakter ílov so strednou až vysokou plasticitou a majú tuhú až pevnú konzistenciu. V podloží povodňových hĺn sa nachádzajú zvodnené hrubé hlinito-piesčité štrky korytovej fácie. Celková hrúbka kvartérnych náplavov dosahuje 6-9 m, z toho vrchná poloha hĺn má hrúbku do 2-4 m. Podzemná voda je v rajóne viazaná na polohu štrkov. Hladina podzemnej vody sa nachádza v hĺbke 2-4 m pod úrovňou terénu (pod vrstvou relatívne nepriepustných hĺn) a podľa sezónnej úrovne vodných stavov má voľný až mierne napätý charakter.

V ostatných úsekoch trasy navrhovaného plynovodu (km 0,0-1,5 a 2,0-14,1) sa viacnásobne navzájom striedajú inžinierskogeologický rajón kvartérnych deluviálnych sedimentov a inžinierskogeologický rajón neogénnych jemnozrnných sedimentov. Kvartérne deluviálne sedimenty tvoria 1-6 m hrubý pokryv svahových hĺn, ktoré majú z inžinierskogeologického hľadiska charakter ílov so strednou plasticitou a piesčitých ílov a majú tuhú až pevnú konzistenciu. Inžinierskogeologický rajón neogénnych jemnozrnných sedimentov sa v malom rozsahu vyskytuje v úsekoch trasy prechádzajúcich najvyššími polohami chrbtov Pôtorskej pahorkatiny, kde až na povrch vystupujú neogénne sedimenty, najmä rozpadavé siltovce, menej íly a piesky. Hladina podzemnej vody sa v týchto sedimentoch obvykle nachádza v hĺbke väčšej ako 5-10 m pod terénom.

Podzemná voda sa vo výkopoch bude vyskytovať iba pri prekonávaní vodných tokov, pričom úseky s výskytom podzemnej vody v hĺbke cca 1,5-2 m pod úrovňou terénu budú dlhé niekoľko desiatok metrov.

II. variant

Navrhovaná trasa plynovodu prechádza územím s výskytom troch inžiniersko-geologických rajónov. V úsekoch km 3,3-3,7, 9,7-10,0, 10,5-11,4 a 19,0-21,3 sa nachádza rajón údolných riečnych náplavov vodných tokov Stracinský potok, Krtíš, Plachtinský potok a Ipeľ. Výkopy sa tu budú realizovať prevažne v ílovitých až piesčitých povodňových hlinách, ktoré majú z inžinierskogeologického hľadiska charakter ílov so strednou plasticitou a majú tuhú konzistenciu. V podloží povodňových hĺn sa nachádzajú zvodnené hrubé hlinito-piesčité štrky korytovej fácie. Celková hrúbka kvartérnych náplavov dosahuje 5-8 m, z toho vrchná poloha hĺn má hrúbku 2-3 m. Podzemná voda je v rajóne viazaná na polohu štrkov. Hladina podzemnej vody sa nachádza v hĺbke 2-3 m pod úrovňou terénu a podľa sezónnej úrovne vodných stavov má voľný až mierne napätý charakter.

V úsekoch km 0,0-3,3 a 3,7-9,7 sa nachádza inžinierskogeologický rajón kvartérnych deluviálnych sedimentov. Tieto sedimenty tu tvoria cca 1-6 m hrubý pokryv svahových hĺn, ktoré majú z inžinierskogeologického hľadiska charakter ílov so strednou plasticitou a piesčitých ílov a majú tuhú až pevnú konzistenciu (3. trieda ťažiteľnosti). Hladina podzemnej vody sa v týchto sedimentoch obvykle nachádza v hĺbke väčšej ako 5-10 m pod terénom.

V úsekoch km 10,0-10,5 a 11,4-19,0 trasy navrhovaného plynovodu sa nachádza rajón sprašových sedimentov na riečnych terasách. Výkopy sa tu budú realizovať prevažne v sprašiach, ktoré majú z inžinierskogeologického hľadiska charakter ílov s nízkou až strednou plasticitou a s tuhú až pevnou konzistenciou. Lokálne sa v spodnej časti výkopov (najmä na hranách terás) budú vyskytovať aj hrubé až balvanité piesčité štrky.

Podzemná voda sa vo výkopoch bude vyskytovať iba pri prekonávaní vodných tokov, pričom úseky s výskytom podzemnej vody v hĺbke cca 1,5-2 m pod úrovňou terénu budú dlhé niekoľko desiatok metrov.

2.3 Geodynamické javy

la., lb. a ll. variant

Na základe preskúmania územia, v ktorom sú situované navrhované trasy v archíve ŠGÚDŠ (Geofond) a pochôdzky v teréne, neboli evidované ani zistené žiadne svahové pohyby a deformácie.

Trasa oboch variantov prechádza územím, kde sú sedimenty - svahové hliny resp. sprašové hliny na riečnych terasách náchylné na vodnú i veternú eróziu. Náchylnosť na tvorbu erózných rýh majú hlavne lokality s poľnohospodársky obrábanou pôdou na chrbtoch Pôtorskej pahorkatiny a v údoliach miestnych potokov.

2.4 Seizmicita územia

la., lb. a ll. variant

Podľa seizmotektonickej mapy Slovenska (príloha STN 73 0036) leží prevažná časť trasy v oblasti s maximálnou pozorovanou intenzitou menšou ako 6° stupnice MSK – 64, záver trasy cca 1,5 km v oblasti s maximálnou pozorovanou intenzitou 6° stupnice MSK – 64.

2.5 Ložiská nerastných surovín

la., lb. a ll. variant

V Ipeľskej kotline sa nachádzajú zdroje hnedého uhlia, pieskov, štrkov aj tehliarskych surovín. Najväčšie ložisko hnedého uhlia je severozápadne od posudzovaného územia v oblasti Modrý Kameň - Dolina. Uhlie sa v malých množstvách ťažilo už v 19. storočí, najvýznamnejšia ťažba začala v roku 1947 s kulmináciou v rokoch 70-tych a 80-tych minulého storočia.

V súčasnosti prebieha ťažba len v Bani Dolina a.s., ktorá sa však do roka 2011 má úplne utlmiť.

Malé ložiská tehliarskych surovín – tehliarskych hĺn sú v obciach Malé Zlievce.

V území, kde sú navrhnuté jednotlivé varianty trasy sa nenachádzajú žiadne chránené ložiskové územia.

2.6 Stav znečistenia horninového prostredia

la., lb. a ll. variant

Na stav horninového prostredia v dotknutom území a širšom okolí majú hlavný vplyv ekonomické sektory – energetika a poľnohospodárstvo, ktoré vytvárajú nebezpečenstvo vzniku environmentálnych záťaží a tým aj kontaminácie horninového prostredia.

Ťažba energetických surovín – hnedého uhlia je už v súčasnosti utlmená a jej dôsledky ako sú haldy, staré banské diela, odkaliská do územia s navrhovanými variantmi trasy nezasahujú ani územie neohrozujú.

Kompresorová stanica Veľké Zlievce – zariadenie potrebné pri preprave zemného plynu je v indikatívnom zozname pravdepodobných environmentálnych záťaží a je odporúčaná na realizáciu prieskumu a spracovania rizikových analýz.

Intenzívne poľnohospodársky obrábanom území je potenciálna hrozba znečistenia horninového prostredia nesprávnou aplikáciou priemyselných hnojív, nezabezpečenými hnojiskami a neudržiavanými a zaniknutými poľnohospodárskymi dvormi so skladmi nepoužitých agrochemikálií. V dotknutom území nie sú evidované staré environmentálne záťaže uvedeného charakteru.

V území nie sú evidované ani nevyhovujúce skládky odpadov.

3. PÔDNE POMERY

3.1 Pôdne typy

la., lb. variant

Pôdne typy a pôdne druhy v navrhovanom la., lb. variante trasy sú identické – charakter územia dôležitý pre ich vývoj bol rovnaký (geologické podložie, reliéf, klimatické pomery).

Do 14 km trasy oboch variantov sa striedajú nasledovné pôdne typy:

Regozeme

Regozeme sa vyvinuli na vypuklých tvaroch reliéfu na stredne ťažkých nespevnených sedimentoch - sprašových a polygenetické hlinách. Sú to mladé dvojhorizontové A-C pôdy s nízkym obsahom humusu a malou kapacitou na zadržiavanie vody. Orné pôdy sú málo produkčné, menej produkčné sú aj trvalé trávne porasty. Vhodnými plodinami pre pestovanie na regozemiach sú raž a menej náročné trávne plodiny.

Prirodzeným porastom regozemí sú suchomilné rastliny a najmä trávy. Sú to pôdy s nedostatkom vlhky a so slabšie vyvinutým rastlinným porastom, čo vytvára podmienky pre veternú, ale aj vodnou eróziou.

Hnedozeme

Hnedozeme sú typické svojim trojhorizontovým A-B-C pôdnym profilom. Vyvinuli sa prevažne na sprašových hlinách a neogénnych sedimentoch. V území sa vyskytuje aj subtyp – hnedozeme luvizemné – pôdy s tenkým svetlým humusovým horizontom s výrazným B horizontom.

Hnedozeme obsahujú dosť živín, takže patria medzi naše agronomicky najvhodnejšie pôdy - úrodné pôdy, ktoré vyhovujú širšiemu sortimentu rastlín, najmä obilnín. Darí sa aj kukurici, tabaku, repke olejnej, ale aj cukrovej repe, maku, lucerne a ľanu. Na svahoch ich treba chrániť proti erózii.

Hnedozeme sú vysoko produkčné orné pôdy až menej produkčné trvalé trávne porasty. Pôvodným porastom boli lesy s hustým trávnym podrastom. Lesy sa postupne vyrúbali, takže dnes je takmer celá oblasť výskytu hnedozemných pôd poľnohospodárskou pôdou.

Fluvizeme

Fluvizeme sú mladé pôdy s horizontmi A a C, vyvinuté výlučne z holocénnych fluvialných, t.j. aluviálnych a proluviálnych silikátových a karbonátových sedimentoch (alúviá tokov). Sú ovplyvňované záplavami a výrazným kolísaním hladiny podzemnej vody.

Patria medzi najlepšie zeleninárske pôdy, hlavne keď je možné ich zavlažovanie. Na hlbokých hlinitých a ťažších fluvizemiach s podzemnou vodou hlbšie ako 1,5 m sa dobre darí obilninám, technickým plodinám a tiež okopaninám. Piesčitejšie druhy fluvizemí sú po dôkladnej kultivácii vhodné pre pestovanie zeleniny a krmovín, hlavne ďateľovín.

Sú to vysokoprodukčné orné pôdy, menej produkčné trávne porasty.

Pôvodným prirodzeným porastom fluvizemí boli v minulosti lužné lesy a nivné lúky.

Od 14 km až do záveru trasy prevažujú fluvizeme.

II. variant

Trasa II. variantu prechádza územím, kde prevažujú hnedozeme, v závere trasy cca 1,5 km – fluvizeme.

Hnedozeme

Hnedozeme sú typické svojim trojhorizontovým A-B-C pôdnym profilom. Vyvinuli sa prevažne na sprašových hlinách a neogénnych sedimentoch. V území sa vyskytuje aj subtyp – hnedozeme luvizemné – pôdy s tenkým svetlým humusovým horizontom s výrazným B horizontom.

Hnedozeme obsahujú dosť živín, takže patria medzi naše agronomicky najvhodnejšie pôdy – úrodné pôdy, ktoré vyhovujú širšiemu sortimentu rastlín, najmä obilnín. Darí sa aj kukurici, tabaku, repke olejnej, ale aj cukrovej repe, maku, lucerne a ľanu. Na svahoch ich treba chrániť proti erózii.

Hnedozeme sú vysoko produkčné orné pôdy až menej produkčné trvalé trávne porasty. Pôvodným porastom boli lesy s hustým trávnym podrastom. Lesy sa postupne vyrúbali, takže dnes je takmer celá oblasť výskytu hnedozemných pôd poľnohospodárskou pôdou.

Fluvizeme

Fluvizeme sú mladé pôdy s horizontmi A a C, vyvinuté výlučne z holocénnych fluvialných, t.j. aluviálnych a proluviálnych silikátových a karbonátových sedimentoch (alúviá tokov). Sú ovplyvňované záplavami a výrazným kolísaním hladiny podzemnej vody.

Patria medzi najlepšie zeleninárske pôdy, hlavne keď je možné ich zavlažovanie. Na hlbokých hlinitých a ťažších fluvizemiach s podzemnou vodou hlbšie ako 1,5 m sa dobre darí obilninám, technickým plodinám a tiež okopaninám. Piesčitejšie druhy fluvizemí sú po dôkladnej kultivácii vhodné pre pestovanie zeleniny a krmovín, hlavne ďateľovín.

Sú to vysokoprodukčné orné pôdy, menej produkčné trávne porasty.

Pôvodným prirodzeným porastom fluvizemí boli v minulosti lužné lesy a nivné lúky.

Z hľadiska pôdných druhov sú pôdy prevažne hlinité až ílovitohlinité, menej piesočnatohlinité čo ich zaraďuje k ťažkým až stredne ťažkým pôdam.

3.2 Pôdne druhy

Ia., Ib. a II. variant

Z hľadiska pôdných druhov sú pôdy prevažne hlinité až ílovitohlinité, menej piesočnatohlinité čo ich zaraďuje k ťažkým až stredne ťažkým pôdam.

3.3 Potenciálna schopnosť pôdy inaktivovať a transportovať anorganické a organické polutanty

Potenciálna schopnosť pôdy zachytiť v pôdnom profile anorganické a organické kontaminanty a zabrániť im dosiahnutie a kontaminovanie podzemných vôd alebo vstup do potravinového reťazca je **inaktivácia**.

Opakom je **transport** anorganických a organických kontaminantov v pôdnom prostredí, teda ide o schopnosť pôd premiestňovať látky v rámci pôdneho profilu a z pôdneho profilu do podložia.

Organické kontaminanty sú hlavne toxické polyaromatické uhľovodíky, polychlóvané bifenyly a všetky vyššie halogénované aromatické zlúčeniny, z ktorých mnohé sú degradačnými produktami bežne používaných pesticídov.

K anorganickým kontaminantom patria predovšetkým ťažké kovy, potencionálne toxické, ako Hg, Pb, Cd. Toxicita ťažkých kovov je rôzna, spočíva v substitúcii esenciálnych kovov v enzýmoch a iných životne dôležitých biomolekulách, čím dochádza k inhibícii ich funkcií. V závislosti od pôdneho substrátu sa ťažké kovy, v určitej koncentrácii, môžu prirodzene nachádzať v pôdnom prostredí.

Tab. č. 9 : Kategórie schopnosti pôd inaktivovať anorganické a organické kontaminanty

1 - veľmi nízka	Pôda s veľmi nízkou schopnosťou inaktivovať anorganické a organické kontaminanty. Potenciálne vysoké riziko kontaminácie ostatných zložiek ŽP.
2 - nízka	Pôda s nízkou schopnosťou inaktivovať anorganické a organické kontaminanty.
3 - stredná	Pôda so strednou schopnosťou inaktivovať anorganické a organické kontaminanty.
4 - vysoká	Pôda s vysokou schopnosťou inaktivovať anorganické a organické kontaminanty.
5- veľmi vysoká	Pôda s veľmi vysokou schopnosťou inaktivovať anorganické a organické kontaminanty. Potenciálne nízke riziko kontaminácie ostatných zložiek ŽP.

Zdroj: Informačný servis VÚPOP, www.podnemapy.sk/portal/verejnost/

Tab. č. 10 : Kategórie schopnosti pôd transportovať anorganické a organické kontaminanty

1 - veľmi vysoký	Pôda s veľmi vysokou schopnosťou transportovať anorganické a organické kontaminanty. Potenciálne vysoké riziko kontaminácie ostatných zložiek ŽP.
2 - vysoký	Pôda s vysokou schopnosťou transportovať anorganické a organické kontaminanty.
3 - stredný	Pôda so strednou schopnosťou transportovať anorganické a organické kontaminanty.
4 - nízky	Pôda s nízkou schopnosťou transportovať anorganické a organické kontaminanty.
5 - veľmi nízky	Pôda s veľmi nízkou schopnosťou transportovať anorganické a organické kontaminanty. Potenciálne nízke riziko kontaminácie ostatných zložiek ŽP.

Zdroj: Informačný servis VÚPOP, www.podnemapy.sk/portal/verejnost/

1a., 1b. variant

Inaktivácia a transport organických kontaminantov

Pôdy nachádzajúce sa v oboch variantoch trasy majú strednú až vysokú schopnosť inaktivácie (kategória 3 a 4) organických kontaminantov a strednú až nízku schopnosť

transportu (kategória 3 a 4) organických kontaminantov, čím sa zabraňuje vstup kontaminantov do podzemných vôd aj potravinového reťazca.

Inaktivácia a transport anorganických kontaminantov

Dve tretiny trasy navrhovaných variantov (cca od 0 - 14 km) prechádzajú územím , kde potenciálna schopnosť inaktivácie anorganických kontaminantov je stredná až vysoká (kategória 3 a 4) a strednú až nízku schopnosť transportu (kategória 3 a 4).

Výnimkou tvoria pôdy v alúviu Krtíšskeho potoka (od km 14 do záveru trasy), kde je schopnosť pôd inaktivovať anorganické kontaminanty veľmi nízka (kategória 1) a schopnosť transportu veľmi vysoká (kategória 1), čo znamená možnosť vstupu kontaminantov do podzemných vôd aj potravinového reťazca

II. variant

Inaktivácia a transport organických kontaminantov

Pôdy nachádzajúce sa v II. variante trasy majú strednú až vysokú schopnosť inaktivácie (kategória 3 a 4) organických kontaminantov a strednú až nízku schopnosť transportu (kategória 3 a 4) organických kontaminantov, čím sa zabraňuje vstup kontaminantov do podzemných vôd aj potravinového reťazca.

Inaktivácia a transport anorganických kontaminantov

Trasa do 8 km prechádza územím , kde potenciálna schopnosť inaktivácie anorganických kontaminantov je stredná až vysoká (kategória 3 a 4) a strednú až nízku schopnosť transportu (kategória 3 a 4).

Od 8km až po záver trasy je schopnosť pôd inaktivovať anorganické kontaminanty veľmi nízka (kategória 1) a schopnosť transportu veľmi vysoká (kategória 1), čo znamená možnosť vstupu kontaminantov do podzemných vôd aj potravinového reťazca.

3.4 Znečistenie pôdy

la., lb. a II. variant

V dotknutom území nie sú vymedzené žiadne oblasti s kontaminovanými pôdami.

4. KLIMATICKÉ POMERY

la., lb. a II. variant

Z klimatického hľadiska patrí záujmové územie do teplej klimatickej oblasti s počtom letných dní v roku nad 50. Južná časť záujmového územia spadá do suchej podoblasti, do okrsku charakterizovaného ako teplý, suchý, s miernou zimou, s dlhším slnečným svitom, s teplotou v januári nad - 3°C a trvaním slnečného svitu vo vegetačnom období nad 1500 hodín. Severná časť záujmového územia spadá do mierne suchej podoblasti, do okrsku charakterizovaného ako teplý, suchý, s miernou zimou, s teplotou v januári nad -3°C

Podľa mapy klimatickogeografických typov má záujmové územie typ kotlinovej klímy s veľkou inverziou teplôt, mierne suchej až vlhkej, subtyp teplý s teplotou v januári -2 až 4°C, s teplotou v júli 18,5 až 20°C.

Tab. č. 11 : Priemerné mesačné teploty stanica Želovce

mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
°C	-3,4	-1,3	3,8	9,9	15,0	18,4	20,2	19,1	15,1	9,1	3,4	-0,3

Zdroj:SHMÚ

V záujmovom území prevláda prúdenie vzduchu zo smeru západ - juhozápad až západ – severozápad a tiež zo smeru východ – juhovýchod a východ – severovýchod. Najsilnejšia veternosť sa vyskytuje zo smerov západ až západ – severozápad. Veľmi slabá veternosť s priemernými rýchlosťami vetra do 1 m/s má najväčšie percentuálne zastúpenie. Väčšia veternosť má postupne nižší výskyt a silná veternosť s priemernými hodinovými rýchlosťami 6m/s a viac sa v priemere vyskytuje v necelej 1% početnosti.

5. OVZDUŠIE

la., lb. a ll. variant

V okrese Veľký Krtíš sú hlavnými znečisťovateľmi ovzdušia stacionárne zariadenia na spaľovanie palív – kotolne s tepelným príkonom od 0,3 do 15 -20 MW, ktoré sú podľa prílohy č.2 vyhlášky č.338/2009 Z.z. zakategorizované ako stredné zdroje (viac ako 100 zdrojov). V uvedených zariadeniach sa prevažne spaľuje zemný plyn a ojedinele tuhé palivá – drevo a uhlie.

Veľkým zdrojom znečisťovania ovzdušia podľa prílohy č.2 vyhlášky č.338/2009 Z.z. je kompresorová stanica plynu vo Veľkých Zlievcach, ktorá je najväčším znečisťovateľom v okrese a najväčším producentom emisií oxidov dusíka v Banskobystrickom kraji. V okrese Veľký Krtíš tento zdroj predstavuje 98% ročných emisií oxidov dusíka a cca 20% podiel z celkových ročných emisií Banskobystrického kraja.

Postupnou modernizáciou a modifikáciou existujúcich turboagregátov sa bude emisná aj imisná situácia v budúcnosti vylepšovať.

Najvyšší podiel temer štvrtinu z emisií (24%) Banskobystrického kraja predstavujú v okrese emisie tuhých znečisťujúcich látok.

Zvýšený podiel majú aj emisie oxidov síry cca 11% podiel z kraja, čo spôsobuje hlavne spaľovanie nekvalitného hnedého uhlia z miestnych zdrojov. Ostatné základné znečisťujúce látky majú veľmi malý podiel CO – 0,44% a VOC – 2,23 %.

Územie nepatrí do oblasti s riadením ovzdušia. V posudzovanom území sa nenachádza žiadne monitorovacia stanica z národnej monitorovacej siete.

Tab. č. 12 : Emisie zo stacionárnych zdrojov okresu Veľký Krtíš a Banskobystrického kraja

MNOŽSTVO ZNEČISŤUJÚCEJ LÁTKY t/rok						
	r. 2003	r. 2004	r. 2005	r. 2006	r. 2007	r. 2008
Tuhé znečisťujúce látky okres BB - kraj	26,300 1336,315	23,255 1101,288	18,639 1072,706	16,438 784,574	14,987 685,709	15,611 646,305
Oxidy síry ako SO ₂ okres BB - kraj	60,794 6578,835	64,232 5117,130	43,604 5081,644	44,398 5576,262	35,427 4200,621	42,368 3700,964
Oxidy dusíka ako NO ₂ okres BB - kraj	1043,970 4639,845	1151,762 4857,753	882,115 4711,538	565,884 4035,631	893,525 4132,513	839,448 4180,449
Oxid uhoľnatý okres BB - kraj	131,547 18448,862	83,612 20332,319	84,213 20328,496	56,586 17969,741	94,093 19350,396	97,913 21184,209
Organické látky – COU okres BB - kraj	20,833 433,618	15,951 404,903	14,348 569,872	9,913 517,646	13,349 486,371	13,868 582,477

Zdroj www.air.sk /NEIS

Množstvá emisií majú posledných 10 rokov klesajúcu tendenciu, čo spôsobila čiastočne reštrukturalizácia priemyslu, znižovanie výroby z dôvodu hospodárskej krízy a taktiež modernizácia a revitalizácia zdrojov znečistenia.

K znečisteniu ovzdušia prispievajú nemalou mierou :

- výfuky z automobilov,
- resuspenzia tuhých častíc z povrchov ciest (nedostatočné čistenie ulíc, znečistené automobily, posypový materiál...),
- suspenzia tuhých častíc z dopravy (oder pneumatík, brzdových obložení a povrchov ciest...),
- minerálny prach zo stavebnej činnosti,
- veterná erózia z nespevnených povrchov,
- lokálne vykurovacie systémy na tuhé palivá,
- malé a stredné lokálne priemyselné zdroje bez náležitej odlučovanej techniky.

6. HYDROLOGICKÉ POMERY

la., lb. a II. variant

Záujmové územie spadá do čiastkového povodia Ipel', základného povodia Ipel' od Babského potoka a Krivánskeho potoka pod Krtíš (číslo hydrologického poradia 4-24-02), pričom je odvodňované prostredníctvom Stracinského potoka a riečky Krtíš s jej prítokmi.

Ipel' pramení vo Veporských vrchoch neďaleko Lomu nad Rimavicou, jeho dĺžka je 232,5 km, z čoho 140 km tvorí južnú hranicu Slovenskej republiky s Maďarskom. Medzi významnejšie prítoky Ipľa na území SR (pravostranné) patria: Tuhársky potok, Tisovník, Krtíš, Krupinica a Štiavnica. Hydrologické povodie Ipľa má rozlohu 5151 km² z toho na území Slovenska sa nachádza 3649 km² (71 %).

Dlhodobý priemerný prietok Ipľa v ústí do Dunaja je 21,7 m³.s⁻¹, minimálny prietok je 3 m³.s⁻¹, maximálny prietok je 70 m³.s⁻¹.

Rieka Ipel' z hľadiska odtokových pomerov patrí medzi najrozkolísanejšie toky v SR.

Tab. č. 13 : Hydrologické údaje

Typ režimu odtoku	:	dažďovo- snehový
Akumulácia	:	december až január
Vysoká vodnosť	:	február až apríl
Najvyšší prietok	:	marec (apríl < február)
Najnižší prietok	:	september
Podružné zvýšenie vodnosti koncom a začiatkom zimy	:	výrazné

Obdobie pozorovania : 1931 – 1980 (podľa Atlas krajiny SR)

Tok rieky Ipel' je po hranicu s Nitrianskym krajom a potok Krtíš sú upravované za účelom ochrany intravilánov obcí, ktorými pretekajú.

V 70. rokoch prebehlo na Slovensku upravovanie toku rieky Ipel', na mnohých úsekoch došlo k napriamaniu a regulácii koryta a výstavbe ochranných hrádzí.

Potok Krtíš má dve zdrojnice, a to Krtíšok a Riečku, spájajúce sa južne od Modrého Kameňa. Krtíš priberá z ľavej strany najmä Medokýšny potok a z pravej strany najmä Plachtinský potok. Plocha povodia predstavuje 238,79 km², dĺžka toku je 36,5 km. Na hornom toku má Krtíš bystrinný charakter, v dolnej časti sa koryto rozširuje asi na 5 m, s hĺbkou do 1-2 m a do Ipľa ústí pri Slovenských Ďarmotách.

Rieka Ipeľ (číslo hydrologického poradia 4-24-01-001), Stracinský potok (4-24-02-060), Glabušovský potok (4-24-02-065), potok Krtíš (4-24-02-077) a Plachtinský potok (4-24-02-082) sú vodohospodársky významnými vodnými tokmi v zmysle vyhlášky MŽP SR č.211/2005 Z.z..

Katastre obcí Kiarov, Malé Zlievce, Nová Ves, Obeckov, Olováry, Slovenské Ďarmoty, Veľké Straciny, Veľké Zlievce, Záhorce a Želovce sú vymedzené ako zraniteľné oblasti v zmysle § 34 zákona č. 364/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a NV č. 617/2004 Z. z. Zraniteľné oblasti sú poľnohospodársky využívané územia, z ktorých odtekajú vody zo zrážok do povrchových vôd alebo vsakujú do podzemných vôd, v ktorých je koncentrácia dusičnanov vyššia ako 50 mg l^{-1} alebo sa môže v blízkej budúcnosti prekročiť.

Povrchové vody

Povrchové vody sú znečisťované priemyselnými podnikmi v okresoch Lučenec, Veľký Krtíš, kde sú odpadové vody cez prítoky odvádzané do toku Ipeľ, ďalej sú povrchové vody znečisťované poľnohospodárskou produkciou a komunálnymi odpadovými vodami.

Z Mäsokombinátu s.r.o. Hrádok (výroba a konzervovanie mäsa) a komunálne odpadové vody z Lučenca sú odvádzané do Krivánskeho potoka.

Recipientom odpadových vôd z bane Dolina vo Veľkom Krtíši je Stračinský potok, odpadové vody zo Stredoslovenskej vodárenskej spoločnosti a.s. z Veľkého Krtíša a z ČOV Záhorce sú odvádzané do toku Krtíš.

Podľa výsledkov vyhodnotenia miest odberov kvality povrchových vôd z odberných miest čiastkového povodia Ipeľa (z roku 2007) základné ukazovatele v zmysle NV č. 296/2005 Z.z. (fyzikálne – chemické, biologické a mikrobiologické, mikropolutanty, organické polutanty) sú nevyhovujúce a na základe STN 75 7221 sú vody zaradené do IV. a V. triedy kvality. Napr. Na prítoku Krtíš v mieste odberu Krtíš–Nová Ves (rkm 11,6) 11 ukazovateľov z 26 hodnotených ukazovateľov nevyhovuje vyššie citovanému Nariadeniu vlády. V. triedu kvality spôsobujú nutrienty (amoniakálny, dusičnanový a celkový dusík, celkový fosfor) a mikrobiologické ukazovatele (koliformné baktérie, termotolerantné koliformné baktérie).

Podzemné vody

V podloží neogénnych sedimentoch sa podzemná voda, vzhľadom na prevládajúce ílovito-prachovité litologické zloženie, zväčša nevyskytuje. Lokálne horizonty napätých podzemných vôd sú viazané na ojedinelé polohy a šošovky piesčitých a štrkovitých sedimentov.

V záujmovom území sa nevyskytujú žiadne vodohospodársky významné zásoby podzemných vôd a navrhovaná trasa plynovodu ani v jednom variante neprechádza pásmami hygienickej ochrany vodných zdrojov.

Z výsledkov monitorovacej siete predkvartérnych útvarov je neogén Ipeľskej kotliny charakterizovaný ako útvar v riziku z hľadiska obsahov výskytu dusíkatých látok.

Minerálne vody

V dotknutom území nie sú žiadne ochranné pásma minerálnych a liečivých zdrojov vôd. Miestne zdroje minerálnych vôd – „medokýšov“ sa nachádzajú v Obeckove, Sklabínej a v Želovciach, kde sa v minulosti využívali aj v kúpeľoch.

7. FAUNA A FLÓRA

Stav a charakteristika dotknutých biotopov navrhovanými variantmi trasy je zhodnotená samostatne a je prílohou IX.3 správy o hodnotení.

8. KRAJINA

la., lb. variant

Funkčná štruktúra krajiny a scenéria

Súčasná krajinná štruktúra územia je ovplyvnená antropogénnou činnosťou. Krajina je urbanizovaná, kde prevládajú plochy s poľnohospodárskou produkciou a pomerne riedke osídlenie.

V dotknutom území a širšom okolí sú významné antropogénne prvky :

- kompresorová stanica Veľké Zlievce (stresové faktory - emisie do ovzdušia, hlukové zaťaženie, produkcia odpadových vôd)
- železničná trať Lučenec - Veľký Krtíš
- komunikácie II. a III. triedy, poľné cesty
- individuálna bytová výstavba
- elektrické nadzemné vedenia 110 kV
- orná pôda, trvalé trávne porasty, záhrady
- vinice

Krajina, ktorou prechádza navrhovaná trasa má po km 14,9 zvlnený pahorkatinový reliéf (Pôtorská pahorkatina). V krajinnom obraze ako priestorovom fenoméne, dominujú prírodné prvky:

- potoky s nivami a brehovou zeleňou
- lesné plochy, hlavne v členitejšom teréne nevhodnom na poľnohospodárske využitie

V trase od km 14,9 až po záver trasy 20,3 km resp. 18,8 má reliéf ráz mierne zvlnený až plochý (Hontianske terasy) s nivou potoka Krtíš a Ipel', kde sú najvzácnejším prvkom mokrade Poipia s výskytom viacerých zriedkavých, ohrozených a chránených druhov fauny a flóry. Vid'. Prílohu IX.2 – Fotodokumentácia z navrhovaných variantov trasy.

II. variant

Tak ako trasa I. variantu aj trasa II. variantu prechádza prevažne urbanizovanou krajinou s antropogénnymi prvkami :

- kompresorová stanica Veľké Zlievce (stresové faktory - emisie do ovzdušia, hlukové zaťaženie, produkcia odpadových vôd)
- koridor tranzitných plynovodov
- železničná trať Lučenec - Veľký Krtíš
- komunikácie II. a III. triedy, poľné cesty
- individuálna bytová výstavba
- elektrické nadzemné vedenia 110 kV
- orná pôda, trvalé trávne porasty, záhrady
- vinice

Úsek do km 9,7 prechádza Pôorskou pahorkatinou, kde morfológicky členitejší reliéf nevhodný na poľnohospodárske využitie ostal zalesnený.

Úsek od km 9,7 do km 21,8 prechádza novohradskými terasami s charakterom vertikálne a horizontálne málo rozčlenenými rovinami.

V území nie sú výrazné prírodné prvky s výnimkou záveru trasy – nivy rieky Ipel' a potoka Krtíš. Vid'. Prílohu IX.2 – Fotodokumentácia z navrhovaných variantov trasy.

9. CHRÁNENÉ ÚZEMIA PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV A ICH OCHRANNÉ PÁSMO, CHRÁNENÉ STROMY

Trasa navrhovaných variantov plynovodu je navrhnutá tak, aby sa v maximálnej miere vyhla vyhláseným veľkoplošným a maloplošným chráneným územiam. Záver trasy - prechod plynovodu do Maďarskej republiky je potrebné situovať cez Chránené vtáčie územie Poiplie (ďalej len Poiplie). Vzhľadom na rozlohu a situovanie Poiplia (pozdĺž štátnej hranice bez prerušenia) nebolo sa možné územiu vyhnúť. Prechod **Ib. a II. variantu** Poiplím je navrhnutý aj na základe výsledkov rokovaní s maďarskou stranou (priebeh rokovaní a konzultácií je popísaný v kapitole II.16), pretože na maďarskej strane je taktiež vymedzené chránené vtáčie územie IPOLY VÖLGYE (HUDI 10008) – súčasť NATURY 2000 a v pokračovaní trasy na ich území aj ďalšie kategórie chránených území.

IPOLY VÖLGYE HUDI 10008 – chránené vtáčie územie na území Maďarska

Zdroj: www.natura.2000.hu

Ostatné skutočnosti sú zhodnotené v prílohe kapitoly IX. bod 3. tejto správy.

10. ÚZEMNÝ SYSTÉM EKOLOGICKEJ STABILITY

Ia., Ib. a II. variant

Regionálny územný systém ekologickej stability (RÚSES) pre okres Veľký Krtíš bol spracovaný v roku 1994, detailnejšie až do miestnych územných systémov ekologickej stability nebol rozpracovaný.

Najvýznamnejšie územie v regióne je Poiplie, ktoré tvorí jadrové územie národného významu, ktoré je súčasne aj biocentrom nadregionálneho významu.

Biocentrami regionálneho významu sú Kiarovský močiar – Hradište a Viničný vrch – Olovársky vrch.

Vodný tok rieky Ipel' je hydricko – terestrický biokoridor nadregionálneho významu, Plachtinský a Krtíšsky potok je hydricko – terestrický biokoridor regionálneho významu.

Významné sú brehové porasty topoľa, vrby a jelše, nežiadúci je agát biely. Vyvinuté sú aj krovinové porasty so zastúpením bršlen, čremcha, vtáčí zob, baza čierna, čo je dôležité pre drobné vtáctvo.

11. OBYVATEĽSTVO

11.1 Demografické údaje

la., lb. a II. variant

Obidve navrhované trasy plynovodu budú situované v okrese Veľký Krtíš v Banskobystrickom kraji. Z historického hľadiska je to územie do ktorého zasahovali dve bývalé župy – Hontianska a Novohradská, na základe čoho sa dodnes používa pre región názov Hont a Novohrad. Po rakúsko-uhorskom vyrovnaní boli župy rozdelené medzi Maďarsko a bývalé Československo. Geografickú hranicu medzi regiónmi tvorí potok Krtíš. Západne je územie Hontu, východne je územie Novohradu.

Hospodársky vývoj Novohradu a Hontu súvisel s prírodnými podmienkami jeho územia. Novohrad bol známy bohatým výskytom nerastných surovín. Banská činnosť (ťažba ťažkých nerastov - Cinobaňa, Lovinobaňa a uhlia - Salgótarján, Veľký Krtíš), ťažba dreva ale aj významná poľnohospodárska výroba boli kľúčovými odvetvami. Územie Hontu a Novohradu bolo významnou obilninárskou produkčnou oblasťou (pšenica, ovos). Klimatické podmienky boli vhodné na pestovania viniča a produkciu ovocia. Podmienky boli aj na chov dobytka, oviec a ošípaných.

Po II. svetovej vojne až do 90-tych rokov minulého storočia boli v okrese Veľký Krtíš hlavne banský priemysel (ťažba uhlia – Baňa Dolina), poľnohospodárska a potravinárska výroba hlavnými odvetvami.

Po roku 1989, hlavne príčinou útlmu banského priemyslu, rozpadu štruktúry poľnohospodárskych podnikov a slabým podnikateľským prostredím je okres jedným z najzaostávajúcim v rámci VÚC aj SR.

Obce, ktorými prechádza trasa navrhovaných variantov patria z hľadiska počtu obyvateľov medzi malé obce, ani jedna nepresahuje 2000 obyvateľov.

Tab. č. 14 : Počet obyvateľov v dotknutých obciach r. 2007

O b e c	Počet obyvateľov
Veľké Zlievce	505
Malé Zlievce	277
Olováry	323
Kiarov	319
Glabušovce	103
Zombor	129
Želovce	1317
Záhorce	700
Slovenské Ďarmoty	545
Veľké Straciny	148
Nová Ves	382
Obeckov	481
Sklabiná	860

Zdroj www.portal.statistics.sk

11.2 Zdravotný stav obyvateľov

Od roku 1990 je v obciach skôr úbytok obyvateľstva v dôsledku poklesu prirodzeného prírastku ako aj v dôsledku zápornej migrácie z dôvodu nedostatku pracovných príležitostí.

Obyvateľstvo Slovenska zaostáva v súčasnosti v strednej dĺžke života za vyspelými krajinami. Chronické neinfekčné ochorenia sú v posledných rokoch príčinou až troch štvrtín všetkých úmrtí v SR. V ich etiológii majú najvýznamnejšiu úlohu: postoj obyvateľov k vlastnému zdraviu, nesprávny spôsob života a nevyhovujúce životné prostredie. Nie je to ináč ani v posudzovanom území.

Rizikové faktory neinfekčných ochorení hromadného výskytu – aterosklerózy a komplikácií aterosklerózy, onkologických ochorení :

- biologické
- nesprávny životný štýl

Biologické faktory zahŕňajú najmä vysoký výskyt hypertenzie (hlavne u mužov), hypercholesterolémie a výskyt nadváhy až obezity.

Nesprávny životný štýl sa prejavuje hlavne v nesprávnych stravovacích návykoch - vysokej konzumácii mäsa, cukrov a výrobkov z cukru, v znižovaní spotreby mlieka a mliečnych výrobkov a nízkej spotrebe strukovín, ovocia a zeleniny. Ďalej je to nedostatok fyzickej aktivity, fajčenie, stres a nesprávne hodnotenie vlastného zdravia.

Environmentálne zdravie je v širšom ponímaní vplyv faktorov životného prostredia , vplyv pracovného a psychosociálneho prostredia a spôsobu života ľudí. Multifaktoriálne pôsobenie exogénnych faktorov na vznik a výskyt ochorení vo vybraných oblastiach je možné čiastočne vyhodnotiť, ale v súčasnosti nie sú vykonávané žiadne dlhodobé štúdie, ktoré by uvedenú problematiku na konkrétny región podrobne hodnotili.

Kvalita životného prostredia má priamu súvislosť aj so zdravotným stavom obyvateľstva, chorobnosťou a úmrtnosťou. Celý okres Veľký Krtíš patrí k okresom, kde je najvyšší počet zomretých na 1 000 obyvateľov (1,00 – 14,47 – údaj ŠÚ SR, 2003). Taktiež v dojcenskej úmrtnosti dosiahol okres najvyššie hodnoty (13,00 – 31,86 ‰ – údaj ŠÚ SR, 2003).

Pre okres Veľký Krtíš je typická záťaž cudzorodými látkami z pitnej vody ako dôsledok nízkej zásobovanosti obyvateľov okresu pitnou vodou z verejných vodovodov – 12 500 obyvateľov okresu nemá možnosť napojenia na verejný vodovod a používajú individuálne vodné zdroje. Jedná sa o obce na juhu okresu Veľký Krtíš. Údaje o obsahu dusičnanov sú z rokov 1995-2000, v posledných piatich rokoch neboli individuálne vodné zdroje sledované. Nežiaduce účinky dusičnanov z pitných vôd vo vzťahu k možnému poškodeniu zdravia boli sledované a vyhodnotené v roku 2002.

Tab. č. 15 : Nežiaduce účinky dusičnanov z pitných vôd na zdravie

Spôsob zásobovania pitnou vodou	Počet obyvateľov	Počet všetkých onkologických ochorení/1000obyvateľ 10 rokov	Stratené roky života deň/1obyv. 10 rokov	Priemerný vek pri stanovení diagnózy
Verejný vodovod	23 409	7,39	1,43	66,72
Vlastné studne	15 640	11,12	10,91	64,30

(Zdroj: RÚVZ Veľký Krtíš)

Stredná dĺžka života pri narodení je u žien 77, 49 (roky 2006 – 2008) u mužov 68,22, čo je jedna z najnižších v rámci Slovenskej republiky.

11.3 Zamestnanosť

la., lb. a ll. variant

V okrese je nedostatok pracovných miest. Útlm banského priemyslu z dôvodu nerentabilnej ťažby má na región veľký sociálny dopad. Zdravotníctvo, školstvo, výroba potravín, spracovanie dreva, poľnohospodárstvo a služby sú hlavnými odvetvami vytvárajúcimi pracovné miesta. Obyvatelia odchádzajú za prácou aj do Maďarska a štátov Európskej únie. V okrese je aj pomerne nízka kvalifikácia pracovnej sily.

Okres má dlhodobo vysokú nezamestnanosť v roku 2008 19,06%, ktorá má v súčasnosti stúpajúci trend.

11.4 Sídla

Približne 1/3 obyvateľov okresu žije v mestách Veľký Krtíš a Modrý Kameň, 2/3 obyvateľov v 71 obciach.

la. variant

Veľké Zlievce

Založenie obce sa datuje do 13. storočia a obyvatelia sa zaoberali hlavne pestovaním poľnohospodárskych plodín (obilí), pestovaním hrozna, výrobou vína a remeselnou výrobou. Veľké Zlievce boli najväčším producentom vína tohto regiónu. Patrili medzi obce s najvyšším počtom obyvateľstva v slovenskej časti Novohradu. V 19. a začiatkom 20. storočia začala ťažba hnedého uhlia. V obci bol založený aj liehovar. Po I. svetovej vojne začal význam obce upadať.

V roku 1948 žilo v obci 1009 obyvateľov. V roku 1949 bolo založené roľnícke družstvo. V roku 1950 sa otvorili škôlky, v 1951 roku bola obec elektrifikovaná. Od roka 1972 je súčasťou obce aj kompresorová stanica plynu. Nedostatok pracovných príležitostí spôsobil, že mladí ľudia ostávajú pracovať a žiť mimo Veľkých Zlievec. Chaotická transformácia poľnohospodárstva po roku 1990 spôsobila zánik poľnohospodárskych podnikov a tým aj nárast nezamestnanosti a úpadok.

Medzi pamätihodnosťami obce patrí neskorobarokový rímskokatolícky kostol sv. Mikuláša biskupa z r. 1750, prícestná kaplnka z 18. storočia a roľnícko – remeselnícke domy z 19. až 20. storočia. V obci je pošta, ZŠ 1. - 4. ročník s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským, kultúrny dom a dve predajne potravín.

Malé Zlievce

V r. 1244 - 1245 kráľ Belo IV. daroval majetok Zlievce ostrihomskej kapitule. V 19. - 20. stor. sa v chotári obce ťažilo hnedé uhlie. Obyvatelia sa živili poľnohospodárstvom vinohradníctvom a prácou v uhoľných baniach. V súčasnosti sa zamestnávajú prevažne v poľnohospodárskej a potravinárskej výrobe.

Medzi pamätihodnosťami obce patrí pôvodne gotický evanjelický kostol upravený v r. 1633 v neskororenesančnom slohu a renovovaný okolo r. 1770.

Barokový kaštieľ je z roku 1709. Z 18. storočia sa zachovali dve kúrie, prestavané po r. 1945.

Olováry

Doklad o existencii je z r. 1245 (Olwar), obec bola majetkom rodu Balassiovcov. Podľa cirkevných prameňov bol na tomto mieste kostol už v r. 1076 a na Kamennom vrchu stredoveký strážny hrad Óvár. Patrí medzi staré vinohradnícke obce okresu. Rímskokatolícky sv. Alžbety je z r. 1881 - 1883, postavený na mieste staršieho kostola. Obec má kultúrny dom z r. 1973, MŠ, detské ihrisko, nákupné stredisko, futbalové ihrisko, park s pamätníkom obetiam

1. a 2. svetovej vojny. V r. 1994 bola otvorená cirkevná základná škola sv. Alžbety. Od r. 2001 v obci pôsobí spevácky súbor Szivárvány (Dúha). Je členom združenia obcí mikroregiónu Ipeľská dolina.

Kiarov

Obec vznikla v 19. stor. zlúčením dvoch obcí Veľký Kiarov a Malý Kiarov. Súčasný maďarský názov obce Ipolykér, zachováva meno starého maďarského kmeňa Kér, ktorý v 10. stor. prenikol do údolia Ipeľ, pôvodne obývaného Slovanmi. Obec Keer sa spomína v r. 1271, od 15. stor. ako dve samostatné obce. Obyvatelia hospodárili na pôde, zaoberali sa aj vinohradníctvom, časť pracovala mimo obce. Kultúrnymi pamiatkami sú baroková kaplnka z 18. storočia so zvonnicou a kúria z 19. stor. Je tu kultúrny dom, detské a futbalové ihriská, obchod.

Želovce

Prvá písomná zbierka o Želovciach je z roka 1296, ale územie bolo obývané už od eneolitu. Na území sa vystriedali Kvádi, Huni, Longobardi, Avari, Slovania, Maďari, Turci. Obec počas histórie patrila k rôznym majetkom a zemepánom. Mnohé hospodárske budovy na okolí pochádzajú ešte z času, keď najväčšie majetky od roka 1682 spravovalo Divínske fidelkomisné seniorálne panstvo rodiny Zichyovej, ktorí svoje príjmy získavali z výnosov poľného a lesného hospodárstva. V obci sa rozvíjali aj remeslá a tým sa obec stávala poľnohospodársko – remeselníckou.

Želovce sú významným archeologickým náleziskom. Najstaršie osídlenie je z obdobia eneolitu, nálezy sú aj z doby Kvádov a Rimanov.

Klasicistický rímskokatolícky sv. Imricha je z r. 1771. Zichyovský kaštieľ bol postavený v r. 1772 v barokovo klasicistickom slohu. Po r. 1945 bola v ňom umiestnená poľnohospodárska škola. Okolo r. 1880 bola postavená kúria Veresovcov, dnes značne zničená. Ľudové domy sú z 19. – začiatku 20. storočia. Vo vinohradoch sú pieskovcové pivnice. Z roku 1846 pochádza evanjelická zvonica, pôvodne drevená, od r. 1929 murovaná. Pri ceste do Vrbovky (lokalita Dvorčany) je prístenná kaplnka z 2. polovice 19. storočia a socha sv. Vendelína z r. 1997. Prístenná kaplnka pred kaštieľom je z pol. 19. storočia a prístenné kríže z 19. - 20. stor. Obec má pamätnú tabuľu oslobodenia v r. 1945 a pamätnú tabuľu Jozefa Böhma (1906 - 1989), amatérskeho archeológa, zberateľa a ochrancu prírody. V súčasnosti je v obci viac malých súkromných firiem, pekárň, výroba medu a výrobkov z včelieho vosku, medoviny. V obci je pošta, stredná poľnohospodárska škola a učilište, základná škola, materská škola, obchody, služby.

Priemyselný závod – autopravovne družstva Kovohron, ktorý zamestnával obyvateľov obce po roku 1990 zanikol.

Záhorce

Do obce spadajú aj bývalé obce Seleštiny, Horné a Dolné Podlužany. Obce boli založené v 13. storočí. Obyvatelia boli roľníci. Poľnohospodársky charakter si zachovali aj do súčasnosti. V obci je klasicistický evanjelický kostol z 18. storočia. Obec má naplánovaný rozvoj v oblasti agroturistiky a služieb.

Slovenské Ďarmoty

Obec Slovenské Ďarmoty vznikla v rokoch 1919 -1920, spolu so vznikom I. ČSR odčlenením časti Ujtelep od Balašských Ďarmôt. Dejiny obce sú úzko späté s dejinami susedného mesta Balassagyarmat, ktoré bolo bývalým župným sídlom Novohradskej župy. Brod cez rieku Ipeľ a cez neho vedúce obchodné cesty, predurčili významnú úlohu obce i v dobe hallštatskej, laténskej a rímskej. Počas sťahovania národov, koncom 9. a začiatkom 10. storočia nášho letopočtu sa tu usadili maďarské kmene s názvom Gyarmat, Kürt, Keszi a Kér.

Vstupom Slovenska do Európskej únie sa Slovenské Ďarmoty stávajú vlastne predmestím spomínaného mesta Balassagyarmat, čím dominantnosť obce vzrastie. Geografická poloha obce, ktorá je križovatkou z miest – Nitra, Lučenec, Banská Bystrica, Budapešť - predestinuje dôležitú úlohu obce najmä pre oblasť cestovného ruchu, vzhľadom na dobré vzťahy so susednými Balašskými Ďarmotami v Maďarskej republike.

V obci je pošta, MŠ, kultúrny dom, nový rímskokatolícky kostol sv. Imricha postavený v r. 1993, futbalové ihrisko, obchody a stravovacie zariadenia, turistická ubytovňa, benzínová stanica a hraničný priechod.

I.b variant

Oproti Ia. variantu prechádza variant navyše obcami :

Glabušovce

Malá obec v Ipeľskej kotline, 14 km východne od Veľkého Krtíša, v kotline okolo koryta Hlbokého potoka, ktorý vyviera nad obcou. V chotári je vodná nádrž (rybník) a minerálny prameň. Najstarší doklad je z r. 1297 (Galabuch). SV od obce je lokalita Hradný vrch, kde pravdepodobne stál stredoveký strážny hrad. Obyvatelia pestovali poľnohospodárske plodiny, tabak. Vinohradníctvo je doložené v 15. stor. V 18. stor. za najlepšie vína z Novohradu Matej Bel označil glabušovské a krtíšske vína. V 19. stor. sa v chotári obce dolovalo hnedé uhlie a ťažil piesok. V súčasnosti prevláda poľnohospodárska výroba a vinohradníctvo. Najstaršou stavbou je zvonica z pol. 19. stor. Obec je členom združenia obcí mikroregiónu Ipeľská dolina.

Zombor

Prvá zmienka o obci je z roku 1327 ako Zobor, ale vyvinula sa zo staršieho osídlenia. Ďalšie staré a cudzojazyčné pomenovania obce boli: Zumbor, Zumbur (1333), Zubur (1373); maďarsky Zobor. Dnešné pomenovanie obce Zombor je od roku 1374. Obec patrila viacerým drobným zemanom. V rokoch 1554-1593 ju okupovali Turci, za vojen začiatkom 17. storočia spustla. Obnovená bola koncom 17. storočia najprv ako len osada, v roku 1730 ako samostatná obec, kolonizovaná na popud P. Prónayho poddanými z Moravy. V roku 1828 mala 32 domov a 314 obyvateľov. Zaoberali sa málo výnosným poľnohospodárstvom a chovom dobytka. Poľnohospodárskou obcou zostala aj za I. ČSR. V rokoch 1938-1944 bola pripojená k Maďarsku

II. variant

Uvedený variant prechádza okrem obcí Veľké Zlievce, Malé Zlievce, Želovce, Záhorce, Slovenské Ďarmoty ktoré sú totožné s Ia., Ib. variantom aj obcami :

Veľké Straciny

Obec leží 7 km JV od Veľkého Krtíša. Pôvodná materská obec Straciny sa spomína v r. 1236 ako majetok kráľovského hradu Hont. Obyvatelia sa živili poľnohospodárstvom - chovom oviec, vinohradníctvom. Od pol. 19. storočia baníctvom (ťažba hnedého uhlia). V katastri sú aj ložiská piesku.

V rokoch 1976 – 1992 bola obec súčasťou Veľkého Krtíša. V obci sa nachádza evanjelický kostol z roku 1776. Kaštieľ Čemických zo 17. storočia s početnými zbierkami muzeálnych predmetov a knižnicou bol v 20. storočí zničený. Zachované sú aj roľnícke domy z 19. a 20. storočia.

Nová Ves

Prvá písomná zmienka o obci je z roku 1473 ako Wyfalw, ale pochádza zo 14. storočia. Odvtedy bola poddanskou obcou Modrokamenského panstva. V rokoch 1544-1593 ju okupovali Turci, za vojen v 1. polovici 17. storočia bola zničená, obnovená bola až začiatkom 18. storočia. Do roku 1848 patrila sčasti Divínskemu, sčasti Modrokamenskému panstvu. V roku 1828 tu žilo v 53 domoch 439 obyvateľov. Zaoberali sa poľnohospodárstvom a vinohradníctvom (vinohrady vysadené po roku 1740). Obyvatelia sa zaoberali poľnohospodárstvom a vinohradníctvom, časť pracovala v baníctve a v priemyselných podnikoch v okolí. Zachovali sa roľnícke domy a hospodárske budovy z 19. - 20. stor. so širokými dvormi, v ktorých boli vahadlové studne.

Obeckov

Malá obec medzi Dolnými Plachtincami a Sklabinou, 8 km od Veľkého Krtíša. Je tu minerálny prameň. Spomína sa v r. 1257 pod menom Abihck. Obeckov bol v minulosti

poľnohospodárskou a vinohradníckou obcou. Bol tu aj vodný mlyn, začiatkom 20. stor. veľkostatok. V druhej polovici 20. storočia obyvatelia pracovali aj v baníctve a v priemyselných podnikoch vo Veľkom Krtíši. V súčasnosti prevláda poľnohospodárska výroba a vinohradníctvo. Zachovali sa roľnícke domy z 19. - 20. stor. s hospodárskymi stavbami. Kultúrnymi pamiatkami sú rímskokatolícky neoklasicistický kostol sv. Jána Krstiteľa, postavený r. 1894 a evanjelický kostol z r. 1908.

Sklabiná

Obec patrila do Novohradskej župy. K obci patrí osada Peserany. Písomná zmienka o obci Sclabonia je z r. 1323, ale je nepochybne staršia. V 19. stor. boli v Sklabinej dva mlyny. V druhej pol. 19. stor. v chotári obce sa ťažilo uhlie, piesok, bola tu tehelná. Obyvatelia sa živil poľnohospodárstvom., ovocinárstvom a vinohradníctvom, po r. 1945 pracovali v uhoľných baniach a v priemyselných podnikoch okresu. V súčasnosti je tu poľnohospodárske družstvo, súkromná, pekáreň a ďalšie menšie firmy. Kultúrna pamiatka, pôvodne gotický rímskokatolícky kostol zo 14. stor. bol za renesancie upravený a neskôr v 18. storočí prestavaný v barokovom slohu. Nad vchodom vo veži je výklenok so sochou sv. Jána Nepomuckého z polovice 18. storočia. V obci je múzeum maďarskej kultúry a dom s pamätnou tabuľou Kálmána Mikszátha (1849 - 1910), spisovateľa a publicistu, ktorý sa v obci narodil. Obec má poštu, kultúrny dom, dom smútku, ZŠ, MŠ, obchody a salaš.

11.5 Priemysel, služby a cestovný ruch

la., lb. a ll. variant

Priemysel v okrese Veľký Krtíš reštrukturalizáciou po roku 1990 upadol a okres patrí z hľadiska rozvoja k najzaostávajúcejším v Slovenskej republike.

Priemysel má v okrese v súčasnosti rozvinuté len dva odvetvia:

- výrobu potravín
- spracovanie dreva

Priemyselný park v malom Krtíši dáva možnosť umiestnenia nových firiem.

Významní zamestnávateľi sú VINICA a.s. Vinica, VINICA GASTRA a.s., EKUS Vinica – výroba potravinárskych výrobkov, AC s.r.o. – výroba cereálnych potravín, spoločnosť PAAZ - výroba konfekcie, PRP s.r.o. Veľký Krtíš – spracovanie dreva.

Dôležitý bol banský priemysel, ktorý mal v okrese tradíciu od konca 19. storočia až do 90-tych rokov 20. storočia. V r. 1948 vznikli uhoľné bane v Pôtri, v roku 1951 Modrokamenské uhoľné bane a v roku 1962 Baňa Dolina Veľký Krtíš. V súčasnosti sú v útlme a rozvoj sa už pre vyčerpanie zásob hnedého uhlia neplánuje.

V budúcnosti je možné doťažovanie tehliarskych surovín a zdrojov ďalších nerudných surovín – piesku a stavebného kameňa, ale s dôrazom na ochranu prírody a krajiny.

Služby sú v okrese sústredené v okresnom meste a v bývalých strediskových obciach. Sú to hlavne obchody, autoopravárenské zariadenia, reštauračné zariadenia, bankové a finančné služby a drobné remeselné služby.

Cestovný ruch v regióne je málo rozvinutý. Vplýva na to hlavne malá sieť ubytovacích zariadení a nedostatočná regionálna politika v tejto oblasti ako aj nedostatočná infraštruktúra. Perspektívne je možnosť vo využití termálnych vôd, prípadne ako nadstavba v rozvoji vinohradníctva.

Obec Slovenské Ďarmoty, ktorá môže byť križovatkou zo smerov – Nitra, Lučenec, Banská Bystrica, Budapešť - predestinuje dôležitú úlohu najmä pre oblasť cestovného ruchu, vzhľadom na dobré vzťahy so susednými Balaškými Ďarmotami v Maďarskej republike.

11.6 Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo

la., lb. a II. variant

Geografická poloha a klimatické pomery, vysoká bonita pôdy už od minulosti predurčovali územiu poľnohospodárske využitie.

Z hľadiska poľnohospodárskej výroby patrí okres Veľký Krtíš k najproduktívnejším oblastiam v rámci Banskobystrického kraja. Orná pôda predstavuje 59 %, TTP 33 %, vinice 4 %, sady 1 % a ostatná plocha 3 %.

Najväčšie zastúpenie majú hustosiate obilniny, olejiny, kukurica, zelenina, okopaniny ovocie a na vybraných polohách aj vína réva.

Vo výhlade je aj pestovanie plodín, ktoré budú využité ako energetická surovina - biomasa . Územie má potenciál aj na pestovanie biopotravín.

Živočíšna výroba je zameraná na chov hovädzieho dobytku, ošípaných a hydiny. Celkove však dochádza k poklesu poľnohospodárskej výroby , čo súvisí s politikou Európskej únie, ktorá znižuje nadprodukciiu. Tento vývoj má vplyv aj na zamestnanosť regiónu a ekonomické problémy spoločností zaoberajúcich sa poľnohospodárskou výrobou.

Lesy pokrývajú 30 % územia okresu. V okrese Veľký Krtíš sa vyskytujú štyri lesné vegetačné stupne: dubový, bukovo – dubový, dubovo - bukový a bukový. Fyziologické zmeny dosiahlo celé povodie Ipľa rozsiahlou výsadbou erozívnych výmoľov a strání agátom, čo sa v súčasnosti pokladá za nevhodné riešenie. Najväčší podiel, až 77% z celkovej rozlohy, majú hospodárske lesy, ochranné lesy zaberajú 13 %, lesy osobitného určenia 3 % a zvyšok 7 % predstavujú ostatné plochy. Na nive Ipľa a jeho prítokov prakticky neexistujú lesné porasty. Stromová vegetácia tvorí prevažne líniové prvky krajiny a nie je lesnícky obhospodarovaná (brehové porasty, sprievodné porasty, vetrolamy, aleje pri cestách...). Lesné porasty sa zachovali len na úbočiach pahorkatín ohraničujúcich riečnu nivu. Tieto sú prevažne tvorené agátovými lesmi. Zväčša sa jedná o ochranné lesy na strmých svahoch a stržiach, ktoré ich stabilizujú a zabraňujú erózii.

11.7 Infraštruktúra

Zásobovanie pitnou vodou a odkanalizovanie územia

la., lb. a II. variant

Podiel obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov je v území temer najnižší z Banskobystrického kraja. V roku 2000 to bolo cca 65 % , do roku 2008 sa dobudovaním verejného vodovodu v južných častiach okresu zvýšil na cca 75,6%. Verejný vodovod v území je napojený na zdroje hlavne z vodných nádrží. Obyvateľstvo bez hromadného zásobovania pitnou vodou používa vlastné zdroje - studne, ktoré sú často nedostatočne kontrolované po kvalitatívnej stránke a sú nevyhovujúce. V prognóze rozvoja územia je plán postupného napojenia všetkých obcí na verejný vodovod, pri využití fondov Európskej únie. Na vodárenskú sústavu Hriňová – Lučenec – Filákovu sú napojené aj obce dotknuté obce Malé Zlievce, Veľké Zlievce, Veľké Straciny.

Skupinový vodovod Plachtince z vodného zdroja v Plachtinciach zásobuje pitnou vodou aj dotknuté obce Obeckov, Sklabiná, Nová Ves, Želovce a Záhorce.

Slovenské Ďarmoty a Kiarov a Olovár sú bez verejného vodovodu. Napojenie obcí na verejný vodovod je plánované v rámci plánu „Zabezpečenie južnej časti okresu Veľký Krtíš pitnou vodou“ do roka 2015.

Tab. č. 16 : Prehľad napojenia dotknutých obcí na verejný vodovod a kanalizáciu

O b e c	Výmera obce (m ²)	Počet obyvateľov	Verejný vodovod	Kanalizácia, pripojenie na ČOV
Veľké Zlievce	16 300 068	505	áno	nie
Malé Zlievce	9 053 570	277	áno	áno
Olováry	18 619 191	323	nie	nie
Glabušovce	4 510 000	103	nie	nie
Zombor	3 290 000	129	áno	nie
Kiarov	9 000 042	319	nie	nie
Želovce	18 758 282	1317	áno	nie
Záhorce	17 978 743	700	áno	áno
Slovenské Ďarmoty	10 039 505	545	nie	áno , nie
Veľké Straciny	6 277 019	148	áno	nie
Nová Ves	8 495 931	382	áno	áno
Obeckov	10 883 906	481	áno	nie
Sklabiná	9 883 901	860	áno	nie

Zdroj: www.portal.statistics.sk

Odkanalizovanie územia okresu Veľký Krtíš je v porovnaní VÚC Banská Bystrica aj Slovenska veľmi nízke. Zo 71 obcí okresu je len 10 obcí s verejnou kanalizáciou s napojením na ČOV, čo predstavuje 14,08 % . S dotknutých obcí v posudzovanom území sú to len 4 obce. Vzhľadom nato, že sú to obce pod 2000 obyvateľov je potrebné spájať obce do aglomerácií so spoločnou ČOV, aby sa zabezpečila vyššia prevádzková stabilita ČOV. Pre obce s menej ako 2000 obyvateľmi , kde je vybudovaná stoková sieť, je potrebné do roka 2015 vybudovať primerané čistenie odpadových vôd, ako to vyplýva z požiadaviek Európskej únie.

Odpadové hospodárstvo

la., lb. a II. variant

Množstvo produkovaných odpadov v okrese Veľký Krtíš patrí v rámci Banskobystrického kraja k najnižším. Vplýva nato hlavne znížená priemyselná výroba po roku 1990 ale aj systémové zmeny , ktoré vyplynuli z legislatívy o odpadovom hospodárstve – povinnosť triedenia odpadov podľa kategórií , dôsledná evidencia a zneškodňovanie.

Odpady sú likvidované prevažne skládkovaním , nakoľko v Banskobystrickom kraji nie je vybudovaná spaľovňa odpadov.

Najväčší podiel z produkovaných odpadov majú komunálne odpady cca 53 % . Nebezpečné odpady majú cca 2 % podiel.

V okrese sú v prevádzke skládky ostatného odpadu – Veľký Krtíš a Bušince a skládka inertného odpadu Sklabiná tehelňa.

Doprava

Ia., Ib. a II. variant

Poloha okresu – okraj južného Slovenska a vzdialenosť od väčších hospodárskych centier a miest a dopravných komunikácií a tiež absencia napojenia železničnej siete na hlavné uzly má za následok zaostávanie rozvoja a hospodárskeho rastu územia.

Cestná sieť v území je už na dnešnú frekvenciu automobilovej dopravy nedostatočná. V posudzovanom území sa nenachádza žiadna cesta I. triedy. V okrese je však nadregionálne významná je cesta celoštátneho významu I/75 z Lučenca do Levíc cez Veľký Krtíš.

Dôležitá je cesta II/527 Pliešovce – Slovenské Ďarmoty, ktorá je významnou aj pre okresné mesto Veľký Krtíš a pre napojenie regiónu na Maďarsko. Regionálne cesty III. triedy sa napájajú radiálne na Veľký Krtíš a slúžia taktiež ako spojnice medzi jednotlivými obcami.

Lokálna železničná trať Veľký Krtíš – Malé Straciny – Bušince je mimo prevádzky. Železničná trať Lučenec – Kalonda – Veľký Krtíš slúži len pre nákladnú dopravu.

Výhľadovo sa počíta so železničným prepojením Veľký Krtíš - Šahy.

V dotknutom území nie plánovaný žiaden multimodálny koridor európskej komunikačnej siete.

Inžinierske siete

Ia., Ib. a II. variant

Elektrická energia

Energetická bilancia okresu je pasívna, temer všetka elektrická energia sa do okresu dováža. Elektrina sa dodáva 410 kV vysokonapäťového vedenia (Veľký Krtíš – Lučenec – Rimavská Sobota).

110 kV distribučné siete:

Rimavská Sobota – Veľké Zlievce, č. vedenia : 7822,7821

Lučenec - Veľký Krtíš, č. vedenia: 7816,7820

Veľké Zlievce - Veľký Krtíš, č. vedenia 7825,7826

Veľký Krtíš – Tupá, č. vedenia 84 11

Veľký Krtíš – Levice, č. 8419

V okrese je jedna malá vodná elektrárň v Neninciach.

Teplo a plyn

Po útlme ťažby hnedého uhlia sa v regióne stal hlavným palivom zemný plyn (43 obcí zo 71 s perspektívou ďalších plynifikovaných obcí do roka 2015) a palivové drevo. V posudzovanom území až na obce Olováry a Kiarov sú všetky napojené na rozvodnú sieť plynu, okrem toho okresom prechádza 5 línii tranzitného plynovodu, ktorých súčasťou je aj kompresorová stanica Veľké Zlievce.

V súčasnosti sa v území uvažuje s rozvojom výroby energie s obnoviteľných zdrojov - využitie biomasy aj veternej energie (návrh veterného parku v lokalite Záhorce – Selešťany).

12. KULTÚRNOHISTORICKÉ HODNOTY ÚZEMIA

Ia., Ib. a II. variant

Územie bolo osídlené už v obdobiach doby kamennej, bronzovej a železnej o čom svedčia náleziská z týchto období. Historicky sú doložené sídelné útvary už od 11. -13. storočia. Súčasnú územie okresu Veľký Krtíš bolo v minulosti časťou územno-správneho celku Novohrad a Hont, ktoré bolo až do začiatku 20. storočia pomerne vyspelé. Z uvedeného obdobia sú v území najmä sakrálné pamiatky, kúrie, remeselné domy.

13. ARCHEOLOGICKÉ NÁLEZISKÁ

la., lb. a ll. variant

Katastrálne územia obcí, ktorými prechádzajú jednotlivé varianty plynovodu patria do územia, kde sa nachádzajú aj archeologické náleziská.

V okolí obce Malé Zlievce sú náleziská z doby bronzovej aj zo stredoveku. V katastri obce Olováry sú nálezy z 11 - 13. storočia.

V okolí obce Kiarov nálezy zo staršej doby kamennej.

Obec Želovce je významné slovenské nálezisko – pohrebisko zo 7 – 8. storočia a stredoveké sídlisko z 9.-15.storočia.

V katastri obce Slovenské Ďarmoty sú viaceré náleziská rôznych období a kultúr z 9- 11. storočia .

14. PALEONTOLOGICKÉ NÁLEZISKÁ A VÝZNAMNÉ GEOLOGICKÉ LOKALITY

la., lb. a ll. variant

Navrhované trasy plynovodov prechádzajú územím, kde neboli zistené paleontologické ani geologické náleziská.

15. CHARAKTERISTIKA EXISTUJÚCICH ZDROJOV ZNEČISTENIA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

15. 1 Hlukové zaťaženie územia

la., lb. a ll. variant

Obavy z hlučnosti zariadení súvisiacich s prevádzkou plynovodu vyjadrila obec Malé Zlievce svojim záporným stanoviskom k Zámeru EIA (vyjadrenie č. j. 1/10 v prílohe č.IX.4).

Obec Malé Zlievce leží najbližšie ku KS 03 Veľké Zlievce, ktorá predstavuje ako celok zdroj hluku. Najbližšie rodinné domy sú vo vzdialenosti 500 m od západnej hranice areálu KS 03, preto každé osadenie novej technológie zvyšuje obavy obce z nárastu hluku.

Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku – 50 dB pre deň a večer, 45 dB pre noc vo vonkajšom prostredí podľa tab.č.1 prílohy k vyhláške č. 549/2007 Z.z pre II. kategóriu územia (priestor pred oknami rodinných domov) sú v súčasnosti dodržiavané a pravidelne monitorované prevádzkovateľom KS 03.

Na základe stanoviska obce k Zámeru EIA bolo dňa 2.3.2010 zvolané rokovanie v obci Malé Zlievce, za účasti starostu obce, zástupcov navrhovateľa, spracovateľa Zámeru EIA a projektovej dokumentácie.

Na rokovaní boli vyjasnené technické podmienky prevádzkovania plynovodu, z ktorých vyplýva, že prevádzkovaním plynovodu nebude zvýšená hladina hluku oproti súčasnému stavu. Obec Malé Zlievce zohľadní výsledky rokovania zmenou svojho nesúhlasného stanoviska k správe o hodnotení vplyvov navrhovanej činnosti – zápis z rokovania je v prílohe 7.IX.

Územie obcí je zaťažované aj hlukom z mobilnej dopravy, pretože dôležitá cesta č. II/527 Pliešovce – Slovenské Ďarmoty, ktorá je významnou aj pre okresné mesto Veľký Krtíš a pre napojenie regiónu na Maďarsko ide cez intravilány obcí.

15.2. Radónové riziko

la., lb. a ll. variant

Podľa mapy „Prognóza radónového rizika“ (Atlas, 2002) má dotknuté územie stredné riziko radónového rizika z geologického podložia (vymedzené sú tri kategórie – nízka, stredná, vysoká).

Objemová aktivita ^{222}Rn v pôdnom vzduchu je v rozsahu 20-70 (KBq.m^{-3}) v základných pôdach podľa plynopriepustnosti zemín.

15.3 Zaťaženie územia emisiami do ovzdušia

la., lb. a ll. variant

V posudzovanom území je kvalita ovzdušia dobrá až na koncentráciu PM_{10} , ktorá predstavuje problém v celej republike – zvýšené hodnoty sú už na staniciach merajúcich pozadie. Územie je bezprostredne zaťažované z veľkého zdroja znečisťovania ovzdušia – kompresorovej stanice Veľké Zlievce emisiami NO_x a CO. Emisné ani imisné limity nie sú prekračované a emisie NO_x a CO sú kontinuálne merané. Modernizáciu technologických zariadení KS 03 v období rokov 2011 až 2015 sa emisná a imisná situácia bude podstatne vylepšovať.

Okrem lokálnych vykurovacích systémov a automobilovej dopravy v hodnotenej lokalite sa nenachádza už ďalší významnejší zdroj znečisťovania ovzdušia.

Územie nepatrí medzi oblasti s riadenou kvalitou ovzdušia.

Modelové odhady uvedené v ročenkách a správach SHMÚ nepotvrdili nutnosť monitorovania kvality ovzdušia v zmysle platnej legislatívy.

16. KOMPLEXNÉ ZHODNOTENIE SÚČASNÝCH ENVIRONMENTÁLNYCH PROBLÉMOV

Súčasný režim obhospodarovania lúk a pasienkov (trvalých trávnych porastov) si nevyžaduje osobitné opatrenia smerujúce k zmenám vo využívaní pozemkov. Environmentálne problémy sú charakteristické pre okraje obcí, kde je časté ukladanie domového a organického odpadu. Nežiaduce je prenikanie antropogénnych aktivít do PR Kiarovský močiar, v jej bezprostrednej blízkosti sa nachádzajú rodinné domy. Dokonca sa objavili snahy o zmenu kultúry susediaceho pozemku z TTP na ornú pôdu, čo je z pohľadu ochrany prírody neprijateľné. Problematické je aj vyvážanie domového odpadu do blízkosti PR Hradište.

Neobhospodarované TTP zarastajú náletovými drevinami (trnka, breza, ruža šíповá).

17. CELKOVÁ KVALITA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Celkovú kvalitu životného prostredia sme zhodnotili na základe vyhodnotenia a analýzy pozitívnych prvkov a stresových faktorov v dotknutom území a ich priemetom do situácie M 1: 50 000. Uvedené mapy sú v prílohe IX.1: Priemet pozitívnych faktorov, Priemet stresových faktorov.

18. POSÚDENIE OČAKÁVANÉHO VÝVOJA ÚZEMIA, AK BY SA NAVRHOVANÁ ČINNOSŤ NEREALIZOVALA

la., lb. a ll. variant

Plynovod je líniová stavba, je umiestnený v zemi, preto negatívny zásah do územia sa sústreďuje hlavne počas výstavby a negatívne vplyvy sa kumulujú hlavne počas obdobia výstavby. Krajina je urbanizovaná, kde prevládajú plochy s poľnohospodárskou produkciou a pomerne riedke osídlenie. Kvalitu krajiny zvyšujú maloplošné chránené územia národnej siete a územia Natury 2000 a meandrujúci tok Ipľa s prirodzenými brehovými porastmi.

Všetky navrhované trasy pretínajú jedno chránené územie - CHVÚ Poiplie.

V prípade, že by sa stavba nerealizovala (nulový variant) zamedzilo by sa :

- Trvalému záberu poľnohospodárskej pôdy v rozsahu 2540 m²
- Dočasnému záberu poľnohospodárskej pôdy na ploche od 632 380 do - 691 285 m²
- Dočasnému záberu lesného fondu od 9 503 m² do 38 845 m²
- Trvalému odlesneniu nad plynovodom v šírke 5m na obe strany od osi v územiach s lesnými porastmi
- Zásahu do chráneného vtáčieho územia Poiplie, počas výstavby
- Obmedzeniu rastlinnej výroby na dočasne zabratých územiach počas výstavby
- Vytvoreniu bariéry, ktorú predstavuje potrubie uložené v zemi pre pôdnu biotu
- Zhoršeniu podmienok pre geodynamické javy – vodnú a veternú eróziu, na ktoré je územie citlivé, vzhľadom na citlivosť pôdneho krytu na uvedené javy
- Narušeniu brehových porastov pri križovaní potokov a Ipľa

19. POSÚDENIE SÚLADU NAVRHOVANEJ ČINNOSTI S PLATNOU ÚZEMNOPLÁNOVACOU DOKUMENTÁCIOU A ĎALŠÍMI RELEVANTNÝMI STRATEGICKÝMI DOKUMENTMI

Z dotknutých obcí majú územné plány len obec Želovce a Záhorce. Ostatné obce majú malý počet obyvateľov (od 103 do 860) a nie sú v zmysle zákona č. 50/1975 (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov povinné mať územný plán.

Navrhované varianty trasy plynovodu nezasahujú do intravilánu obcí sú v dostatočnej vzdialenosti, dodržia ochranné a bezpečnostné pásma a nebudú v žiadnom prípade brzdiť ich rozvoj.

Súlad s ÚPN - SÚ obce Záhorce – plánovaný je južný obchvat obce štátnej cesty II/527, ktorý je zahrnutý v ÚPN – SÚ obce aj ÚPN-VUC Banskobystrického kraja. Ia, I.b. variant trasy bol v tomto mieste spresnený a zosúladený s v ÚPN – SÚ obce, tak aby boli vzájomne dodržané potrebné ochranné pásma plynovodu aj navrhovanej cesty.

Súlad s ÚPN Želovce – obec nemá námietky k trasovaniu plynovodu, plynovod si nevynúti zmenu územného plánu.

Dotknuté obce bez územných plánov :

Veľké Zlievce, Malé Zlievce, Olováry, Kiarov, Glabušovce, Glabušovce, Zombor, Slovenské Ďarmoty, Veľké Straciny, Nová Ves, Obeckov, Sklabina – nemali pripomienky k situovaniu trasy z hľadiska územného rozvoja obce.

Súlad s ÚPN VÚC BBK – navrhované varianty plynovodov boli riešené v návrhu ÚPN VÚC BBK – Zmeny a doplnky 2009 , do ktorého boli zahrnuté.

Navrhovaný plynovod pod označením V. Krtíš - Balassadagyarmat je súčasťou strategického dokumentu „Stratégia energetickej bezpečnosti Slovenskej republiky“(schválený 15.10.2008), ktorý bol posudzovaný v zmysle Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/42/ES z 27. júna o hodnotení účinkov niektorých plánov a programov na životné prostredie (smernica SEA). Patrí medzi prioritné projekty v oblasti energetiky, pretože sa dosiahne reálna diverzifikácia prepravných trás a zdrojov.

III. HODNOTENIE PREDPOKLADANÝCH VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA A ODHAD ICH VÝZNAMNOSTI

1. VPLYVY NA OBYVATEĽSTVO

Ia., Ib. a II. variant

Navrhovaný plynovod presahuje z hľadiska významnosti hranice okresu aj VÚC. Má celoštátny až európsky význam v prípade eliminácie rizík pri prerušení dodávok zemného plynu z Ukrajiny. Vzhľadom na pomerne vysokú plynofikáciu územia Slovenska, bude mať významný vplyv na zabezpečenie socioekonomických aktivít obyvateľstva.

Situovanie plynovodu je mimo intravilánu obcí, čo vyžaduje hľadisko ochranných pásiem vysokotlakových plynovodov.

Počas výstavby bude nepravidelne ovplyvnené cca 5000 obyvateľov prejazdom stavebnej techniky , dovozom stavebného materiálu - rúr a technologických súčastí plynovodu, čím sa môže zvýšiť hlučnosť, sekundárna prašnosť a emisie z výfukových plynov automobilovej a stavebnej techniky.

Pri výstavbe sa môže dočasne zvýšiť zamestnanosť, hlavne v terciálnej sfére (ubytovanie, stravovacie služby, pod.).

Vzhľadom na prepravované médium – zemný plyn, môže byť rizikový faktor jeho výbuch a následný požiar. Eliminácia uvedeného rizika je už samotným dodržaním ochranného a bezpečnostného pásma, ktoré je určené na zabránenie porúch alebo havárií alebo na zmiernenie ich dopadov a na ochranu života, zdravia a majetku osôb.

Pri výstavbe a prevádzke zariadení budú dodržané príslušné normy, predpisy a platná legislatíva. Prevádzka bude napojená na automatický systém eustream a.s. a bude bezobslužná.

2. VPLYV NA HORNINOVÉ PROSTREDIE, GEODYNAMICKÉ JAVY A GEOMORFOLOGICKÉ POMERY A PODZEMNÚ VODU

I.a., Ib. variant

Vplyv stavby na horninové prostredie je vzhľadom na charakter stavby špecifický, pretože sa jedná o líniovú stavbu. Samotná dĺžka trasy 18,8 - 20,3 km dáva predpoklad nerovnorodému prostrediu z hľadiska horninového prostredia aj reliéfu.

Potrubie bude uložené v zemi, v ryhe v priemernej hĺbke 1,8 m a šírke cca 1,2 m v dĺžke 20,4 km. Pri výstavbe je potrebné vytvorenie pracovného pruhu v šírke 17 až 35 m podľa druhu územia (poľnohospodársky pôdny fond, lesný fond). V územiach s ornou pôdou je potrebné túto dočasne sňať.

Podľa predbežného geologického a inžinierskogeologického posúdenia, výstavbou budú dotknuté prevažne kvartérne sedimenty eolicko-deluviálne (polygenetické) piesčito-hlinité sprašového charakteru, ktorých hrúbka tu dosahuje 1-6 m (km 0,0-14,1 trasy). Ostatnú časť trasy (od 14,1 do 20,3 km) tvoria fluviálne náplavy potokov a ľpľa s 1-3 m hrubou polohou holocénnych povodňových ílovitých až piesčitých hĺn, resp. ílov, pod ktorými sa nachádza vrstva hlinito-piesčitých štrkov.

Fluviálne náplavy predstavujú z hľadiska ohrozenia škodlivými látkami citlivé prostredie nakoľko hlavne podložné štrky sú veľmi dobre priepustné, preto pri ich znečistení môže ľahko dôjsť k ohrozeniu podzemných vôd. Povrchové vrstvy hĺn sú však pomerne málo priepustné, preto vytvárajú bariéru pred vsakovaním do štrkov. Pri výstavbe ani počas prevádzky sa nebude priamo manipulovať so žiadnymi škodlivými ani nebezpečnými látkami, preto nehrozí poškodenie horninového prostredia ani podzemných vôd. Výkopy by nemali zasahovať ani hladinu podzemnej vody, pretože jej výskyt v území je hlbší ako 2 m pod terénom. Môže sa vyskytnúť pri hlbších výkopoch pri prekonávaní vodných tokov a ciest.

Výkopy realizované v súdržných zeminách s obsahom ílovej a piesčitej zložky. Hlavne prvá časť trasy do km 14,1, ktorá bude v členitejšom teréne, kde sklony svahov dosahujú 2,6 – 6° je pri narušení vegetačnej vrstvy náchylná na vodnú eróziu. Bude to však len dočasný krátkodobý stav, pretože územie sa po výstavbe uvedie do pôvodného stavu technickou a v častiach s ornou pôdou aj biologickou rekultiváciou.

Pri výbere trasy sa v maximálnej miere zohľadňoval reliéf terénu aby bola potreba vytvárania priečných odrezov a prechodu cez strmé svahy minimalizovaná.

Pri výstavbe nebude potrebné budovanie veľkoobjemových násypov ani zemníkov.

II. variant

Druhý variant trasy je situovaný v rôznorodejších avšak obdobných geomorfologických, geologických a inžinierskogeologických podmienkach. Spôsob výstavby bude totožný s prvým variantom t.j. potrubie bude uložené v zemi, v ryhe v priemernej hĺbke 1,8 m a šírke cca 1,2 m v dĺžke 20,4 km. Pri výstavbe je potrebné vytvorenie pracovného pruhu v šírke 17 až 35 m podľa druhu územia (poľnohospodársky pôdny fond, lesný fond). V územiach s ornou pôdou je potrebné túto dočasne sňať.

Na základe geologického posúdenia, navrhovaná trasa plynovodu prechádza územím s výskytom troch inžinierskogeologických rajónov.

V úsekoch km 3,3-3,7, 9,7-10,0, 10,5-11,4 a 19,0-21,8 sa nachádza rajón údolných riečnych náplavov vodných tokov Stracinský potok, Krtíš, Plachtinský potok a ľpeľ. Výkopy sa tu budú realizovať prevažne v ílovitých až piesčitých povodňových hĺnách. V podloží povodňových hĺn sa nachádzajú zvodnené hrubé hlinito-piesčité štrky korytovej fácie. Celková hrúbka kvartérnych náplavov dosahuje 5-8 m, z toho vrchná poloha hĺn má hrúbku 2-3 m. Hladina podzemnej vody sa nachádza v hĺbke 2-3 m pod úrovňou terénu, výkopové práce ju s výnimkou prechodov ciest a vodných tokov, kde budú výkopy hlbšie nezasiahnu. Povrchové hliny tvoria dostatočnú bariéru pred znečistením podložných štrkov a horizontu podzemnej vody.

V úsekoch km 0,0-3,3 a 3,7-9,7 sa nachádza inžinierskogeologický rajón kvartérnych deluviálnych sedimentov (Pôtorská pahorkatina). Tieto sedimenty tu tvoria cca 1-6 m hrubý pokryv svahových hlien, ktoré majú charakter ílov a piesčitých ílov. Hladina podzemnej vody sa v týchto sedimentoch obvykle nachádza v hĺbke väčšej ako 5-10 m pod terénom, preto nie je predpoklad, že bude pri výkopových prácach v dosahu.

V rajóne sprašových sedimentov na riečnych terasách km 10,0-10,5 a 11,4-19,0 trasy. Tu sa budú výkopy realizovať prevažne v sprašiach, ktoré majú charakter ílov, lokálne sa v spodnej časti výkopov (najmä na hranách terás) môžu vyskytovať aj hrubé až balvanité piesčité štrky. V tejto časti trasy je pravdepodobný aj výskyt hladiny podzemnej vody vo výkopoch.

Trasa prechádzajúca Pôorskou pahorkatinou (do km 9,7) kde sklony svahov dosahujú 2,6 – 6° je pri narušení vegetačnej vrstvy náchylná na vodnú eróziu. Navyše územie nad existujúcimi tranzitnými plynovodmi je trvalo odlesnené cca v šírke 50m a vybudovaním plynovodu by sa pruh rozšíril o ďalších 10 m, čím by sa územie značne zdevastovalo a narušilo už aj tak narušené územie. Vid'. Prílohu IX.2 , foto 11,12,13.

Trasa od km 9,7 do km 21,8 prechádzajúca Hontianskymi terasami má reliéf so sklonom od 0-2,5° je menej náchylná na vodnú eróziu , prechádza však cez niekoľko erózných rýh v k. ú. Záhorce a Želovce. Erózne ryhy sú chránené porastom agácí, ktoré tvoria prirodzenú ochranu pred vodnou eróziou. Výstavbou budú dočasne narušené. Po výstavbe je potrebné opatrenia formou úpravy terénu, výsadbou pracovného pruhu zeleňou , aby nedošlo k narušeniu územia.

3. VPLYVY NA KLIMATICKÉ POMERY

la., lb. a II. variant

Výstavba ani prevádzka plynovodu nebude mať žiadny negatívny vplyv na mikroklimatické pomery územia, pretože neprodukuje emisie do ovzdušia.

Primárne má riešiť bezpečnosť v dodávkach plynu pre Slovensko resp. pre Maďarsko a nie zvyšovanie zdrojov spaľovania zemného plynu ako fosílného paliva.

4. VPLYVY NA OVZDUŠIE

la., lb. a II. variant

Počas výstavby bude územie vystavené miernemu zvýšeniu emisií z mobilných zdrojov (stavebné mechanizmy, nákladné automobily). Bude to zaťaženie krátkodobé a vzhľadom na počet mechanizmov , dobu vykonávania prác (20 mesiacov) a rozloženie na pomerne veľké územie je zanedbateľné.

Samotný plynovod ani technologické zariadenia, ktoré budú v rámci stavby vybudované nebudú produkovať žiadne emisie.

5. VPLYVY NA VODNÉ POMERY

Pri križovaní vodných tokov plynovodom dôjde **počas výstavby** k zásahu do korýt nasledovných tokov:

Tab. č. 17 : Križovanie vodných tokov – Ia. variant

Staničenie [km]	Vodný tok	poznámka
0,5	bezmenný občasný vodný tok	
1,2	bezmenný občasný vodný tok	
1,6	Stracinský potok	V správe SVP š.p
2,5	bezmenný občasný vodný tok	
3,7	Glabušovský potok	V správe SVP š.p
5,1	melioračný kanál	V správe Hydromeliorácií š.p.
9,1+	Koniarsky potok	V správe SVP š.p
11,6	Vrbovský potok	V správe SVP š.p
13,1	potok Prameň	V správe SVP š.p
14,1	Krtíšsky potok	V správe SVP š.p
14,5	Čegovský potok	V správe SVP š.p
16,3	melioračný kanál	V správe Hydromeliorácií š.p.
17,1	Záhorský potok	V správe SVP š.p
19,7	Krtíšsky potok	V správe SVP š.p
20,2 -20,3	rieka Ipel'	V správe SVP š.p

Tab. č. 18 : Križovanie vodných tokov – Ib. variant

Staničenie [km]	Vodný tok	Poznámka
0,5	bezmenný občasný vodný tok	
1,2	bezmenný občasný vodný tok	
1,6	Stracinský potok	V správe SVP š.p
3,4	Glabušovský potok	V správe SVP š.p
3,6	melioračný kanál	V správe Hydromeliorácií š.p.
4,3	bezmenný občasný vodný tok	
7,5	Kostoliarsky potok	V správe SVP š.p
8,1	Koniarsky potok (Lovosí potok)	V správe SVP š.p
10,6	Vrbovský potok	V správe SVP š.p
12,3	Vodný tok Prameň	V správe SVP š.p
13,1	Krtíšsky potok	V správe SVP š.p
13,5	Čegovský potok	V správe SVP š.p
14,3	melioračný kanál	V správe Hydromeliorácií š.p.
15,3	odvodňovací kanál	V správe Hydromeliorácií š.p.
16,1	Záhorský potok	V správe SVP š.p
16,4	melioračný kanál	V správe Hydromeliorácií š.p.
18,7	Krtíšsky potok	V správe SVP š.p
18,7-18,8	rieka Ipel'	V správe SVP š.p

Tab. č. 19 : Križovanie vodných tokov – II.variant

Staničenie [km]	Vodný tok	poznámka
0,5	bezmenný občasný vodný tok	
2,5	bezmenný občasný vodný tok	
3,5	Stracinský potok	V správe SVP š.p
8,3	bezmenný občasný vodný tok	
8,6	bezmenný občasný vodný tok	
9,9	potok Krtíš	V správe SVP š.p
10,6	Plachtinský potok	V správe SVP š.p
13,7	Zajský potok	V správe SVP š.p
13,9	bezmenný občasný vodný tok	
17,8	Záhorský potok	V správe SVP š.p
19,1	bezmenný občasný vodný tok	
21,5	potok Krtíš	V správe SVP š.p
21,7- 21,8	rieka Ipel'	V správe SVP š.p

Bezmenné občasné toky sú vlastne existujúce erózne ryhy, ktoré majú zvýšené prietoky len počas dlhších zrážkových období, resp. pri príválových dažďoch.

Narušenie vodných tokov pri ich križovaní je krátkodobá záležitosť viazaná výlučne na obdobie výstavby. Spôsob uloženia potrubia pod dnom s dostatočným krytím nebude vytvárať žiadne bariéry pre vodnú biotu.

V projektovej príprave aj počas výstavby budú dodržané všetky podmienky vyplývajúce z platnej legislatívy a príslušných noriem a so zameraním na prísne protipovodňové opatrenia po skúsenostiach s povodňami máj až jún 2010, a to hlavne:

- vykonávanie križovania Ipľa a Krtíšskeho potoka v čase minimálnych prietokov s uložením potrubia v chráničke v ryhe s krytím min. 1,5m a so zásypom kamenným záhozom aspoň na hĺbku 0,6m, zabezpečením proti vyplaveniu potrubia betónovými blokmi, uložením potrubia 3m pod dnom
- ukončenie chráničky na vzdušnej strane ochrannej hrádze najmenej 10 m od vzdušnej päty, pri neohrádzovaných tokoch 6 -10m od brehovej čiary
- utesnenie na oboch koncoch chráničky, vybavenie uzávermi a príslušenstvom umožňujúcim skúšky tesnosti, odčerpávanie a pod.
- označenie trasy vedenia signalizačnými tyčami
- riešenie križovania ochranných hrádzí prekopaním s vybudovaním dočasných ochranných protipovodňových línii podľa povodňových plánov so spätným uložením zemín do ochranných hrádzí a zazubených svahov
- ukončenie chráničiek potrubia až za hranicou ochranného pásma hrádzí s utesnením na oboch stranách ochrannej hrádze
- vystrojenie potrubných vedení v ochranných pásmach, aby odolávali zaťaženiu min. 25t (možnosť použitia mechanizácie správcov toku)
- dodržanie ochranného pásma pri súbežnom vedení plynovodu s vodnými tokmi ktoré je v zmysle STN 75 2102 na oboch brehoch 4m pri šírke koryta do 10m, 6m pri 10-50 m a 10 m pri šírke koryta nad 50 m
- vylúčenie výstavby objektov, zmeny terénu navážkami, manipuláciu s látkami škodiacimi vodám a výstavby súbežných inžinierskych sietí v ochrannom pásme vodných tokov

- vylúčenie jazdy mechanizmov v ochranných pásmach alebo po ochranných hrádzach tokov pri výstavbe plynovodu
- vylúčenie ohrozenia vôd nebezpečnými látkami pri výstavbe, dodržanie ustanovenie §39 (ods. 2. a 3.), zákona o vodách č. 364/2004 Z. z.
- vylúčenie výstavby objektov, oplotenia, parkovania mechanizmov, zriaďovania akýchkoľvek skládok 10m, pri malých tokoch 5m od brehovej čiary a 10m od päty ochrannej hrádze
- vypracovanie povodňového plánu zabezpečovacích prác v zmysle zákona o ochrane pred povodňami č. 7/2010 Z.z.
- vypracovanie povodňového plánu zabezpečovacích prác v zmysle zákona č. 7/2010 o ochrane pred povodňami

Slovenský vodohospodársky podnik, š. p., OZ Banská Bystrica podmieňuje súhlas s križovaním vodných tokov uzatvorením zmluvy o podmienkach správy a prevádzky podzemného vedenia križujúceho vodný tok resp. zmluvy o zriadení vecného bremena. Pri dodržaní uvedených podmienok budú vplyvy na vodné pomery územia minimalizované.

6. VPLYVY NA PÔDU

la., lb. a II. variant

Všetky varianty trasy v posudzovanom území prechádzajú územím s veľkým podielom poľnohospodársky obrábanej pôdy. Významným zásahom je narušenie pôdneho krytu pri potrebe vytvorenia pracovného pruhu o šírke 35m. V uvedenej šírke je potrebné sňať ornica v hrúbke podľa overenia v inžinierskogeologickom prieskume (predpoklad je hrúbka 0,30m), z území, kde je podľa príslušných pozemkových máp vymedzená orná pôda a trvalý trávny porast.

Vzhľadom k tomu, že sa jedná o líniovú stavbu, sa presné vymedzenie územia so sňatím ornice vykoná podľa pozemkových máp, ale až po vybratí konkrétneho variantu a bude súčasťou projektu stavby.

Ornica sa v pracovnom pruhu zhrnie na okraj pracovného pruhu, kde bude dočasne uložená až do ukončenia technických prác. Výkopová zemina z ryhy bude ukladaná vedľa výkopu a po uložení potrubia sa ryha zasype a prebytočná zemina sa rozprestrie v pracovnom pruhu, žiadna výkopová zemina sa nebude odvážať ani nijakým spôsobom premiestňovať.

Ornica sa rozprestrie naspať a vykoná sa technická a biologická rekultivácia. Rekultiváciou sa dosiahne obnova fyzikálnych, chemických a biologických vlastností pôdy. Kvalitatívne vlastnosti poľnohospodárskej pôdy a jej obnova pôvodných vlastností sa získa súhrnom agrotechnických, biologických a pestovateľských opatrení súčasne sa zamedzí rozširovaniu invázných druhov rastlín.

Rekultiváciu je potrebné zrealizovať v období s minimálnymi zrážkami a po zbere úrody. V čase skryvky ornice a spätného rozprestretia musí byť pôda suchá natoľko, aby nedochádzalo k rozbahňovaniu terénu a poškodzovaniu štruktúry pôdy.

Predpokladané objemy snímania ornice pre jednotlivé varianty:

- **la. variant** - 204 534 m³
- **lb. variant** - 186 439 m³
- **II. variant** - 192 309 m³

7. VPLYV NA FAUNU, FLÓRU A BIOTOPY

Posúdenie vplyvov na faunu flóru a odhad ich významnosti je komplexne posúdené v prílohe kapitoly IX. bod 6.

8. VPLYV NA KRAJINU

la., lb. a ll. variant

Líniová časť stavby - plynovod je v oboch variantoch trasy uložený v zemi, vrátane prechodov popod vodné toky.

Časti prechádzajúce ornou pôdou sa po výstavbe budú naďalej obrábať ako doposiaľ a nebudú obmedzované.

V častiach trasy prechádzajúcich lesným porastom bude viditeľný pás o šírke 10 m, ktorý už nebude možné trvalo zalesniť.

Technologická časť stavby vstupno-výstupný objekt bude nadväzovať na areál KS 03 vo Veľkých Zlievcach, kde bude vizuálne zapadať do komplexu technologických zariadení kompresorovej stanice.

Poľnohospodársky ráz krajiny bude vizuálne narušovať objekt trasového uzáveru pri štátnej hranici v Slovenských Ďarmotách, nie je však plošne rozsiahly, zariadenia sú len čiastočne nad zemou.

9. VPLYVY NA CHRÁNENÉ ÚZEMIA A ICH OCHRANNÉ PÁSMA

Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na chránené územia sú zhodnotené v prílohe IX.6.

10. VPLYVY NA ÚZEMNÝ SYSTÉM EKOLOGICKEJ STABILITY

la., lb. a ll. variant

Trasa prechádza územím, kde neboli doposiaľ rozpracované miestne územné systémy ekologickej stability, čiastočne je táto problematika zahrnutá v územnoplánovacej dokumentácii dvoch obcí Záhorce a Želovce.

Vzhľadom nato, že plynovod je uložený v zemi, neprodukuje odpady, odpadové vody ani emisie znečisťujúcich látok do ovzdušia, nie je zdrojom hluku, zápachu ani iných škodlivín, nie je predpoklad, že by negatívne zasiahol do miestnych, regionálnych ani nadregionálnych systémov ekologickej stability a nedôjde k nezvratnému narušeniu potenciálu krajiny.

Prevažná časť vedie poľnohospodársky obrábanou krajinou a posudzované územie nemá stanovený vyšší stupeň ochrany v zmysle zákona o ochrane prírody a krajiny. Stavba bude navyše prechádzať územným schvaľovaním, kde sa prípadné strety môžu doriešiť.

Najvýznamnejšie územie v regióne a zároveň aj v posudzovanom území je Poiplie, ktoré tvorí jadrové územie národného významu, ktoré je súčasne aj biocentrom nadregionálneho významu. Obe trasy sa ho okrajovo dotknú (cca 1,9 – 2,5 km podľa variant), ale pri dodržaní všetkých opatrení pri výstavbe a po výstavbe nie je predpoklad, že negatívne zasiahne do uvedeného územia.

Biocentrami regionálneho významu sú Kiarovský močiar – Hradište a Viničný vrch – Olovársky vrch, ktoré však ani jeden variant trasy nezasiahne.

Vodný tok rieky Ipeľ, hydricko – terestrický biokoridor nadregionálneho významu, Krtíšsky potok a Plachtinský potok hydricko – terestrický biokoridor regionálneho významu budú dotknuté pri výstavbe plynovodov. Opatreniami na minimalizáciu negatívnych účinkov pri

výstavbe a charakter prevádzky (potrubie uložené v zemi) vylučuje negatívny dosah na biotopy.

11. VPLYV NA URBÁNNY KOMPLEX A VYUŽÍVANIE ZEME

la., lb. a ll. variant

Trasy oboch variantov sú navrhované tak, aby rešpektovali ochranné pásma pre VTL plynovody a spĺňali tak dovoľenú minimálnu vzdialenosť od iných objektov. Sú situované mimo intravilánu obcí a sú v súlade s územnými plánmi obcí Záhorce a Želovce (obce , ktoré majú územný plán).

Od ostatných obcí, ktoré nemajú územný plán sú trasy v dostatočnej vzdialenosti a nebudú znamenať stret záujmov.

Územie sa upraví do pôvodného stavu, pôda sa bude naďalej poľnohospodársky využívať.

Obmedzenie bude znamenať aj nutnosť udržiavať nad osou plynovodu pásmo bezlesia o šírke 5 m, na každú stranu od osi plynovodu :

- **la. variant** - 5 590 m²
- **lb. variant** - 6 420 m²
- **ll. variant** - 22 850 m²

12. VPLYVY NA KULTÚRNE A HISTORICKÉ PAMIATKY

la., lb. a ll. variant

Ani jedna z navrhovaných trás neprechádza územím s výskytom kultúrnych a historických pamiatok ani samotná prevádzka plynovodu nebude mať na ne vplyv.

13. VPLYVY NA ARCHEOLOGICKÉ NÁLEZISKÁ

la., lb. a ll. variant

Trasy všetkých variantov prechádzajú územím, v ktoré môžu byť odkryté archeologické náleziská z obdobia od staršej doby kamennej až po stredovek.

Z uvedeného dôvodu bude potrebné po stanovení variantu trasy, v rámci územného konania požiadať Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica o posúdenie v zmysle zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.

Vzhľadom nato, že v území môžu byť lokality s archeologickými náleziskami, je možné, že bude potrebné po vytýčení trasy vykonať predstihový archeologický prieskum nedeštruktívnymi metódami oprávnenou osobou a po vyhodnotení následne aj ďalšie potrebné etapy.

14. VPLYVY NA PALEONTOLOGICKÉ NÁLEZISKÁ A VÝZNAMNÉ GEOLOGICKÉ LOKALITY

la., lb. a ll. variant

V dotknutom území nie sú evidované paleontologické a geologické náleziská, ktoré by mohli navrhované varianty zasiahnuť.

15. VPLYVY NA KULTÚRNE HODNOTY NEHMOTNEJ POVAHY

la., lb. a ll. variant

Navrhovaná stavba žiadnym spôsobom neovplyvní miestne kultúrne tradície.

16. INÉ VPLYVY

Analýzou všetkých súvisiacich faktorov ovplyvňujúcich budúcu činnosť navrhovaných zariadení sme nezistili žiadne vyvolané súvislosti, ktoré by mohli spôsobiť vplyvy na súčasný stav životného prostredia v posudzovanom území.

17. PRIESTOROVÁ SYNTÉZA VPLYVOV ČINNOSTI V ÚZEMÍ

17.1 Priestorová syntéza negatívnych vplyvov činností v území

la., lb. a ll. variant

Predpokladaná antropogénna záťaž územia aj jej vzťah k ekologickej únosnosti územia

Územie je intenzívne poľnohospodársky obrábané, preto môžeme charakterizovať územie ako stredne až vysoko zaťažené antropogénnou činnosťou. Zaťaženie územia sa zvýši, hlavne počas výstavby a krátkodobo aj po ukončení výstavby, kým sa územie nevráti do pôvodného využitia. Trvalé odlesnenie nad osou plynovodu bude však nezvratné.

Vplyv na obyvateľstvo

Obyvateľstvo bude zaťažené počas výstavby hlukom zo zvýšeného pohybu stavebných mechanizmov a ťažkotónážnych automobilov pri prevoze potrubného materiálu, pretože komunikácie prechádzajú priamo cez obce a nie je možné ich obchádzať.

Počas výstavby sa zvýši prašnosť územia a zaťaženia obyvateľov emisiami z výfukových plynov mechanizmov.

Vplyv na prírodné prostredie, faunu a biotopy

Najvýznamnejší vplyv bude počas výstavby a to potrebou budovania pracovného pruhu aj hĺbením ryhy pre uloženie potrubia.

Následkom uvedených činností bude potrebný výrub lesa v šírke 17m, v miestach križovania vodných tokov taktiež trvalému k výrubu brehovej zelene, čo spôsobí obmedzenie hniezdnych možností vtáctva.

Odstránením vegetačného krytu počas výstavby sa zvýši náchylnosť územia na obsadenie územia inváznymi druhmi rastlín.

Prechodom cez CHVÚ Poipľie môže byť vyrušované hniezdenie chránených druhov vtáctva, ak by výstavba realizovala v hniezdnom období t. j. od 1.marca do 31.júla.

17.2 Priestorová syntéza pozitívnych vplyvov činností

la., lb. a ll. variant

Navrhovaný plynovod presahuje z hľadiska významnosti hranice okresu aj VÚC. Má celoštátny až európsky význam v prípade eliminácie rizík pri prerušení dodávok zemného plynu z Ukrajiny. Vzhľadom na pomerne vysokú plynofikáciu územia Slovenska, bude mať významný vplyv na zabezpečenie socioekonomických aktivít obyvateľstva závislých na zemnom plyne ako palivovej základne.

18. KOMPLEXNÉ POSÚDENIE OČAKÁVANÝCH VPLYVOV Z HĽADISKA ICH VÝZNAMNOSTI A ICH POROVNANIE S PLATNÝMI PRÁVNÝMI PREDPISMI

la., lb.

Tab. č. 20 : Prehľadné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti

VÝSTAVBA				PREVÁDZKA	
významnosť vplyvu				významnosť vplyvu	
Zložka ŽP	Druh vplyvu	negatívny	pozitívny	negatívny	pozitívny
ovzdušie	emisie – mob. zdroje				
	imisie - prach				
podzemné vody	zásah do ochranných pásiem zdrojov				
	znečistenie zdrojov				
	zásah do ochranných pásiem minerálnych vôd				
povrchové vody	znečistenie				
	bariérový vplyv				
horninové prostredie	geodynamické javy				
	znečistenie				
reliéf	zmena reliéfu				
pôdny fond	trvalý záber				
	dočasný záber				
	znečistenie				
lesný fond	trvalý záber				
	dočasný záber				
	invázne druhy				
	brehová zeleň				
biota	zásah do biotopu európskeho významu				
	zásah do území Natura				
	zásah do chránených území				
	vplyv na faunu– vtáctvo, vodné živočíchy				
infraštruktúra	doprava				
	kultúrohistorické hodnoty				
obyvateľstvo	vplyv na zdravie				
	prevádzkové riziká				
	socioekonomické aktivity				
	iné vplyvy - hluk				

Negatívne vplyvy :

	- nevýznamný vplyv, žiadny vplyv
	- málo významný vplyv
	- stredne významný vplyv
	- významný vplyv
	- veľmi významný vplyv

Pozitívne vplyvy :

	- nevýznamný vplyv
	- málo významný vplyv
	- významný vplyv

II. variant

Tab. č. 21 : Prehľadné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti

VÝSTAVBA				PREVÁDZKA	
významnosť vplyvu				významnosť vplyvu	
Zložka ŽP	Druh vplyvu	negatívny	pozitívny	negatívny	pozitívny
ovzdušie	emisie				
	imisie				
podzemné vody	zásah do ochranných pásiem zdrojov				
	znečistenie				
	zásah do ochranných pásiem minerálnych vôd				
povrchové vody	znečistenie				
	bariérový vplyv				
horninové prostredie	geodynamické javy				
	znečistenie				
relief	zmena reliéfu				
pôdny fond	trvalý záber				
	dočasný záber				
	znečistenie				
lesný fond	trvalý záber				
	dočasný záber				
	invázne druhy				
	brehová zeleň				
biota	zásah do biotopu európskeho významu				
	zásah do území Natura				
	zásah do chránených území				
	vplyv na faunu – vtáctvo, vodné živočíchy				
infraštruktúra	doprava				
	kultúrohistorické hodnoty				
obyvateľstvo	vplyv na zdravie				
	prevádzkové riziká				
	socioekonomické aktivity				
	iné vplyvy - hluk				

Negatívne vplyvy :

	- nevýznamný vplyv
	- málo významný vplyv
	- stredne významný vplyv
	- významný vplyv
	- veľmi významný vplyv

Pozitívne vplyvy :

	- nevýznamný vplyv
	- málo významný vplyv
	- významný vplyv

Porovnanie s platnými právnymi predpismi

la., lb. a ll. variant

Pre oblasť ochrany ovzdušia sa vychádzalo so zákona o ovzduší č. 137/ 2010 Z.z. Pre plynovod sa neurčujú emisné ani imisné limity, nakoľko nebude zdrojom emisií ani imisií. Pre mobilné zdroje použité počas výstavby sa limity taktiež neuplatňujú.

Pre oblasť ochrany podzemných a povrchových vôd sa vychádzalo zo zákona č.364/204 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov §2, §30 – 51 a podľa zákona č.7/2010 o ochrane pred povodňami s ktorými bude stavba počas výstavbe aj prevádzky v súlade.

Oblasť ochrany prírody bola posudzovaná v zmysle zákona č.543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a vyhlášky MŽP SR č. 20/2008 Z.z., ktorým sa vyhlasuje Chránené vtáčie územia Poíplie. Počas výstavby aj prevádzky plynovodu sa bude postupovať v súlade s uvedenou legislatívou.

Oblasť vplyvu na obyvateľstvo týkajúca sa hluku bola posudzovaná v zmysle NV č.549/2007 Z.z. vyhlášky MZ č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku , infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí. Pri výstavbe aj prevádzke sa bude postupovať v zmysle požadovaných ustanovení.

19. PREVÁDZKOVÉ RIZIKÁ A ICH MOŽNÝ VPLYV NA ÚZEMIE

la., lb. a ll. variant

Prevádzkové riziká vyplývajú z vlastností zemného plynu, ktorý tvorí za určitých podmienok so vzduchom výbušnú zmes a preto pri mimoriadnych stavoch - napr. pri neoprávnenom zásahu (teroristický čin, úmyselné poškodenie potrubia, a pod.) vzniká potenciálne riziko porúch a havárií . V prípade poruchy môže dôjsť k výbuchu a následnému požiaru, ktorý môže ohroziť obyvateľstvo aj napriek vymedzenému bezpečnostnému pásmu splodinami horenia, teplom, tlakovou vlnou.

IV. OPATRENIA NAVRHNUTÉ NA PREVENCIU, ELIMINÁCIU, MINIMALIZÁCIU A KOMPENZÁCIU VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE

1. ÚZEMNOPLÁNOVACIE OPATRENIA

la., lb. a ll. variant

Navrhované trasy plynovodu si nevyžadujú žiadne opatrenia a zmeny týkajúce sa územnoplánovacej dokumentácie. Ochranné a bezpečnostné pásma plynovodu nebudú zasahovať do intravilánu žiadnej obce.

2. TECHNICKÉ OPATRENIA

la., lb. a ll. variant

V dotknutom území nie sú známe žiadne územia, ktoré by bolo z nejakého dôvodu sanovať. Vzhľadom nato, že v území môžu byť lokality s archeologickými náleziskami, je možné, že bude potrebné po vytýčení trasy vykonať predstihový archeologický prieskum nedeštruktívnymi metódami oprávnenou osobou a po vyhodnotení následne aj ďalšie potrebné etapy.

3. TECHNOLOGICKÉ OPATRENIA

la., lb. a ll. variant

Výstavba

Budúca bezpečná prevádzkyschopnosť plynovodu je zabezpečená už počas výstavby nasledovnými technologickými opatreniami:

- Predbežnou tlakovou skúškou častí potrubí, ktoré budú uložené v chráničkách pod vodnými tokmi, železnicou a cestami. Voda po tlakovej skúške bude odvezená v cisterne na likvidáciu do ČOV.
- Zisťovaním kvality izolácie potrubia elektroiskrovou skúškou.
- Zisťovaním kvality všetkých zvarov – 100% defektoskopia
- Záverečnou tlakovou skúškou plynovodného potrubia vzduchom

Prevádzka

Bezpečnosť prevádzky plynovodu je zabezpečená nasledovnými technologickými opatreniami:

- Čistením vnútra potrubia plynovodu počas prevádzky – frekvencia je nepravidelná, závisí od režimu prevádzky prepravovaného plynu
- Vnútornou inšpekciou potrubia – kontrola stavu vnútornej steny potrubia (mikrotrhliny, korózia a pod.)
- Automatickým riadením uzatváracích armatúr, ktoré zabezpečia v prípade havárie uzavretie príslušného úseku

4. ORGANIZAČNÉ A PREVÁDZKOVÉ OPATRENIA

la., lb. a ll. variant

Opatrenia na minimalizáciu , elimináciu a kompenzáciu nepriaznivých vplyvov počas výstavby:

- Vykonávať práce podľa schváleného harmonogramu prác s dôrazom na povolenie obdobia vykonávania prác v CHVÚ Poiplie (v období mimo hniezdovania vtáctva od 1. augusta do 1. marca)
- Prechody cez toky vykonávať za nízkych stavov s opatreniami na zamedzenie porušenia integrity územia
- Nakladanie s nebezpečným odpadom vykonávať v zmysle zákona č. 223/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov. Dodržiavať povinnosti ustanovené v § 18 a 19 citovaného zákona t.j. separovanie , zhromažďovanie , označovanie a evidenciu odpadov.
- Nebezpečný odpad prepravovať len v obaloch a prostriedkoch, ktoré zodpovedajú príslušným STN a predpismi ADR.
- Pohonné hmoty ako automobilový benzín, nafta motorová, minerálne oleje a mazadlá, ktoré môžu pri haváriách poškodiť biotu , pôdu , horninové prostredie, preto čerpať na verejných čerpacích staniciach, údržbu mechanizmov vykonávať v príslušných zariadeniach na údržbu.
- Všetky havárie a úniky škodlivých látok neodkladne hlásiť a likvidovať.
- Počas vykonávania všetkých stavebných prác je potrebné dodržiavať zásady s manipuláciou so škodlivými látkami, dodržiavať zásady protipožiarnej ochrany, vyvarovať sa manipulácii v blízkosti recipientu, dodržiavať schválené technologické postupy.
- Pri križovaní vodných tokov dodržiavať všetky technické opatrenia a opatrenia na protipovodňovú ochranu
- Sekundárnu prašnosť znižovať príslušnými opatreniami (kontinuálne odstraňovanie znečistených vozoviek pri výjazdoch na trasu).
- Na obmedzenie hlučnosti obmedziť transport materiálu cez obce vo večerných a nočných hodinách .
- Dodržiavať obmedzenie rýchlosti v obciach.

Opatrenia na minimalizáciu , elimináciu a kompenzáciu nepriaznivých vplyvov počas prevádzky:

Plynovod bude napojený na existujúci systém automatického riadenia prevádzky eustream a.s. Bude spadať do súčasného režimu prevádzky, ktorá je dostatočne zabezpečená opatreniami proti haváriám - technicky, technologicky aj pomocou vnútorných predpisov , havarijných plánov a platnej legislatívy.

5. INÉ OPATRENIA

la., lb. a ll. variant

Dôležité sú opatrenia na dodržanie podmienok a požiadaviek z hľadiska ochrany prírody a krajiny v Maďarskej republike , kde má plynovod pokračovanie. Jedná sa o súlad oboch strán pri technických podmienkach križovania rieky Ipeľ a rešpektovanie bodu prechodu cez štátnu hranicu v závislosti na ich územie Natúry 2000 IPOLY VÖLGYE (HUDI 10008) – Chránené vtáčie územie Poiplie.

6. VYJADRENIE K TECHNICKO-EKONOMICKEJ REALIZOVATEĽNOSTI OPATRENÍ

Projekt je pripravovaný so zámerom čerpania fondov z programu „EEPR – Projekty infraštruktúry pre plyn a elektrinu“ a jeho ekonomická realizovateľnosť je podmienená schválením čerpania fondu.

V. POROVNANIE VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A NÁVRH OPTIMÁLNEHO VARIANTU (POROVNANIE S NULOVÝM VARIANTOM)

1. TVORBA SÚBORU KRITÉRIÍ A URČENIE ICH DÔLEŽITOSTI NA VÝBER OPTIMÁLNEHO VARIANTU

Na tvorbu súboru kritérií pre výstavbu a prevádzku sme vybrali kritériá, ktoré sú pre navrhovanú činnosť a dotknuté územie významné:

1. súčasný stav jednotlivých zložiek životného prostredia
2. stupeň zraniteľnosti najviac zasiahnutých zložiek navrhovanou činnosťou a súčasnou záťažou
3. znalosť územia z hľadiska socioekonomického a environmentálneho vývoja
4. zdravotné a bezpečnostné riziká
5. účel a charakter činnosti

2. VÝBER OPTIMÁLNEHO VARIANTU ALEBO STANOVENIE PORADIA VHODNOSTI PRE POSUDZOVANÉ VARIANTY

Výber optimálneho variantu sme zvolili podľa poradia dôležitosti stanovených kritérií. Významnosť kritérií je vyjadrená číselným hodnotením v hodnotách od -5 do +5. Najvyššou hodnotou sa označuje najdôležitejší parameter.

Tabuľka č. 22 : Charakteristika stupnice hodnotenia

Hodnotenie	Popis hodnotenia
+ 5	veľmi priaznivý, veľmi významný, dlhodobý, väčšinou s regionálnym až nadregionálnym dosahom
+ 4	priaznivý, významný vplyv, dlhodobý, väčšinou s miestnym dopadom
+ 3	stredne významný priaznivý vplyv, väčšinou s miestnym významom
+ 2	málo významný priaznivý vplyv, s malou plošnou pôsobnosťou
+ 1	veľmi málo priaznivý vplyv, väčšinou krátkodobý, na obmedzenom území
0	vplyvy bez zmien
- 1	veľmi málo nepriaznivý vplyv, väčšinou krátkodobý, na obmedzenom území
- 2	málo významný nepriaznivý vplyv, s malou plošnou pôsobnosťou
- 3	stredne významný nepriaznivý vplyv, väčšinou s miestnym významom
- 4	nepriaznivý, negatívny, dlhodobý vplyv, väčšinou s miestnym dopadom
- 5	veľmi nepriaznivý, veľmi negatívny vplyv, dlhodobý, väčšinou s regionálnym až nadregionálnym dosahom

Tabuľka č. 23 : Hodnotenie predpokladaných vplyvov činnosti počas výstavby

Kritéria hodnotenia	Vplyv na jednotlivé zložky životného prostredia	1.a variant	1.b variant	II. variant	0 variant
1. Vplyv na obyvateľstvo					
a) kvalita života	stavebný ruch, hluk, prašnosť, emisie	-3	-3	-3	0
	vizuálne dopady	-3	-3	-3	0
	pracovné príležitosti	+3	+3	+3	0
b) zdravotné riziká	hluk	-1	-1	-1	0
	odpady	-1	-1	-1	0
2. Vplyv na prírodné prostredie					
a) horninové prostredie a reliéf	znečistenie horninového prostredia	-2	-2	-2	0
	narušenie geologického podložia	-1	-1	-1	0
	narušenie stability horninového prostredia	0	0	0	0
	ovplyvnenie reliéfu	0	0	0	0
b) ovzdušie	emisie zo stavebných mechanizmov	-3	-3	-3	0
	sekundárna prašnosť	-3	-3	-3	0
c) povrchové vody	zmena prietoku	0	0	0	0
	zmena kvality vody	-1	-1	-1	0
d) podzemné vody	miestne hydrogeologické pomery	-1	-1	-1	0
	kvalita podzemných vôd na reg. úrovni	0	0	0	0
e) pôda	kontaminácia pôdy	-2	-2	-2	0
	erózia	-3	-3	-4	0
f) rastlinstvo, živočíšstvo	výrub stromov rastúcich mimo lesa	-3	-3	-3	0
	zásah do biotopov	-2	-2	-1	0
3. Vplyv na krajinu					
a) štruktúra krajiny	zmena využitia krajinných prvkov	-1	-1	-1	0
b) scenéria krajiny	scenéria krajiny	-1	-1	-2	0
c) chránené územia	záber chránených území prírody	0	0	0	0
d) ÚSES	vplyvy na ÚSES	-1	-1	-1	0
4. Urbánny komplex a využitie krajiny					
a) sídla	kultúrne pamiatky	0	0	0	0
	archeologické náleziská	-2	-2	-3	0
b) poľnohospodárstvo	dočasný záber PPF	-3	-3	-3	0
c) lesné hospodárstvo	dočasný záber LPF	-3	-3	-4	0
d) doprava	kvalita dopravnej obsluhy územia	-2	-2	-2	0
	bezpečnosť	-2	-2	-2	0
e) služby a cest. ruch	obmedzovanie služieb, rekreácie a CR	0	0	0	0
f) infraštruktúra	doprava	-1	-1	-1	0
g) odpady	staré environmentálne záťaž	0	0	0	0
	produkované množstvo odpadov	-3	-3	-3	0
SPOLU		-57	-57	-59	0

Tabuľka č. 24 : Hodnotenie predpokladaných vplyvov činnosti počas prevádzky

Kritéria hodnotenia	Vplyv na jednotlivé zložky životného prostredia	1.a variant	1.b variant	II. variant	0 variant
1. Vplyv na obyvateľstvo					
a) kvalita života	zdravie ľudí	0	0	0	0
	pracovné príležitosti	0	0	0	0
	vizuálne dopady	0	0	0	0
b) zdravotné riziká	hluk	0	0	0	0
	emisie	0	0	0	0
	prašnosť	0	0	0	0
	odpady	0	0	0	0
2. Vplyv na prírodné prostredie					
a) horninové prostredie a reliéf	znečistenie horninového prostredia	0	0	0	0
b) ovzdušie	emisie	0	0	0	0
	zmena mikroklimatických podmienok	0	0	0	0
c) povrchové vody	zmena prietoku	0	0	0	0
	zmena kvality vody	0	0	0	0
d) podzemné vody	kvalita využívania vodných zdrojov	0	0	0	0
	miestne hydrogeologické pomery	0	0	0	0
	kvalita podzemných vôd na reg. úrovni	0	0	0	0
e) pôda	kontaminácia pôdy	0	0	0	0
	erózia	0	0	-1	0
f) fauna a flóra	vplyv na biotopy	0	0	0	0
3. Vplyv na krajinu					
a) štruktúra krajiny	zmena využitia krajinných prvkov	0	0	0	0
b) scenéria krajiny	scenéria krajiny	0	0	0	0
c) chránené územia	zásah do chránených území prírody	0	0	0	0
d) ÚSES	vplyvy na ÚSES	0	0	0	0
4. Urbánny komplex a využitie krajiny					
a) sídla	kultúrne pamiatky	0	0	0	0
	archeologické náleziská	0	0	0	0
b) poľnohospodárstvo	záber PPF	-2	-2	-2	0
c) lesné hospodárstvo	záber LPF	-3	-3	-4	0
d) doprava	kvalita dopravnej obsluhy územia	0	0	0	0
	bezpečnosť	0	0	0	0
e) služby a cest. Ruch	rozvoj služieb, rekreácie a CR	0	0	0	0
f) infraštruktúra	rozvoj infraštruktúry	0	0	0	0
g) odpady	produkcia odpadov	-1	-1	-1	0
h) socioekonomické vplyvy	vplyv na ekonomické aktivity, využitie napojenia na južné koridory	+5	+5	+5	-5
5. Iné vplyvy					
Napojenie plynovodu na Maďarsko	napojenie na hraničnom bode z hľadiska chránených území Maďarska	-5	0	0	0
SPOLU		-6	-1	-2	-5

Tabuľka č. 25 : Vyhodnotenie jednotlivých variantov a nulového variantu

Stav	Ia. variant	Ib. variant	II.variant	0 variant
výstavba	-57	-57	-59	0
prevádzka	-6	-1	-2	-5
Investičné náklady				0

Na základe vyhodnotenia možno konštatovať, že najpriateľnejší variant je **Ib. variant**. V dotknutom území je akceptovateľný v území je aj nulový variant.

3. ZDÔVODNENIE NÁVRHU OPTIMÁLNEHO VARIANTU

Podľa vyššie zvolených a vyhodnotených kritérií sa **odporúča Ib. variant trasy**, pričom spĺňa veľmi dôležité kritérium minimalizácie zásahu do území Natury 2000 a ostatných chránených území a ochranných pásiem, najmenší zásah do lesného fondu, najmenší záber plochy potrebnej na pásmo bezlesia nad osou plynovodu. Z hľadiska realizácie najmenší zásah do svahov.

Uvedením do prevádzky sa neočakávajú významné negatívne vplyvy na životné prostredie. Rozhodujúcim kritériom je aj najkratšia trasa, z čoho vyplývajú aj najnižšie investičné náklady. Oproti nulovému variantu má celoštátny až európsky význam v prípade eliminácie rizík pri prerušení dodávok zemného plynu z Ukrajiny.

VI. NÁVRH MONITORINGU A POPROJEKTOVEJ ANALÝZY

1. NÁVRH MONITORINGU OD ZAČATIA VÝSTAVBY, V PRIEBEHU VÝSTAVBY, POČAS PREVÁDZKY A PO SKONČENÍ PREVÁDZKY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Návrh monitoringu je navrhnutý ŠOPR SR, ktorý ho bude aj vykonávať.

Citácia z dokumentu „Problematika chránených území, flóry, fauny a biotopov“(príloha kapitoly IX. bod 3.):

Monitoring bioty navrhujeme vykonávať pred výstavbou, počas výstavby a aspoň 3 roky po jej skončení. Požiadavka na monitoring pred výstavbou vyplýva z obdobia, kedy sa vypracúva predkladaná správa o hodnotení – mimo vegetačného obdobia a vo veľmi krátkom čase.

Poznatky o dotknutom území treba aktualizovať a upresniť.

Za súčasť monitoringu možno pokladať už dohodnutý prieskum vtákov v CHVÚ Poipľie so zameraním na druhy, ktoré sú predmetom ochrany. V tomto prieskume treba pokračovať počas celého obdobia monitorovania.

Ďalším prvkom je monitoring vegetácie. Pred výstavbou overí výskyt hodnotných biotopov v dotknutom území, pričom jeho výsledky možno použiť pre určenie spoločenskej hodnoty biotopov, ktoré budú zlikvidované a poškodené výstavbou plynovodu. Rovnako dôležité je sledovanie biotopov brehových porastov popri rieke Ipel', ich stav počas výstavby, obnova biotopov po ukončení výstavby.

Podľa aktuálnych výsledkov monitoringu pred výstavbou je možné navrhnúť zmeny postupu výstavby. Výsledky monitoringu je vhodné predkladať každoročne orgánu štátnej správy ako čiastkové správy a po jeho skončení vypracovať záverečnú správu so zhodnotením.

2. NÁVRH KONTROLY DODRŽIAVANIA STANOVENÝCH PODMIENOK

Návrh kontroly a dodržiavania podmienok monitoringu je navrhnutý ŠOPR SR, ktorý ho bude aj vykonávať.

Citácia z dokumentu „Problematika chránených území, flóry, fauny a biotopov“ (príloha kapitoly IX.3):

Na kontrolu dodržiavania stanovených podmienok odporúčame použiť systém environmentálneho dozoru.

VII. METÓDY POUŽITÉ V PROCESE HODNOTENIA VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A SPÔSOB A ZDROJE ZÍSKAVANIA ÚDAJOV O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA V ÚZEMÍ, KDE SA MÁ NAVRHOVANÁ ČINNOSŤ REALIZOVAŤ

Pri hodnotení boli použité nasledovné postupy a metódy:

- Rekognoskácia terénu pri výbere trasy plynovodu
- Zo známych a publikovaných informácií z dotknutého územia
- Zo štúdie realizovateľnosti investičného zámeru
- Z databázy výskytu rastlinných a živočíšnych druhov

Použité podklady a literatúra:

- Analýza súčasného stavu – životné prostredie, Banskobystrický samosprávny kraj – odbor regionálneho rozvoja, uzemného plánovania a ŽP, 2007
- Atlas inžinierskogeologických máp SR, list Bratislava, M 1:200 000, Katedra inžinierskej geológie PF UK, Bratislava, SGÚ, GÚDŠ, 1985
- Kolektív autorov, 2002: Atlas krajiny Slovenskej republiky. MŽP SR, SAŽP, Esprit.
- Konečný, V. a kol., 1978: Geologická mapa Ipeľskej kotliny a južnej časti Krupinskej planiny. GÚDŠ Bratislava.
- Regionálna energetická koncepcia pre okres Veľký Krtíš, Energetické centrum Bratislava, Priatelia Zeme Ceba, 2007
- Vass, D. a kol., 1979: Geologická stavba Ipeľskej kotliny a Krupinskej planiny. GÚDŠ Bratislava.
- Štúdia realizovateľnosti prepojavacieho VTL plynovodu DN 800 Slovensko – Maďarsko – slovenský úsek, GasOil engineering a.s Poprad
- Škvarka, L. a kol., 1989: Vysvetlivky k základnej hydrogeologickej mape 1:200 000. GÚDŠ Bratislava.
- ÚPN VÚC Banskobystrický kraj, zmeny a doplnky - rok 2009
- Výnos MŽP SR č. 3/2004 – 5.1 zo 14. júla 2004, ktorým sa stanovuje „Národný zoznam území európskeho významu“
- Vyhláška MŽP SR č. 20/2008 Z. z, ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáčie územie Poipлие

Internetové portály:

www.sopr.sk

www.shmu.sk

www.euroactiv.sk

www.portal.statistics.sk

www.podnemapy.sk

www.natura.2000.hu

VIII. NEDOSTATKY A NEURČITOSTI V POZNATKÁCH, KTORÉ SA VYSKYTLI PRI VYPRACÚVANÍ SPRÁVY O HODNOTENÍ

Prieskum dotknutého územia bol pre krátkosť času vykonaný mimo vegetačného obdobia (marec). S tým súvisia nedostatočné poznatky z výskytu živočíchov a reálnej vegetácie v mapovanom území.

IX. PRÍLOHY K SPRÁVE O HODNOTENÍ

1. MAPOVÉ PRÍLOHY

- Situácia č.1 trasy plynovodu Ia., Ib. a II. variant 1:10 000 - výkres č. 485 069400000N01/0
- Situácia č.2 trasy plynovodu Ia., Ib. a II. variant 1:10 000 - výkres č. 485 069400000N02/0
- Priemet pozitívnych vplyvov 1:50 000
- Priemet negatívnych vplyvov 1:50 000

2. FOTODOKUMENTÁCIA Z NAVRHOVANÝCH VARIANTOV TRASY

Foto 1: Ia., Ib., II variant – začiatok trasy pri KS 03 Veľké Zlievce- pohľad na scenériu krajiny

Foto 2: Ib. variant – pohľad na scenériu krajiny od km 2,9 k vodnej nádrži Glabušovce

Foto 3: Ib. variant – pohľad na scenériu krajiny - úsek trasy 5,2-6,0 km

Foto 4: Ib. variant – pohľad na scenériu krajiny - úsek trasy 7,8 -8,3 km

Foto 5: Ib. variant – pohľad na scenériu krajiny - úsek trasy 8,4 – 9,5 km

Foto 6: Ia., pohľad na scenériu krajiny - úsek trasy 11,1- 12,8 km a zároveň na **Ib. variant** – pohľad na scenériu krajiny - úsek trasy 9,7- 11,2 km

Foto 7: Ib. variant – pohľad na scenériu krajiny - úsek trasy 11,3 -11,6 km

Foto 8: Ia.variant pohľad na scenériu krajiny úsek trasy 13,4 -14 km a zároveň **Ib. variant** – pohľad na scenériu krajiny - úsek trasy 11,8 – 12,2 km

Foto 9: Ib. variant vodný tok Krtíš, miesto prechodu v km 13,15

Foto 10 : Ib., II. variant - navrhovaný prechod cez rieku Ipeľ

Foto 11: II. variant (6-7 km) - jestvujúci koridor tranzitných plynovodov v pásme lesa – trvalé odlesnenie (Pozn. v prípade umiestnenia trasy potreba ďalšieho trvalého odlesnenia v šírke 10m doľava)

Foto 12: II. variant (8-5 km) - jestvujúci koridor tranzitných plynovodov v pásme lesa – trvalé odlesnenie (Pozn. v prípade umiestnenia trasy potreba ďalšieho trvalého odlesnenia v šírke 10m doľava)

Foto 13: II. variant – jestvujúci koridor tranzitných plynovodov v pásme lesa – trvalé odlesnenie (Pozn. v prípade umiestnenia trasy potreba ďalšieho trvalého odlesnenia v šírke 10m doprava)

Foto 14: II. variant – scenéria krajiny medzi obcami Sklabiná a Želovce

3. PROBLEMATIKA CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ, FLÓRY, FAUNY A BIOTOPOV

Vypracoval:

Štátna ochrana prírody SR

- Ing. Dagmar Čumová
- Ing. Dušan Farbiak
- Ing. Monika Farbiaková
- RNDr. Iveta Zvarová
- Ing. Renáta Žiačiková

4. VYJADRENIA A STANOVISKÁ K ZÁMERU EIA

1. Obec Malé Zlievce
2. Obec Slovenské Ďarmoty
3. Obec Záhorce
4. Obec Nová Ves
5. Obec Sklabiná
6. Krajský pozemkový úrad v Banskej Bystrici
7. Krajský úrad životného prostredia v Banskej Bystrici, Odbor zložiek ochrany životného prostredia
8. Obvodný úrad životného prostredia vo
9. Veľkom Krtíši
10. Obvodný úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie vo Veľkom Krtíši
11. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom vo
12. Veľkom Krtíši
13. Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
14. Banskobystrický samosprávny kraj, Odbor regionálneho rozvoja, územného plánovania a životného prostredia
15. Obvodný lesný úrad vo Veľkom Krtíši
16. Obvodný banský úrad Banská Bystrica
17. Obvodný úrad Veľký Krtíš, Odbor civilnej ochrany a krízového riadenia
18. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Sekcia ochrany prírody a krajiny, Odbor ochrany prírody a krajiny
19. Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky

5. ROZSAH HODNOTENIA URČENÝ MŽP SR

Návrh rozsahu hodnotenia – MŽP SR z 28.1.2010

6. ZÁPISY Z KONZULTÁCIÍ A ROKOVANÍ KU KAPITOLE II. BOD 16

- Vyjadrenia o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice

7. ZÁPIS Z ROKOVANIA V OBCI MALÉ ZLIEVCE

X. VŠEOBECNE ZROZUMITELNÉ ZÁVEREČNÉ ZHRNUTIE

Podľa prílohy č. 8, bodu 2., položky č. 16 zákona NR SR č. 24 /2006 Z. z., spadá navrhovaný plynovod do zoznamu navrhovaných činností podliehajúcich posudzovaniu ich vplyvu na životné prostredie a spĺňa prahové hodnoty pre Časť A – povinné hodnotenie (priemer potrubia nad 500 mm, tlak nad 1 MPa).

Predmetom posudzovania navrhovaná stavba „ Plynovod PN 75, DN 800 KS 03 Veľké Zlievce - hranica Slovenská republika – Maďarsko, Slovenské Ďarmoty.

Stavba nebude mať výrobný charakter, zemný plyn sa bude len prepravovať.

Význam navrhovaného plynovodu vzrastie po prípadnej realizácii plynovodu Nabucco a prepojením južného prúdu zo Srbska cez Maďarsko.

Plynovod bude v zemi a jeho súčasťou bude vstupno-výstupný objekt v KS 03 Veľké Zlievce a koncový objekt (trasový uzáver) plynovodu pri štátnej hranici SR/MR.

Navrhovaný plynovod pod označením V. Krtíš - Balassadagyarmat je súčasťou strategického dokumentu „Stratégia energetickej bezpečnosti Slovenskej republiky“(schválený 15.10.2008), ktorý bol posudzovaný v zmysle Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/42/ES z 27. júna o hodnotení účinkov niektorých plánov a programov na životné prostredie (smernica SEA). Patrí medzi prioritné projekty v oblasti energetiky, pretože sa dosiahne reálna diverzifikácia prepravných trás a zdrojov.

V Zámere EIA boli predložené 2 varianty trasy plynovodu. V správe o hodnotení na základe podrobnej rekognoscácii terénu navrhnutá ešte čiastočná zmena I.variantu. Z uvedeného dôvodu sa bude pôvodný **I. variant trasy** označovať ako **Ia. variant** a upravený variant trasy ako **Ib. variant**, **II. variant** je upravený v závere trasy po zmene bodu prechodu cez rieku Ipeľ. Trasa všetkých navrhovaných variantov bola navrhnutá v závislosti na možnosti pripojenia na tranzitnú plynárenskú sústavu SR a kompresorovú stanicu KS 03 vo Veľkých Zlievcach a taktiež na možnosť napojenia na plynárenskú sústavu v Maďarskej republike.

Dĺžka slovenského úseku: I.a variant - 20,3 km, I.b variant - 18,8 km, II. variant - 21,8 km

Ia.variant je situovaný cez katastrálne územia obcí Veľké Zlievce, Malé Zlievce, Olováry, Kiarov, Želovce, Záhorce a Slovenské Ďarmoty.

Ib.variant je situovaný cez katastrálne územia Veľké Zlievce, Malé Zlievce, Glabušovce, Zombor, Olováry, Kiarov, Želovce, Záhorce, Slovenské Ďarmoty.

II.variant je situovaný cez katastre obcí Veľké Zlievce, Malé Zlievce, Veľké Straciny, Nová Ves, Obeckov, Sklabiná, Želovce, Záhorce, Slovenské Ďarmoty.

Navrhované trasy plynovodu si nevyžadujú žiadne opatrenia a zmeny týkajúce sa územnoplánovacej dokumentácie. Ochranné a bezpečnostné pásma plynovodu nebudú zasahovať do intravilánu žiadnej obce.

Územie je intenzívne poľnohospodársky obrábané, preto môžeme charakterizovať územie ako stredne až vysoko zaťažené antropogénnou činnosťou.

Zaťaženie územia sa zvýši, hlavne počas výstavby a krátkodobo aj po ukončení výstavby, kým sa územie nevráti do pôvodného využitia. Trvalé odlesnenie nad osou plynovodu bude však nezvratné.

Negatívne zaťaženie obyvateľstva bude výlučne len počas výstavby.

Budúca bezpečná prevádzkyschopnosť plynovodu je zabezpečená už počas výstavby dostatočnými technologickými opatreniami.

Plynovod bude napojený na existujúci systém automatického riadenia prevádzky eustream a.s. Bude spadať do súčasného režimu prevádzky, ktorá je dostatočne zabezpečená opatreniami proti haváriám - technicky, technologicky aj pomocou vnútorných predpisov, havarijných plánov a platnej legislatívy.

Podľa zvolených a vyhodnotených kritérií sú varianty porovnateľné, nepredpokladá sa významné ovplyvnenie chránených území.

Odporúča sa Ib. variant trasy. Rozhodujúcim kritériom je aj najkratšia trasa, z čoho vyplývajú aj najnižšie investičné náklady a najjednoduchšia technická realizácia vzhľadom na inžinierskogeologické pomery.

Na elimináciu nepriaznivých vplyvov sú navrhnuté dostatočné opatrenia a následný návrh monitoringu územia.

Dôležité sú opatrenia na dodržanie podmienok a požiadaviek z hľadiska ochrany prírody a krajiny v Maďarskej republike, kde má plynovod pokračovanie. Jedná sa o súlad oboch strán pri technických podmienkach križovania rieky Ipel' a rešpektovanie bodu prechodu cez štátnu hranicu v závislosti na ich územie Natury 2000 IPOLY VÖLGYE (HUDI 10008) – Chránené vtáčie územie Poiplie.

Navrhovaný plynovod presahuje z hľadiska významnosti hranice okresu aj VÚC. Má celoštátny až európsky význam v prípade eliminácie rizík pri prerušení dodávok zemného plynu z Ukrajiny. Vzhľadom na pomerne vysokú plynofikáciu územia Slovenska, bude mať významný vplyv na zabezpečenie socioekonomických aktivít obyvateľstva závislých na zemnom plyne ako palivovej základne.

XI. ZOZNAM RIEŠITEĽOV A ORGANIZÁCIÍ, KTORÉ SA NA VYPRACOVANÍ SPRÁVY O HODNOTENÍ PODIEĽALI

Spracovatelia zámeru :

1. GasOil engineering a. s., Karpatská 3256/15, 058 01 Poprad

Zodpovedný riešiteľ :

RNDr. Katarína Brtáňová

Riešitelia :

Ing. Pavol Šaling

Ing. Ondrej Jasenčák

Ing. Anastázia Červáková

Miroslav Kožel

2. Štátna ochrana prírody SR, Tajovského ul. 28B, 974 01 Banská Bystrica

Ing. Dagmar Čumová

Ing. Dušan Farbiak

Ing. Monika Farbiaková

RNDr. Iveta Zvarová

Ing. Renáta Žiačiková

XII. ZOZNAM DOPLŇUJÚCICH ANALYTICKÝCH SPRÁV A ŠTÚDIÍ, KTORÉ SÚ K DISPOZÍCII U NAVRHOVATEĽA A KTORÉ BOLI PODKLADOM PRE VYPRACOVANIE SPRÁVY O HODNOTENÍ

Štúdia realizovateľnosti prepojovacieho VTL plynovodu PN 75DN 800 Slovensko – Maďarsko – slovenský úsek, GasOil engineering, a.s., Poprad.

**XIII. DÁTUM A POTVRDENIE SPRÁVNOSTI A ÚPLNOSTI ÚDAJOV
PODPISOM (PEČIATKOU) OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU
SPRACOVATEĽA SPRÁVY O HODNOTENÍ A NAVRHOVATEĽA**

Potvrdenie správnosti údajov

Oprávnený zástupca navrhovateľ'a eustream , a. s

.....
Ing. Jozef Titka
riaditeľ oblasti Západ